

ಅಶ್ವಲಾಯನೀಯ

ಜೈರ್ಧ್ವ ದೈಹಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ

೧೯೮೦

ಸಂಗ್ರಾಹಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಮಧೂರು ವೆಂಕಟೇಶ ಶರಳಾಯ,
ಕಿರೀಮಣಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ಮಂಡ್ಯ.

ಅಶ್ವಲಾಯನೀಯ

ಔದ್ಧ್ಯದೈಹಿಕ ಪ್ರಯೋಗವು

ಸಂಗ್ರಾಹಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟೇಶ ಶರಳಾಯ, ಶಿರೋಮುಣಿ.

ಸಲಹೆಯನ್ನಿತ್ತವರು :

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ ಶರಳಾಯ.

ಸಂಶೋಧಕರು :

ಶ್ರೀ ಶಿವನಾರಾಯಣ ಶರಳಾಯ,
ಪುರೋಹಿತ, ಮಧೂರು.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ಮಾರ್ಚ್, ೧೯೫೬
ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ : ಜನವರಿ, ೧೯೮೦

(ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ)

ಮುದ್ರಕರು :
ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಪದ್ಮರಾಜಶರ್ಮ
ಶ್ರೀ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪ್ರೆಸ್,
ಮಂಡ್ಯ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದ ಮುನ್ನುಡಿ.

|| ಸತ್ಯತೀತನನ್ನಭಗಾಮಯಸ್ಕರತಾ ||

ಪ್ರಿಯ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳೇ,

ಇದೀಗ ನಾನು ಅಶ್ವಲಾಯನೀಯ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕ ಪ್ರಯೋಗದ ದ್ವಿತೀಯಮುದ್ರಣದ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಸೇರಿಸಿದ ಭಾಗಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ ಶನಕೈ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ, ಪಾಲಾಶ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಅಸ್ಥಿಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ದುರ್ಮರಣಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಧಾನವು.

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಯಾರೆಲ್ಲ ತನುಮನೋಧನಗಳಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಇತ್ತು ಸಹಕರಿಸಿದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಪೌನಃಪುನ್ಯೇನ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನೇಕವಿಧವಾದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒರೆದುಕಳುಹಿಸಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಇತ್ತ ನನ್ನ ತೀರ್ಥರೂಪಸಮಾನರೂ, ಗುರುವರ್ಯರೂ, ಪುರೋಹಿತರೂ, ವಿನೇಕಿಗಳೂ, ಕುಲಪತಿಗಳೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಶಿವನಾರಾಯಣ ಶರಳಾಯ, ಪುರೋಹಿತ, ಮಧೂರು ಇವರಿಗೆ ನಾನು ಅಜನ್ಮ ಋಣಿಯು.

ಪ್ರಕೃತ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿರುವ
 “ ಮೃತದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಿ ” ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೂ,
 ಹಸ್ತಿನಾಯನಮರಣಾದಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಂಥದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ
 ೩ ನೆಯ ಪುಟದಿಂದ ಇರುವ “ ಪಂಶಿಷ್ಟ ” ಭಾಗದಲ್ಲಿನೋಡಿ ಸಂದರ್ಭಾನು
 ಸಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸವಿನಯ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

ಪ್ರಕೃತ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಳ್ಳಿಬಾರದ ರೀತಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಅಂದ
 ಹಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಂಡ್ಯದ ಶ್ರೀ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮಾಲೀಕರಾದ
 ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಪದ್ಮರಾಜಶರ್ಮರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇವರ ಚಿರಂಜೀವಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ
 ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು : ಬರಬಾರದೆಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು
 ತ್ರಮಿಸಿರುವೆನಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಸ್ಥಿತಿತ್ವವು ಬಂದಿದ್ದರೆ
 ಅದನ್ನು ಓದುಗರು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ
 ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ಥಿ
 ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಸಂವತ್ಸರ
 ೧೧-೧-೧೯೮೦

ಇಂತಿ ವಿದ್ಯಜ್ಞನ ವಿಧೇಯ,
 ಮಧೂರು ನೆಂಕಟೇಶ ಶರಣಾಯ
 ಶಿರೋಮಣಿ ವಿದ್ಯಾನ್.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

“ ಧೀನಾಮೃತ್ಯುವತು ”

ಅಶ್ವಲಾಯನೀಯ ಸತ್ಯವರ್ಣಭಿಮಾನಿಗಳೇ,

ನಮ್ಮ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಐಹಿಕಶರೀರಕ್ಕಿರುವ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಅಚಾರ್ಯಮುಖದಿಂದಲಾದರೂ ಸಮಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಆಮುಷ್ಮಿಕಶರೀರಕ್ಕಿರುವ ದಹನಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಮಂತ್ರಕದಿಂದಲೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದೊದಗುವ ವಿಷಯವು ಸರ್ವವಿದಿತವಷ್ಟೆ ! ಇದರ ಮೂಲಕಾರಣವಾವುದೆಂದರೆ, ಒಂದನೆಯದು ಮರಣಕಾಲವು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞಾನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹೇತುವನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ನಿನಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯತಃ ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ನಿಲುವದ ವಿಷಯವು. ಅದಂತಿರಲಿ.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಹಿರಿಯರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಪೂರ್ವಸತೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೇ ನಿರೂಪಿಸುವರು. ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತ ನುರಿತ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳಾದ ಪುರೋಹಿತರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಇರುತ್ತರಾದರೂ ಈ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಸಂಗತಿಗೆ ಅವರನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಕಾಲಾತಿಕ್ರಮ, ಪರ್ಯುಷಿತಾದ್ಯನೇಕ ದೋಷಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. “ಹಾಗಾದರೆ ತಾವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಾದರೂ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ” ಎಂದರೆ ಅಂತಹ ಕರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅಮರವಾಣಿಯ ಅರಣ್ಯ ಉಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಈಗ ಗತೃಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಅಮಂತ್ರಕವಾಗಿಯೇ ದಹನಾದಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದೊದಗುತ್ತದೆ. ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಹವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೂನಮವಸ್ಥೆನಾದ ನಾನು ಸಂಸ್ಕಾರಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಹಲವು ಹಿರಿಯರ ಹಾಗೂ ಕಿರಿಯರ ಅಭಿಮತದಂತೆ ಆ ಎರಡನೇ ಕಾರಣವನ್ನು ಯಥಾಮತಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಈ ದಹನಾದಿ ದಶಾಹಾಂತ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿರುವೆನು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇವವಾಣಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗನುಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಅಪರಿವರ್ತನೀಯಗಳಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಮೂಲವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಪುಗ್ಗೇದೀಯ ಪ್ರಯೋಗರತ್ನ, ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮುಚ್ಚಯಾದಿ ಪ್ರಾಚೀನಾರ್ವಾಣೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಗನುಸಾರವಾಗಿ ಒರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲ ದೇಶಾಚಾರಗಳೂ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ದಹನಾನಂತರ ನಿತ್ಯಬಲಿ, ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ, ಘಾಢೇಯ, ವಿಷಮಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗೃಹದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಶುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ದಹನಾನಂತರ ಸಜೇಲಸ್ನಾನ ತಿಲಾಂಜಲಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಸ್ತಶುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಬಲ್ಯಾದಿ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯನಾಥೀಯಸ್ತುತಿಮುಕ್ತಾಫಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃಜ್ಞಾತ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಾರವು, ದಹನ-ಸಜೇಲ ಸ್ನಾನಗಳ ಅನಂತರ ಉದಕದಾನಾಂಗವಾಗಿ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಗರತ್ನ, ಸಮುಚ್ಚಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಗಕರ್ತೃಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದಹನಕ್ರಿಯಾಂಗವಾಗಿ ಈ ಕ್ಷಾರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ವಿಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ತದ್ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಎ ದ್ವಾಂ ಸ ಡ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

ಸಂಕಲ್ಪಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಫಲವು ಪ್ರೇತಗಾಮಿಯೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ “ಸಂಸ್ಕರಣ್ಯಾಮಿ” ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಸ್ಪೇಷ ಪದವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೇತಕ್ಕೆ ಪಿತು, ಮಾತು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವಸಂಬಂಧವನ್ನೂ, ಶರ್ಮನ್ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಪಂಚನಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅನನ್ಯನುಸರಿಸಿ ಅಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪೇಷ ಪದವೂ, ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಗೋತ್ರನಾಮಗಳೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಉಪೋದಸರ್ಗವಾದ ಷ್ಠಾಧಾತುವು ಅಕರ್ಮಕವಾದರೆ “ಅಕರ್ಮಕಾಚ್ಛ” ಎಂಬ ಪಾಣಿನೀಯ ಸೂತ್ರಾನುಸಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತಪದಸತ್ಯವೇ ಯುಕ್ತವಾದ್ದರಿಂದ “ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ” ಎಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ವಾಚಕಮಹಾಶಯರಿಗನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ನಾನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನಿಂದ ಈ ಸತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ ಬ್ರ. ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಕಲ್ಲೂರಾಯ, ಪಿಲಿಕ್ಕಳ ಇವರಿಗೆ ಅನುದಾನ ವಿಧೇಯನಾಗಿರುವೆನು. ಹಲವು ಮಹನೀಯರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಇದರ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಕೈ ಹೆಚ್ಚಲು ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನಾನು ತಟಸ್ಥನಾಗಿರುವಾಗ ಸಮಯೋಚಿತ ಸಂಪೂರ್ಣ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ಸಹಕರಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಾರ್ ವಾಸುದೇವ ಕಡಂಬಳಿತ್ತಾಯ, ಕುಂಡಾಪು ಇವರ ಈ ಮಹೋಪಕಾರವು ಚಿರಸ್ತರಣೀಯವಾಗಿದೆ.

ನವೀನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡಕೂಡಲೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜನತೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನುರಾಗದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಾವಿರಾರು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಸಾರವತ್ತಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದು

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಉಪದೇಶವನ್ನಿತ್ತು ಹರಸಿದ
 ತನ್ನ ಗುರುವೊಂದರಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ವೆರಡಾಲ ಮಹಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ
 ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ರಾಗುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಶ್ಯಾಮ ಭಟ್ಟ, ಎಂ.ಎ .
 ಇವರನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆನು. ಹೀಗೆಯೇ ಅವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು
 ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ಅಗಾಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿರಲೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಚಾಣಾ
 ಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಿದ್ದಿ ಸ್ವಾಶಯಗಳನ್ನಿತ್ತು ಉಪಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಗುರು
 ಹಿರಿಯರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನೇಕ ವಂದನೆಗಳು. ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅದಷ್ಟು
 ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂದಚಂದವಾಗಿ ಅನ್ಯೂನಾಂತರಿಕ್ತವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ
 ಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಮುದ್ರ
 ಣಾಲಯದ ಮಾಲಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಭಾ
 ರಿಯಾಗಿರುವೆನು.

ನಾನು ಈ ರಚನೆಯು ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾಗಲು ಯಥಾಮತಿ ಯಥಾಕಶ್ಚಿ
 ತ್ರಮಿಸಿರುವೆನಾವರೂ ಮಾನುಷಸಹಜವಾದ ಪ್ರಮಾದದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ
 ದರೂ ಚ್ಯುತಿಗಳು ಆಗೋಚರವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನಾದ
 ಅಚ್ಯುತನ ನಾಮಸ್ವರಣೆಯಿಂದ ನಾಶವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಂಪೂರ್ಣತೆ
 ಯನ್ನು ಹೊಂದುವುವೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ವಾಚ್ಯವಾದಿಂದ ವಿರಮಿಸುವೆನು.

‘ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ತಸ್ತಿಭಿಷ್ಠದಾ ನಃ ’

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ತ್ರಯೋದಕೀ
 ಮನ್ಮಥ

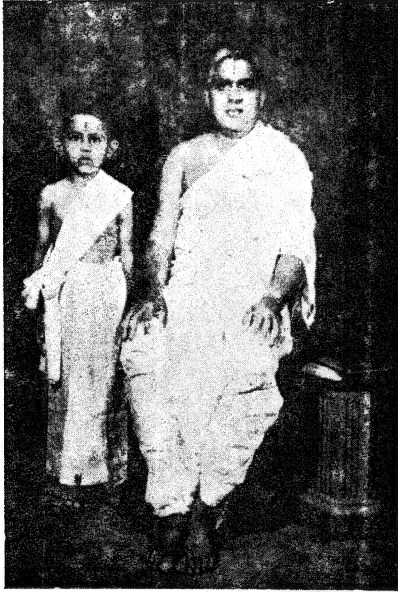
ಶರಣಾಯ ನಮಃ. ವೆಂಕಟೇಶ ಶರ್ಮಾ
 ಶಿರೋಮುಚೆ.

9-2-1956

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ.

॥ ಓಂ ॥

—॥ ಯದ್ವದ್ರಂ ತನ್ಮ ಆಸುವ ॥—

ಸಂಗ್ರಹಕರು

ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ
ತಮ್ಮ ಪುತ್ರ ಚಿ॥ ನಾರಾಯಣನೊಂದಿಗೆ.

ಮು ನ್ನು ಡಿ

- ಧರ್ಮ ಸರ್ವಂ ಪ್ರಶಸ್ತಿತಂ -

ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಅದರ ವಿಶೇಷವಾದ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದಲಾಗಿ ಬೆಳಗಿದೆ. ಹಿಂದುಗಳ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವವು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಧರ್ಮ ನಿಯಮಗಳ ಮರ್ಮವನ್ನರಿತು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ನಾನಾವಸ್ಥು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಇರಲಿ.

ಹಿಂದುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಸಂಗ್ರಹಗ್ರಂಥಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಮಧೂರು ವೆಂಕಟೇಶ ಶರಣಾಯ, ಶಿರೋಮಣಿ ಇವರು 'ಔರ್ಧ್ವ ದೈಹಿಕ ಪ್ರಯೋಗ' ವೆಂಬ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಋಗ್ವೇದಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವನ್ನೆಸಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಯುತರು ಅನೇಕ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳ ಸಾರವನ್ನೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಕಾರಣ ದಹನಾದಿ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಗತ್ಯ ಬೀಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಯುವಕ ಶರಣಾಯರಿಗೆ ಸರ್ವಶಕ್ತನು ಸಕಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಾಜಸೇವೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಬಯಕೆ.

ಇಂತಿ,

ಮಹಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೋಲೇಜ್,
ವೆರಡಾಲ,

ತಾ|| 10—2—1956.

ಕೆ. ಶ್ಯಾಮಭಟ್ಟ, ಎಂ.ಎ.,
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್.

**ಮಹಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೋಲೇಜಿನ
ವೈಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರವರಾದ ನೇದನೇದಾಂಗಾದಿ ಸಮಸ್ತ
ವಿದ್ಯಾನಿಷ್ಠಾತರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ
ದರ್ಭಿ ನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಸ್ವಾಶಯಗಳು.**

ಶ್ರೀವರ್ಗಸಾರವಾದ ಧರ್ಮವು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕಫಲಗಳೂ ವಿಧಿಹೀನವಾದ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ದುರ್ಲಭಗಳೇ ಸರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಶುಭಾಶುಭಕರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಧ್ಯನುಸಾರ ಲೋಪವಿಲ್ಲದೆ ಆಚರಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿಕಮಹಾಶಯನ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಯೋಗಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲಾ ಗೀರ್ವಾಣವಾಣಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಗೀರ್ವಾಣಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದವರು ಕರ್ಮಾಚರಣೆಯ ಯಥಾವತ್ತಾದ-ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಹೊಂದುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ವೆಂಕಟೇಶ ಶರಳಾಯರು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಆಶ್ವಲಾಯನೀಯ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕ ಪ್ರಯೋಗದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವು ಸರಲವಾಗಿಯೂ, ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಪುರೋಹಿತವರ್ಗಕ್ಕೂ ಇತರರಿಗೂ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಆಸ್ತಿಕ ಮಹನೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಆದರಿಸಿ ಗ್ರಂಥಕಾರರು ಇನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಧಾರ್ಮಿಕಜನತೆಯ ಮುಂದಿಡುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರೆಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಕಾರರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಜಯವನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪೆರಡಾಲ,

ಡಿ. ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ,

ವೈಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್,
ಮಹಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೋಲೇಜ್.

9-2-1956.

ಉಕ್ಕಿನಡ್ಕ ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮ ನೇದಪಾಠಶಾಲೆಯು

-- ಸಾಧ್ಯಾಪಕಿರಾದೆ' ಮತ್ತು --

ಅದ್ವೈತನೇದಾಂತಸಾರಂಗತರೂ, ಅಖಿಲ ಸಖಿಲನೇದಶಾಸ್ತ್ರ

ಪುರಾಣಾದಿಸದ್ಗ್ರಂಥಗಳ ತತ್ವನೇತ್ತರೂ,

ಸದಾಚಾರಸಂಪನ್ನರೂ,

ವಿದ್ವಜ್ಞನರಿಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರೂ,

ಆಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಕೋಣಮ್ಮ ಮಹಾಲಿಂಗ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ

ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು —

ಉಕ್ಕಿನಡ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಯಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾಧ್ಯಾಪಕೈಸ್ತತ್ರ ಭವದ್ವಿ
ವೆಂಕಟೇಶ ಶರಳಾಯಾಚ್ಯೈರ್ವಿದ್ವದ್ಭಿರ್ವಿರಚಿತೋಯಮೌರ್ಧ್ವದೃಢಿ-
ಕ-ಸಂಸ್ಕಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಚ್ಯೋಗ್ರಂಥಸ್ತಮಗ್ರಂ ಸಮ್ಯಗವಾಲೋಕಿ । ಅತ್ರಾಶ್ವ
ಲಾಯನಾನಾಂ ಗ್ರಂಥಾಂತರಾಪೇಕ್ಷಾಮನ್ತರೇಣಾಪಿ ಅನುಷ್ಠೇಯ ಪದಾರ್ಥಾನ್
ಕರ್ತುಂ ಕಾರಯಿತುಂ ಚಾಸ್ತಾನುಕೂಲ್ಯಾ । ಯತೋಹ್ಯತ್ರ ಮೂಲಭೂತ-
ಸ್ತೃತಿವಾಕ್ಯಾನಿ, ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಾಂತರ ವಚನಾನಿ ಚೋ-
ದಾಹೃತ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟಪ್ರತಿವತ್ತಯೇ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷಾಯಾಂ ವಿಪರಿಣಮ್ಯ ಅನ್ಯೂನಾ
ತಿರಿಕ್ತಮನುಷ್ಠಾನಕ್ರಮೋ ನಿರೂಪಿತಃ । ತ ಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಾಯೇಣಾನಧಿಕತ
ಸಂಸ್ಕೃತಾನಾಮಪ್ಯಸ್ತೃತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ಇತ್ಯತ್ರ ನ ಕ್ವಾಪಿ ವಿಪ್ರತಿಪತ್ತಿಃ ॥

ಗ್ರಂಥಸ್ಯಾಸ್ಯ ಮುದ್ರಣೇನ ಪ್ರಚುರಪ್ರಚಾರಣೇನಚ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃಣಾಂ
ಶ್ರಮಸ್ಸಫಲೀಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ಸುದೃಢಂ ವಿಶ್ವಸಿಮಿ । ಕಿಂಚೈತ್ಯದ್ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತೃಣಾ
ಮೇತಾದೃಶ ಗ್ರಂಥಾಂತರಗ್ರಂಥನಶಕ್ತಿಂ ಶರೀರಾಯುರಾರೋಗೈಶ್ಚರ್ಯಾದಿಕಂ
ಚಾನುಗೃಹ್ಣಾತು ಸರ್ವೇಶ್ವರೋಭಗವಾನಿತಿ ತಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇ ॥

॥ ಇತಿ ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯಮಾವಿಷ್ಟರೋತಿ ॥

ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮವೇದಪಾಠಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕಃ

ಪುಷ್ಪಕೃಷ್ಣಕಾದಶೀ }
ಸಂ॥ ಮನ್ಮಥಃ }

ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗಭಟ್ಟಃ

-: ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ :-

ಕ್ರ.ಸಂಖ್ಯೆ

ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ

೧. ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	೧
೨. ಪಾಪಧೇನುದಾನ	೩
೩. ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿಧೇನುದಾನ	೨೨
೪. ವೈತರಣೀಧೇನುದಾನ	೪
೫. ಋಣಧೇನುದಾನ	೫
೬. ಮೋಕ್ಷಧೇನುದಾನ	೨೨
೭. ದಶದಾನಗಳು	೬
೮. ಜಲದಾನ	೮
೯. ದೀಪದಾನ	೨೨
೧೦. ಪುಣ್ಯಸೂಕ್ತ ಪಠನ	೧೦
೧೧. ಕರ್ತೃ ನಿರ್ಣಯ	೧೪
೧೨. ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದವನ ಕರ್ತವ್ಯ	೨೨
೧೩. ಉದ್ಧಾರೋಚ್ಛಿಷ್ಟಾದಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೧೬
೧೪. ರಾತ್ರಿ ಮೃತನಾ (ಳಾ) ೧ ಹಗಲು, ಯಾ ಹಗಲು ಮೃತ(ಳಾ)೧ ರಾತ್ರಿ ದಹನಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ	೧೭
೧೫. ಕ್ಷೌರಾದಿ ವಿಚಾರ	೨೨
೧೬. ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ	೧೮

ಕ್ರ.ಸಂಖ್ಯೆ

ಪ್ರ.ಸಂಖ್ಯೆ

೧೭.	ಶವವನ್ನು ವಿಯಾಸಿಸುವ ಕ್ರಮ	೧೮
೧೮.	ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ	೧೯
೧೯.	ದಾಹಾಗ್ನಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಕ್ರಮ	೨೦
೨೦.	ಅಗ್ನಿಯ ವಿಚಾರ	೨೧
೨೧.	ಪತಿತಾಗ್ನಿ ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿ ಮೊದಲಾದ ಅಗ್ನಿಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಕ್ರಮ	೨೧
೨೨.	ಶ್ವಶಾನಕ್ಕೆ ಶವನಿರ್ಧರಣದ ಕ್ರಮ	೨೨
೨೩.	ಪಿತೃಾದಿಗಳ ಶವವನ್ನು ಮಗನು ಹೊರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದ	೨೨
೨೪.	ಪ್ರೇತಪುನಸ್ಸಂಧಾನ	೨೪
೨೫.	ಉಲ್ಲೇಖನೆಯ ಕ್ರಮ	೨೮
೨೬.	ಪ್ರತೋಷಾಸನೆ	೨೯
೨೭.	ಶವದ ಮೇಲೆ ಪಿಂಡಗಳನ್ನಿಡುವ ಕ್ರಮ	೩೧
೨೮.	ಪುತ್ರಲವಿಧಿಯ ವಿಚಾರ	೨೨
೨೯.	ಪುತ್ರಲ ವಿಧಿಯು	೩೨
೩೦.	ಪ್ರಿಪಾದನಕ್ಷತ್ರಗಳ ನಿರೂಪಣೆ	೩೪
೩೧.	ಪ್ರಿಪಾದನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ !	೨೨
೩೨.	ಪ್ರಿಪುಷ್ಕರ-ದ್ವಿಪುಷ್ಕರಗಳ ಪರಿಚಯ	೩೫
೩೩.	ಪ್ರಿಪುಷ್ಕರ ಯಾ ದ್ವಿಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಮೃತನಾ(ಳಾ)ದರೆ !	೨೨
೩೪.	ಪ್ರೇತಾನುಮಂತ್ರಣ ಮಂತ್ರಗಳು	೩೭

ಕ್ರ.ಸಂಖ್ಯೆ

ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ

೩೫.	ಮುಕ್ತಾಲಂಕಾರವೂ ದಹನವಾದ ಮೇಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯ	೪೧
೩೬.	ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಲ್ಲದವರು ಶುದ್ಧರಾಗುವ ಕ್ರಮ	೪೩
೩೭.	ಸ್ನಾನದ ರೀತಿ	೪೩
೩೮.	ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ವೊದಲಾದವರು ತಿಲಾಂಜಲಿಕೊಡುವುದರ ವಿಚಾರ	೪೪
೩೯.	ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನದ ಕ್ರಮ	೪೬
೪೦.	ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿದಾನದ ಕ್ರಮ	೪೭
೪೧.	ವಾಸೋದಕ-ತಿಲೋದಕಗಳ ಸಂಖ್ಯಾ ವಿಚಾರ	೪೭
೪೨.	ನೀರ್ನೇರಳುಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ	೪೮
೪೩.	ನಿತ್ಯ ಬಲಿ ಪಿಂಡದಾನ	೪೯
೪೪.	ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿತ್ಯ ಬಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳು	೫೧
೪೫.	ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧ	೫೨
೪೬.	ಪಾಥೇಯ ಶ್ರಾದ್ಧ	೫೪
೪೭.	ನವಶ್ರಾದ್ಧ ವಿಚಾರ	೫೫
೪೮.	ನವಶ್ರಾದ್ಧ	೫೫
೪೯.	ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನದ ಕಾಲ	೫೮
೫೦.	ಶ್ಮಶಾನಾಗ್ನಿಯು ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೫೯
೫೧.	ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನ	೬೪
೫೨.	ವೇದಿಕಾರಾಧನೆ	೬೭
೫೩.	ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧ	೬೯

ಕ್ರ.ಸಂಖ್ಯೆ

ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ

೫೪. ಅಸ್ಥಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಚಯನದ ಕ್ರಮ	೭೧
೫೫. ಹತ್ತನೇ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವು	೭೨
೫೬. ಪುನರ್ದಾಹವಿಚಾರ	೭೫
೫೭. ಪುನರ್ವಾಹಾಶೌಚ ವಿಚಾರ	”
೫೮. ದ್ವಿಚಂದ್ರ-ದ್ವಿಸೂರ್ಯ ದರ್ಶನದೋಷ ವಿಚಾರ	೭೬
೫೯. ಉಪಸಂಹಾರ	೭೭
೬೦. ದಹನದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ವಿವರಣೆ	೭೮
೬೧. ದಹನಾನಂತರ ಸಚೇಲಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬರುವಾಗ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು	೮೦
೬೨. ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು	೮೧

ಪರಿಶಿಷ್ಟ

ಕ್ರ.ಸಂಖ್ಯೆ

ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ

೧. ಮೃತದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಿ	೮೩
೨. ಅಸ್ಥಿದಹನವಿಧಿ	೮೬
೩. ಪಲಾಶಶಾಖಾ ಸಂಸ್ಕಾರವು	೯೦
೪. ದಕ್ಷಿಣಾಯನದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೯೪
೫. ಆಶೌಚ ವಿಚಾರ	”

ಕ್ರ.ಸಂಖ್ಯೆ

ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ

೬. ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೯೭
೭. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೯೮
೮. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೯೯
೯. ಹಾವುಕಚ್ಚಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	,,
೧೦. ಪಶ್ವಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೧೦೦
೧೧. ದಂಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	,,
೧೨. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೧೦೧
೧೩. ಸಿಡಿಲುಬಿದ್ದು ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	,,
೧೪. ಮುಟ್ಟಾದವಳು ಯಾ ಬಾಣಂತಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೧೦೨
೧೫. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೧೦೩
೧೬. ಕುಷ್ಠರೋಗಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ	೧೦೪
೧೭. ಗರ್ಭಿಣಿಯು ಆರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಸತ್ತರೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಕ್ರಮ	೧೦೫
೧೮. ಹೆಂಡತಿಯು ಮುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಬಾಣಂತಿ ತನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರೇತಾಗ್ನಿ ಸಂಧಾನವು.	೧೦೮
೧೯. ಶುದ್ಧಾ ಶುದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ	

ಪ್ರತಿಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ :

ಮಧೂರು ವೆಂಕಟೇಶ ಶರಳಾಯ,

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿರೋಮಣಿ ವಿದ್ವಾನ್,
ಕಾರ್ನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಮಂಡ್ಯ.

ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಟ	ಪೆಟ್ಟು	ಅಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ
೧೦	೧೮	ನಾನಾ	ನಾ ¹ ನಾ
೧೦	೧೯	ಪರಸ್ಪ ¹ ವ	ಪರ ¹ ಸ್ಪ ¹ ವ
೧೨	೧೦	ಬ್ರ ¹ ದ್ವ ¹ ಸ್ಥ	ಬ್ರ ¹ ದ್ವ ¹ ಸ್ಥ
೧೬	೧೪	ಉರ್ಧ್ವಾರ್ಚಿ	ಉರ್ಧ್ವಾರ್ಚ್ಛಿ
೧೭	೧	ಪೂರ್ವಕಂ	(ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು
೨೯	೨೧	ಅ ¹ ವ್ಯ ¹ ತಾ	ಅ ¹ ವ್ಯ ¹ ತಾ
೩೩	೨	ಬೋ ¹ ಧ್ಯ ¹ ರು	ಬೋ ¹ ಧ್ಯ ¹ ರು
೩೩	೪	ರಾ ¹ ತಿ ¹ ಷಾ ¹ ಚಃ	ರಾ ¹ ತಿ ¹ ಷಾ ¹ ಚಃ
೩೫	೧೦	ಮೃ ¹ ತಾ ¹ ತಾ	ಮೃ ¹ ತಾ ¹ ತಾ
೩೬	೨೪	ಸೂ ¹ ಟೀ ¹ ಯ ¹ ನು	ಸೂ ¹ ಟೀ ¹ ಯ ¹ ನ್ನು
೩೭	೨೦	ಪ್ರೇ ¹ ತಾ ¹ ನು	ಪ್ರೇ ¹ ತಾ ¹ ನು
೩೯	೩	ಗ ¹ ಚ್ಛ	ಗ ¹ ಚ್ಛ
೩೯	೩	ಭಾ ¹ ಗ ¹ ಸ್ತ ¹ ಪ ¹ ಸಾ	ಭಾ ¹ ಗ ¹ ಸ್ತ ¹ ಪ ¹ ಸಾ
೪೮	೧೮	ಅ ¹ ದ್ಯೇ ¹ ಽಹ ¹ ನಿ	ಅ ¹ ದ್ಯೇ ¹ ಽಹ ¹ ನಿ
೫೭	೨೩	ಪ ¹ ಥ ¹ ನು	ಪ ¹ ಥ ¹ ನು

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ಅಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ
೬೦	೧೧	(ಹೋಮಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ)	
೬೪	೧	ಸ್ವರ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ	ಸ್ವರ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ
೬೮	೧೬	ಷಿಷ	ಷಿಷ್ಯ
೬೮	೧೮	ಮೊದಲಾದ	ಮೊದಲಾದ
೬೯	೧೩	ತೂಷಿಯಲ್ಲಿ	ತೂಷ್ಣಿಯಲ್ಲಿ
೭೧	೧೪	ಮತನ	ಮೃತನ
೮೪	೪	ಬಿಭ್ರತಃ	ಬಿಭ್ರತಃ
೮೭	೮	ಅಸ್ಥಭಿವೃತ್ತಾ	ಅಸ್ಥಭಿವೃತ್ತಾ
೯೦	೧	ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿ	ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿ
೯೦	೯	ಅನಾದಿನಿಫನೋ	ಅನಾದಿನಿಫನೋ
೯೦	೧೧	ಭವಂ ನೀನು	ಭವಂತೋಽನು
೯೦	೧೧	ಎರಡೇ	ಎರಡು
೯೨	೧೯	ಜ್ಯೋತಿರಸಿ	ಜ್ಯೋತಿರಸಿ
೯೩	೮	ಹವಿರ್ಭಿಃ	ಹವಿರ್ಭಿಃ
೧೦೨	೯	ಅದನ್ನು	ಅದನ್ನು
೧೧೦	೧೭	ಗೋದಾನವನ್ನಾ	ಗೋದಾನವನ್ನಾ

“ ಮಹೇ ಶೂರಾಯ ವಿಷ್ಣು ವೇ ಚಾರ್ಚತ ”

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

॥ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕ ಪ್ರಯೋಗವು ॥

ಸತ್ಯಮರ್ಪಣೇಕತಾನೇಭ್ಯ ಸ್ತದ್ಭ್ಯಃ ಕೈವಲ್ಯದೋ ಹಿ ಯಃ |
ಪಾಪಘ್ನಂ ತಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ತ್ರಯೀವೇದ್ಯಂ ಚಿರಂ ನುಮಃ ॥

ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೋತ್ತಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನೇ
ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಮುನ್ನುಕ್ಷುವಾದವನು ತನ್ನ ಮರಣಕಾಲ ಸಮೀಪಿಸಿದುದನ್ನು ತಿಳಿದು
ಕೂಡಲೇ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಆಚಮನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪವಿತ್ರ ಧರಿಸಿ
ಅಭಿವಾದನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಶಿವಾದಿ ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಗುಂಗುರುಭ್ಯೋ
ನಮಃ — ಇತ್ಯಾದಿ ಆಯಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಂದಿಸಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿ,

ಗಂಗೆ ಚ ಯಮುನೇ ಜೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ |

ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧುಕಾವೇರಿ ಜಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥

ಎಂದು ಜಲಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭಾಕ್ಷತಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು
ನೀರೆರೆದು

ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವತೋ ಮಹಾಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋ ರಾಕ್ಷಯಾ
ಪ್ರವರ್ತಮಾನಸ್ಯಾದ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ದ್ವಿತೀಯಪರಾರ್ಥೇ ಶ್ವೇತ ವರಾಹಕಲ್ಪೇ

ವೈಸಸ್ವತಮನ್ವಂತರೇ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿತಮೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಪ್ರಥಮವಾದೇ
 ಜಂಬುದ್ವೀಪೇ ಭಾರತವರ್ಷೇ ಭರತಖಂಡೇ ಮೇರೋದ್ಗೋಷಾಶ್ವೇ
 ಡಂಡಕಾರಣ್ಯೇ ಗೋದಾವರ್ಯಾಃ ದಕ್ಷಿಣಕೂಲೇ ಶಾಲೀವಾಹನಶಕೇ
 ಬೌದ್ಧಾವತಾರೇ ಪರಶುರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರೇ (. . . . . ಕ್ಷೇತ್ರೇ)
 ಪಶ್ಚಿಮಸಮುದ್ರತೀರೇ (..... ತೀರೇ) ಗೋಕರ್ಣಮಂಡಲೇ
 (.....ಮಂಡಲೇ) ಗೋರಾಷ್ಟ್ರದೇಶೇ (.....ದೇಶೇ) ಅಸ್ಥಿನ್ ವರ್ತಮಾನೇ
 ನ್ಯಾವಹಾರಿಕೇ ಪ್ರಭವಾದಿಷ್ಟಸಂವತ್ಸರಾಣಾಂ . ಮಧ್ಯೇ .....ಸಂವತ್ಸರೇ
 .....ಅಯನೇ .....ಅರ್ಕೇ .....ಮತೌ .....ಮಾಸೇ .....ಪಕ್ಷೇ
 .....ತಿಥೌ .....ವಾಸರಯುಕ್ತಾಯಾಂ ಪುಣ್ಯಾಯಾಂ ಪುಣ್ಯನಕ್ಷತ್ರ
 ಪುಣ್ಯಯೋಗ ಪುಣ್ಯಕರಣಾದ್ಯೇವಂ ಗುಣವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ
 ಅಸ್ಥಾಕಂ ಸಕುಟುಂಬಾನಾಂ ಕ್ಷೇಮಸ್ಥೈರ್ಯವಿಜಯಾಭಯಾನಂದಾಯು
 ರಾರೋಗೈಶ್ಚರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮ ಮೋಕ್ಷ ಚತುರ್ವಿಧ
 ಫಲ ಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವಿಶೇಷತಃ . ಗೋತ್ರಸ್ಯ .....ಶರ್ಮಣೋ
 ಮಮ ಜನ್ಮಪ್ರಭೃತ್ಯದ್ಯಯಾವತ್ ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನ ಕಾಮಾಕಾಮ ಸಕೃದಸ
 ಕೃತ್ಕೃತಕಾಯಿಕ ವಾಚಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಂಸರ್ಗಿಕ ಸ್ಪೃಷ್ಟಾಸ್ಪೃಷ್ಟ
 ಭುಕ್ತಾಭುಕ್ತ ಪೀತಾಪೀತ ಸಕಲಪಾತಕಾತಿಪಾತಕೋಪಪಾತಕ ಲಘುಪಾತಕ
 ಸಂಕಲೀಕರಣ ಮಲಿನೀಕರಣಾಪಾತ್ರೀಕರಣ ಜಾತಿಭ್ರಂಶಕರ ಪ್ರಕೀರ್ಣ
 ಪಾತಕಾನಾಂ ನಿರಸನಪೂರ್ವಕಂ ಮಮ ಸುಖೇನ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಪ್ರತಿ
 ಬಂಧಕೋಕ್ತನಿಷಾಕೃತ್ಯನುಕ್ತನಿಷಾಕೃತಿ ಸಕಲಪಾತಕ ಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಪರ
 ಲೋಕೇ ಶಾಶ್ವತಸುಖಾನುಭವಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪಾಪಾಪಹ ತ್ರೀ ಮಹಾವಿಷು
 ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಚ ತದುಕ್ತದಾನಾನಿ ಕರ್ತುಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜಾಂಕರಿಣ್ಯೇ ||

ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಐದು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿ
 ವಸ್ತ್ರೋತ್ತರೀಯಾಭರಣಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ವಿಧಿವತ್ ಪೂಜಿಸಿ ವತ್ಸ (ಕರು)

ಸಹಿತ ಐದು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ವಸ್ತ್ರೋತ್ತರೀಯಾಭರಣಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ

ತಾಂಬೂಲಂ ಶ್ರೀಕರಂ ಭದ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣು ಶಿವಾತ್ಮಕಂ !

ತಸ್ಯಾದಸ್ಯ ಪ್ರದಾನೇನ ಶಾಂತಿಂ ದೇಹಿ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ ||

ಎಂದು ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಾಪಧೇನುದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಾಪಧೇನು ದಾನ

ಆಜನ್ಮೋವಾರ್ಜಿತಂ ವಾಪಂ ಮನೋವಾಕ್ಪಾಯಕರ್ಮಭಿಃ |

ತತ್ಸರ್ವಂ ನಾಶಮಾಯಾತು ಪಾಪಧೇನುಪ್ರದಾನತಃ ||

ಮಮ ಮನೋವಾಕ್ಪಾಯಕರ್ಮಭಿಃ : ಆಜನ್ಮೋವಾರ್ಜಿತ
ವಾಪಾಪನೋದನ ಕಾಮೋದ್ವಹಂ ಇಮಾಂ ಕೃಷ್ಣಾಂ ವಾಪಾಪನೋದನಧೇನುಂ
ಯಥಾಶಕ್ತಿಸೋಪಸ್ಕರಾಂ ರುದ್ರದೈವತ್ಯಾಂ.....ಗೋತ್ರಾಯ ... ಶರ್ಮಣೇ
ತುಭ್ಯಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ದತ್ತಂ ನ ಮಮ |

ಎಂದು ಗೋಪುಚ್ಛಹಿಡಿದು ಧಾರೆಯೆರೆದು,

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ !

ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮತಶ್ಚಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ||

ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟು,

ಸತಾಂಬೂಲ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕ ಪಾಪಾಪನೋದನಧೇನುಪ್ರದಾನೇನ ಮಮ
ಸಮಸ್ತೈನೋ ನಿಬರ್ಹಣಮಸ್ತಿವಿತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ

“ ಸಮಸ್ತೈನೋ ನಿಬರ್ಹಣಮಸ್ತು ”

ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿಧೇನುಡಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿಧೇನು ದಾನ

ಅಸೂತ್ಕ್ರಾಂತೌ ಪ್ರವೃತ್ತಸ್ಯ ಸುಖೋತ್ಪಮಣಸಿದ್ಧಯೇ !

ತುಭ್ಯಮೇನಾಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ಧೇನುಮುತ್ಕ್ರಾಂತಿಸಂಜ್ಞಿಕಾಂ ||

ಮಮ ಸುಖೇನ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಪ್ರತಿಬಂಧಕೋಕ್ತನಿಷ್ಠಾ
 ಕೃತ್ಯುನುಕ್ತನಿಷ್ಠಾಕೃತಿಜನಿತ ಸ ಕಲಪಾಪಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಸುಖೇನ
 ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಇಮಾಮುತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಸಂಜ್ಞಿಕಾಂ ಧೇನುಂ
 ಯಥಾಶಕ್ತಿಸೋಪಸ್ಕರಾಂ ರುದ್ರದೈವತ್ಯಾಂ. ...ಗೋತ್ರಾಯ ...ಶರ್ಮಣೇ
 ತುಭ್ಯಮಹಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ದತ್ತಂ ನಮಮ ||

ಎಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಗೋಪುಚ್ಛುಹಿಡಿದು ಧಾರೆಯೆರೆದುಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನೂ
 ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,

ಸತಾಂಬೂಲಸದಕ್ಷಿಣಾಕೋತ್ಕ್ರಾಂತಿಧೇನುದಾನೇನ ಮಮ ಸುಖೇನ
 ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತಿತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಣಂತು |
 ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ

“ತವ ಸುಖೇನ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು”

ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ವೈತರಣೀಧೇನುದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ವೈತರಣೀಧೇನು ದಾನ

ವಿಷ್ಣುರೂಪ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠ ಭೂದೇವ ಗತಿಪಾವನ |

ತರ್ತುಂ ವೈತರಣೀಮೇತಾಂ ಕೃಷ್ಣಾಂ ಗಾಂ ಪ್ರದದಾಮ್ಯಹಂ ||

ಧೇನುಕೇ ತ್ವಂ ಪ್ರತೀಕ್ಷಸ್ವ ಯಮದ್ವಾರೇ ಮಹಾಪಥೇ !

ಉತ್ತೀರ್ಷುರಯಂ ದೇವಿ ವೈತರಣೈವ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ||

ಯಮದ್ವಾರಪಥೇ ಘೋರೇ ಘೋರಾ ವೈತರಣೀನದೀ |

ತರ್ತುಂ ತಾಮಿಹ ಯಚ್ಛಾಮಿ ಕೃಷ್ಣಾಂ ವೈತರಣೀಂತುಗಾಂ ||

ಮಮ ಯಮದ್ವಾರಸ್ಥಿತ ವೈತರಣ್ಯಾಖ್ಯ ನದ್ಯುತ್ತಾರಣಾರ್ಥಂ
 ಇಮಾಂ ಕೃಷ್ಣಾಂ ಸವತ್ಸಾಂ ಗಾಂ ಕೃಷ್ಣವಸ್ತ್ರಯುಗಚ್ಛನ್ನಾಂ ಸಪ್ತಧಾನ್ಯ
 ಯುತಾಂ ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಾದ್ಯಲಂಕೃತಾಂ - ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸ್ವರ್ಣಶೃಂಗಾ
 ದ್ಯುಪಸ್ಕರೋಪೇತಾಂ ರುದ್ರದೈವತ್ಯಾಂ ...ಗೋತ್ರಾಯ.....ಶರ್ಮಣೇ
 ತುಭ್ಯಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ದತ್ತಂ ನಮಮ |

ಎಂದು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಗೋದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,

“ ಸತಾಂಬೂಲ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕ ವೈತರಣೀರ್ಥೇನುದಾನೇನ ಮಮ ಯಮ ದ್ವಾರಸ್ಥಿತ ವೈತರಣ್ಯಾಖ್ಯ ನದ್ಯುತ್ಪಾರಣಮಸ್ತಿಸ್ವತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಣಂತು ” ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,

“ ತವ ವೈತರಣೀ ನದ್ಯುತ್ಪಾರಣಮಸ್ತು ”

ಎಂಬಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಋಣಧೇನು ಧಾನ

ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕಂ ಯಚ್ಚ ಸಪ್ತಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಂತ್ವೃಣಂ !
ತತ್ಸರ್ವಂ ಶುದ್ಧಮಾಯಾತು ಗಾಮೇಕಾಂ ದದತೋ ಮಮ ||

ಮಮ ಐ ಹಿ ಕಾಮುಷ್ಮಿಕ ಸಪ್ತಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ
ಯಥಾಶಕ್ತ್ಯಲಂಕೃತಾಂ ಸವತ್ಸಾಮಿಮಾಂ ಗಾಂ ರುದ್ರದೈವತ್ಯಾಂ ... ..
. ..ಗೋತ್ರಾಯ ... ..ಶರ್ಮಣೇ ತುಭ್ಯಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ದತ್ತಂ ನ ಮಮ |

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗೋದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾಂಬೂಲ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,

ಸತಾಂಬೂಲ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕರ್ಣಧೇನುದಾನೇನ ಮಮ ಸಪ್ತಜ
ನ್ಮಾರ್ಜಿತರ್ಣವಾತಕಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತಿಸ್ವತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಣಂತು |
ಎಂದು ಹೇಳಿ,

“ ಸಮಸ್ತರ್ಣ ವಾತಕ ಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತು ”

ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು,

ಮೋಕ್ಷಧೇನು ದಾನ

ಮೋಕ್ಷದೋ ವಾಸುದೇವಸ್ತು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರೇಷು ಗೀಯತೇ !
ತತ್ಪ್ರೀತಯೇ ದ್ವಿಜಾಗ್ನ್ಯಾಯ ಮೋಕ್ಷಧೇನುಂದದಾಮ್ಯಹಂ ||

ಸಂಸಾರ ಮೋಕ್ಷವಾಪ್ತಿಕಾಮೋಽಹಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ
ಇಮಾಂ ಮೋಕ್ಷಧೇನುಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿಸೋಪಸ್ಕರಾಂ ರುದ್ರದೈವತ್ಯಾಂ .....

.....ಗೋತ್ರಾಯ ...ಶರ್ಮಣೇ ತುಭ್ಯಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ದತ್ತಂ ನ ಮ ಮು !

ಎಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ದನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾಂಬೂಲ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು,

ಸತಾಂಬೂಲಸದಕ್ಷಿಣಾಕ ಮೋಕ್ಷಧೇನುದಾನೇನ ಮಮ ಸಂಸಾರ
ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಸ್ತುಪ್ರೀತೋಽಸ್ತಿತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು,
ಎಂದು ಹೇಳಿ,

“ ತವ ಸಂಸಾರಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ.. ಮಹಾವಿಷ್ಣುಸ್ತುಪ್ರೀತೋಽಸ್ತಿ ”
ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪಂಚಗೋದಾನಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಹತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ,

“ ಗಂಧಾದಿ ಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಂ ”

ಎಂದು ಪೂಜೆಮಾಡಿ* ದಶದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಗೋದಾನ

ಗವಾಮಂಗೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭುವನಾನಿ ಚತುರ್ದಶ |

ಯಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚೈವಂ ಮೇ ಸ್ಯಾದಿಹಲೋಕೇ ಪರತ್ರ ಚ ||

ಭೂಮಿ ದಾನ

ಸರ್ವಸಸ್ಯಾಶ್ರಯಾ ಭೂಮಿರ್ನರಾಹೇಣ ಸಮುದ್ಭವತಾ |

ಅನಂತಸಸ್ಯಫಲದಾಹ್ಯತಶ್ಚಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ||

ತಿಲ ದಾನ

ಮಹರ್ಷೇರ್ಗೋತ್ರೇ ಸಂಭೂತಾಃ ಕಶ್ಯಪಸ್ಯ ತಿಲಾಃ ಸ್ತುತಾಃ !

ತಸ್ಮಾದೇಷಾಂ ಪ್ರದಾನೇನ ಮಮ ಪಾಪಂ ವ್ಯಪೋಹತು ||

ಹಿರಣ್ಯ ದಾನ

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭ.....ಶ್ಚಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ||

*ದನ, ಭೂಮಿ, ಇಕ್ಕು, ಹಿರಣ್ಯ, ತುಪ್ಪ, ವಸ್ತ್ರ, ಧಾನ್ಯ, ಬೆಲ್ಲ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಉಪ್ಪು.

ಆಜ್ಞಾ ದಾನ

ಕಾಮಧೇನೋಸ್ತಮುದ್ಭೂತಂ ಸರ್ವಕ್ರತುಷು ಸಂಸ್ಥಿತಂ ।
ದೇವಾನಾಮಾಜ್ಞಮಾಹಾರಮತಶ್ಚಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥

ವಸ್ತ್ರ ದಾನ

ಶೀತವಾತೋಷ್ಣ ಸಂತ್ರಾಣಂ ಲಜ್ಜಾಯಾ ರಕ್ಷಣಂ ಪರಂ ।
ದೇಹಾಲಂಕರಣಂ ವಸ್ತ್ರಮುತ್ಕಾಂತಿಂಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥

ಧಾನ್ಯ ದಾನ

ಸರ್ವದೇವಮಯಂ ಧಾನ್ಯಂ ಸರ್ವೋತ್ಪತ್ತಿಕರಂ ನೃಣಾಂ ।
ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತಶ್ಚಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥

ಗುಡ ದಾನ

ಗುಡಮಿಕ್ಷುರಸೋದ್ಭೂತಂ ಮಂತ್ರಾಣಾಂ ಪ್ರಣವೋ ಯಥಾ !
ದಾನೇನಾನೇನ ಚೈತಸ್ಯ ಪರಾಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸ್ಥಿರಾ ಗೃಹೇ ॥

ರಜತ ದಾನ

ಪ್ರೀತಿಯುತಃ ಪಿತೃಣಾಂ ಚ-ವಿಷ್ಣು ಶಂಕರಯೋಸ್ತದಾ ।
ಶಿವನೇತ್ರೋದ್ಭವಂ ರೌಪ್ಯಮತಶ್ಚಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥

ಲವಣ ದಾನ

ಯಸ್ಮಾದನ್ನರಸಾಸ್ಪರ್ಷೇ ನೋತ್ಕೃಷ್ಟಾ ಲವಣಂ ವಿನಾ !
ಶಂಭೋಃ ಪ್ರೀತಿಕರಂ ಯಸ್ಮಾದತಶ್ಚಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥

ಹೀಗೆ ತಾಂಬೂಲಗಳೊಂದಿಗೆ ದಶದಾನಗಳನ್ನೂ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನೂ
ಕೂಡಕೊಟ್ಟು

ಸತಾಂಬೂಲ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕ ದಶದಾನ್ಯೈಃ ಮಮ ಸನಸ್ತ್ವೈನೋನಿಬರ್ಹಣ
ಪೂರ್ವಕಂ ಪುಹಾವಿಷ್ಟು ಸಾಯುಜ್ಯಾವಾಪ್ತಿರಸ್ತಿಸ್ತತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,

“ಮಹಾವಿಷ್ಟು ಸಾಯುಜ್ಯಾವಾಪ್ತಿರಸ್ತು”

ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. [ಲೌಕಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ
ಜಲದಾನ, ದೀಪದಾನಾದಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ.

ಜಲ ದಾನ

ವಾರಿಪೂರ್ಣೋ ಘಟಶ್ಚಾಯಂ ದೇವತ್ರಯಮಯೋ ಯತಃ |

ಪ್ರಿಯತಾಂ ಧರ್ಮರಾಜಸ್ತು ದಾನೇನಾನೇನ ಪುಣ್ಯದಃ ||

ಎಂದು ತಾಂಬೂಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಲದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣಕೊಟ್ಟು, ಸತಾಂ
ಬೂಲಸದಕ್ಷಿಣಾಕ ಜಲದಾನೇನ ಮಮ ಪರಲೋಕೇ ತೃಷಾಬಾಧಾ ನಿವಾರಣ
ಮಸ್ತಿಸ್ತತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ಹೇಳಿ,

“ತೃಷಾಬಾಧಾನಿವಾರಣಮಸ್ತು”

ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ದೀಪ ದಾನ

ದಿವ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಪ್ರದಂ ಜ್ಯೋತಿರಂಧಕಾರನಿವಾರಣಂ |

ತಸ್ಮಾದಸ್ಯ ಪ್ರದಾನೇನ ಮಮ ಪಾಪಂ ಪುಣಶ್ಚತು ||

ಎಂದು ದೀಪವನ್ನೂ, ತಾಂಬೂಲದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು,

ಸತಾಂಬೂಲಸದಕ್ಷಿಣಾಕ ದೀಪದಾನೇನ ಮಮ ಪರಲೋಕೇ ಅಂಧಕಾರ
ನಿವಾರಣಮಸ್ತಿಸ್ತತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, “ತಥಾಸ್ತು” ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು
ಪಡೆದು,]

ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸೇಂದ್ರಿಯೈರ್ವಾ ಬುಧ್ಯಾತ್ಮ ನಾವಾನ್ಮಸ್ಯತೇ
ಸ್ವಭಾವಾತ್ | ಕರೋಮಿ ಯದ್ಯತ್ಸಕಲಂ ಪರಸ್ತೈಃ ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ
ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ತತ್ಸತ್ ಮಯಾಕೃತಾನೇನ ದಾನಕರ್ಮಣಾ
ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಶ್ಚಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ |

ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣವನ್ನು ಮಾಡಿ,

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುದ್ತಾಸಯಾಮಿ |

ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ದ್ವಾರಿಸಿಬೇಕು. ಅನಂತರ (ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೋ
ತ್ಕ್ರಮಣಶ್ವಾಸಗತಿಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ) ತಾನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ
ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೋಮಯದಿಂದ ಲೇಪನಮಾಡಿ ದರ್ಭಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಸಾಧ್ಯ
ವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಂಕುತಲೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡಾದರೂ ತುಳಸಿ, ಗೋಪಿ, ಭಸ್ಮ,
ರುದ್ರಾಕ್ಷೆನೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ
ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಪವಿತ್ರ ಧರಿಸಿ ಅಭಿವಾದನವನ್ನೂ

ಶಿವಾದಿ ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ— |

ಇತ್ಯಾದಿ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದಾಯಾಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಂದನೆಯನ್ನೂ,
ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಜಲಶುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ,

ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮಃ.... ..ಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿರ್ಥಂ... ..ಗೋತ್ರಸ್ಯ
.....ಶರ್ಮಣೋ ಮಮ ಅಮೃತತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ಪುಣ್ಯಸೂಕ್ತಾದಿ ಪಠನ
ಮಹಂ ಕರಣ್ಯೇ |

ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ಮಗನ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೆಳಗಿನ,
ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಸ್ಮೃತಿಹೀನರಾಗಿ ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ತಂದೆ
ಮೊದಲಾದವರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಮರಣೋನ್ಮುಖರಾಗಿರುವ ತಾಯಿ ಮೊದಲಾದ
ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾದರೂ ಮಗನು ಯಾ ಇತರ ಅವನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅವರ
ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಉತ್ಸಂಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಆಚಮನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ,

ಮನು ಪಿತುಃ ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... .. ಶರ್ಮಣಃ ಅಮೃತತ್ವ
ಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ಪುಣ್ಯಸೂಕ್ತಾದೀನ್ ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯಾಮಿ |
(ತಾಯಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗಾದರೆ “ಮನು ಮಾತುಃ” ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ
ಆಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ,

.....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ... .. ದೇವೀದಾಯಾಃ

ಎಂದು ವಿಶೇಷವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.) ಹೀಗೆ ಆಯಾ ಸಂಬಂಧಗೋತ್ರನಾಮಗಳೊಡನೆ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಮರಣೋನ್ಮುಖರಾದ ತಂದೆ ಮೊದಲಾದವರ ಬಲಕಿವಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳುವಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು.

ಕರ್ಣಜಪ ಮಂತ್ರಗಳು

ನಾನಾನಮಿತಿ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಶಿಶುರಾಂಗರಸಃ ಪವಮಾನ ಸ್ನೋಮಃ
ಪಜ್ಞಾಃ ಮನು ಪಿತುಃ (ಮಾತ್ರಾದೇವಾ) ಅಮೃತತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ಜಪೇ
ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ನಾನಾನಂ ವಾ ಉ ನೊ ಧಿಯೋ ವಿ ವ್ರತಾನಿ ಜನಾನಾಂ |
ತಕ್ಷಾ ರಿಷ್ವಂ ರುತಂ ಭಿಷಗ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸುನ್ವಂತ ಮಿಚ್ಛತೀಂ ದ್ರಾಪ್ಯೇ
ನೋ ಪರಿಸ್ರವ || ೧ || ಓಂ ಜರತೀಭಿ ರೋಷಧಿಭಿಃ ಪರ್ಣಿಭಿಶ್ಚ ಕುನಾನಾಂ |
ಕಾರ್ಮಾರೋ ಅಶ್ವಿಭಿ ದ್ಯುಭಿ ಹಿರಣ್ಯವಂತ ಮಿಚ್ಛತೀಂ ದ್ರಾಪ್ಯೇನ್ನೋ
ಪರಿಸ್ರವ || ೨ || ಓಂ ಕಾರು ರಹಂ ತತೋ ಭಿಷಗುಪಲಪ್ರಕ್ಷಣೇ ನನಾ | ನಾನಾ
ಧಿಯೋ ವಸೂಯವೋನುಗಾ ಇವ ತಸ್ಮಿನ್ಮೇಂದ್ರಾಯಿಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ || ೩ ||

ಓಂ ಅಶ್ವೋ ವೋಹ್ಯಾ ಸುಖಂ ರಥಂ ಹಸನಾ ಮುಪ ಮಂತ್ರಿಣಃ |
 ಶೇಷೋ ರೋಮಣ್ವಂತಾ ಭೇದಾ ವಾ ರಿ ನ್ತಂ ರೂ ಕ ಇಚ್ಛತೀಂದ್ರಾ
 ಯೇನ್ನೋ ..... || ೪ || ಓಂ ಶರ್ಯಣಾವತಿ ಸೋಮ ಮಿಂದ್ರಃ
 ಪಿಬತು ವೃತ್ರಹಾ | ಬಲಂ ದಧಾನ ಆತ್ಮನಿ ಕರಿಷ್ಯನ್ ವೀರ್ಯಂ ಮಹ
 ದಿಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ... . || ೫ || ಓಂ ಆ ಪವಸ್ವ ವಿಶಾಂಪತ
 ಆರ್ಜುಕಾ ತ್ಸೋಮ ಮಿಾಧ್ವಃ | ಋತವಾ ಕೇ ನ ಸತ್ಯೇನ ಶ್ರದ್ಧಯಾ
 ತ ಪ ಸಾ ಸುತ ಇಂದ್ರಾಯೇನ್ನೋ ..... || ೬ || ಓಂ ಪರ್ಜಾ ನೈ
 ವೃದ್ಧಂ ಮಹಿಸಂ ತಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ದುಹಿತಾ ಭರತಾ | ತಂ ಗಂಧ
 ವಾಃ ಪ್ರತ್ಯಗೃಭ್ಣ್ವಂತಂ ಸೋಮೇ ರಸ ಮಾದಧು ರಿನ್ದ್ರಾಯೇ
 ನ್ನೋ ..... || ೭ || ಓಂ ಋತಂ ವದನ್ವೃತದ್ಯುಮ್ನ ಸತ್ಯಂ
 ವದನ್ ಸತ್ಯಕರ್ಮನ್ | ಶ್ರದ್ಧಾಂ ವದನ್ ಸೋಮರಾಜನ್ ಧಾತ್ರಾ
 ಸೋಮ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಇನ್ದ್ರಾಯೇನ್ನೋ ..... || ೮ || ಓಂ ಸತ್ಯ
 ಮುಗ್ರಸ್ಯ ಬೃಹತ ಸ್ತಂತ್ರವಂತಿ ಸಂಸ್ತವಾಃ | ಸಂಯಂತಿ ರಸಿ ನೋ
 ರಸಾಃ ಪುನಾನೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹರ ಇನ್ದ್ರಾಯೇನ್ನೋ ..... || ೯ ||
 ಓಂ ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪವಮಾನಚ್ಛಂದಸ್ಯಾ 1ಂ ವಾಚಂ ವದನ್ |

ಕೃತಾಂ ಸ್ತೋಮೈಃ ಕಶ್ಯಪೋ ದ್ವರ್ಧಯನ್ ಗರಃ | ಸೋ ಮಂ
 ನಮಸ್ಯ ರಾಜಾ ನಂ ಯೋ ಜ ಜ್ಞೇ ವೀರುಧಾಂ ಪತಿ ರಿನ್ದ್ರಾಯೇ
 ನ್ನೋ ..... || ೧೬ || ಓಂ ಸಪ್ತ ದಿತೋ ನಾನಾ ಸೂರ್ಯ
 ಸ್ತಪ್ತ ಹೋತಾರ ಮುತ್ವಿಜಃ | ದೇವಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಯೇ ಸಪ್ತ ತೇಭಿ
 ಸ್ತೋಮಾಭಿರಕ್ಷನ ಇನ್ದ್ರಾಯೇನ್ದೋ ..... || ೧೭ || ಓಂ ಯ ತ್ತೇ
 ರಾಜಜ್ಞಾಛೃತಂ ಹವಿಸ್ತೇನ ಸೋಮಾಭಿರಕ್ಷ ನಃ | ಆ ರಾ ತೀ
 ವಾನಾನಸ್ತಾರೇ ನ್ನೋ ಚ ನಃ ಕಿಂ ಚ ನಾಮಮದಿನ್ದ್ರಾಯೇನ್ದೋ
 ..... || ೧೮ || ಓಂ ಯತ್ರ ತತ್ಪರಮಂ ಪದಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ಲೋಕೇ
 ಮಹೀಯತೇ | ದೇ ವೈ ಸ್ತು ಕೃತ ಕರ್ಮ ಭಿಸ್ತತ್ರ ಮಾಮಮೃತಂ
 ಕೃಧೀನ್ದ್ರಾಯೇನ್ದೋ ..... || ೧೯ || ಓಂ ಯತ್ರ ತತ್ಪರಮಾಯ್ಯಂ
 ಭೂತಾನಾಮಧಿಪತಿಃ | ಭಾವ ಭಾವಿ ಚ ಯೋಗೀ ಚ ತತ್ರ ಮಾ
 ಮಮೃತಂ ಕೃಧೀನ್ದ್ರಾಯೇನ್ದೋ ..... || ೨೦ || ಓಂ ಯತ್ರ ಗಂಗಾ
 ಚ ಯಮುನಾ ಯತ್ರ ಪ್ರಾಚೀ ಸರಸ್ವತೀ | ಯತ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರೋ
 ದೇವಸ್ತತ್ರ ಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀನ್ದ್ರಾಯೇನ್ದೋ ... || ೨೧ ||

ಹೀಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಪುಣ್ಯ ಸೂಕ್ತ, ಉಪನಿಷದಾದಿಗಳನ್ನೂ ಭಾಗವತ, ಗೀತೆ,
 ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರ ನಾಮಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ
 ಶ್ರೀರಾಮ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ನಾರಾಯಣ ನಾಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ

ಕೂಡ ಶಂಖಧ್ವಾನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಜ ಪಿ ಸ ತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಕೂ ಗಂಗಾ, ತುಳಸೀ, ಶಾಲ ಗ್ರಾಮಾದಿ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಆತುರನ ಬಾಯಿಗೆ ಎರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು

ದಹನದ ವಿಧಿಯು

ಪ್ರಾಣಹೋದ ನಂತರ, ಮಗನು ಯಾ * ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿದ ದರ್ಭೆ, ಎಳ್ಳುಗಳ ಮೇಲೆ ತಂದೆಯ ಶವವನ್ನು ತೆಂಕು ತಲೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿಸಿ [ಆಚಾರ ಪ್ರಕಾರ, ಮಡಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊದಿಸಿ ತಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪದಿಂದಲೂ, ಕಾಲುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಭತ್ತದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದಲೂ, ನಾಳಕೇರ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾಜನಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಡಬೇಕು] ಆಚಮನ ವ್ರಾಣಾಯಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ,

ಹಿಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೈ ... .. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀರ್ತಿ)
(ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಎಡಕ್ಕೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿ)

* ಕರ್ತೃನಿರ್ಣಯ

ದೀರಸಪುತ್ರ, ಪಾತ್ರ, ಅವನ ಪುರುಷಸಂತತಿ, ಪುತ್ರಿಕಾವುತ್ರ, ಅವನ ಸಂತತಿ, ಧನಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ದಾಹಿತ್ರ, ದಾಹಿತ್ರ, ಪತ್ನೀ, ಪತಿ, ಸಪತ್ನೀ ಪುತ್ರ, ದುಹಿತ್ಯ, ಭ್ರಾತೃ, ಅವನ ಮಗ, ಭಿನ್ನೋದರ ಕನಿಷ್ಠಭ್ರಾತೃ, ಅವನ ಮಗ, ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಸೋಸ, ಮಗನ ಮಗಳು, ಮಗಳ ಮಗಳು, ಪಾತ್ರನ ಹೆಂಡತಿ, ಅವನ ಮಗಳು, ದತ್ತನ ಹೆಂಡತಿ, ತಂಗಿ, ತಂಗಿಯ ಮಗ, ಸಹಿಂಡ, ಸೋದಕ, ಮಾತೃಸಹಿಂಡ, ಮಾತೃಸಮಾನೋದಕ, ಸಗೋತ್ರ, ಶಿಷ್ಯ, ಮಿತ್ರಿಕಾ, ಭೃತ್ಯ, ಗುರು, ಅಚಾರ್ಯ, ಸಸಪಾರಿ, ಜಾಮಾತ್ಯ, ಸ್ನೇಹಿತ, ಸ್ತ್ರೀಹಾರಿ, ಧನಹಾರಿ, ರಾಜ, ಇಷ್ಟು ಜನರು ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ದೀರಸಪುತ್ರನು ಮಹಾರೋಗಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ಅಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯಕರ್ಮವಾದ ಕಾಷ್ಠಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿವಾನವನ್ನಾದರೂ ತಾನೇ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಬೇರೆಯವನಿಂದ ಇತರ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು.

ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅನೇಕ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಯಾರು ದೊಡ್ಡವನೋ ಅವನೇ ಅಧಿಕಾರಿ. ಹಾಗಿರುವ ತಾಯಂದಿರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಕನಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದರೂ ಆಯಾ ತಾಯಿಗೆ ಆಯಾ ಮಗನೇ ಅಧಿಕಾರಿ. ಅವನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇತರ ಮಾತೃಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ದೈವ್ಯನು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುವನು.

.... ಗೋತ್ರಸ್ಥ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಥ (ತಾಯಿಗಾದರೆ, ...
ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ..... ದೇವಿದಾಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ) ಅಂಧತ್ವ, ಮೂಕತ್ವ
ಬಧಿರತ್ವ ಮೈಶಾಚನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವಕಪ್ರೇತತ್ವ ವಿವೋಕ್ತಾರ್ಥಂ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕಂ
ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ (ಉಪವೀತಿ) ತದಾದೌ ಮಮಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ
ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಿಸ್ಯೇ |

ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಎಕ್ಕು, ತುಳಸೀ, ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿರಣ್ಯವನ್ನು
ತೆಗೆದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೂರುಸು ವ್ರದಕ್ಷಿಣಬರುತ್ತಾ —

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾವಿದ್ಯನಾಶನಂ |
ಶ್ರೀ ಪುಷ್ಪಿಕೇರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರಶ್ರೀ ಪಾದಪಂಕಜಂ ||

ದತ್ತ, ಔರಸ, ಈ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ದತ್ತನು ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾಗಿದ್ದರೂ ಕನಿಷ್ಠನಾದ ಔರಸ
ಪುತ್ರನೇ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವನು ತಂದೆಗೆ ಪುತ್ರ, ಪೌತ್ರ, ಪ್ರಪೌತ್ರರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಮಾತ್ರ ದತ್ತಪುತ್ರನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ.

ಯಮಳ ಪುತ್ರರಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಯೇಷ್ಠನೇ ಅಧಿಕಾರಿ. ಈ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕನಿಷ್ಠರ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭವು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸಮವಾಗಿ ಎರಡು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ
ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದವನು ಜ್ಯೇಷ್ಠನೆಂದೂ, ಮೇಲ್ಮೇಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿ
ದವನು ಕನಿಷ್ಠನೆಂದೂ ಸ್ಥೂತಿಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಗರ್ಭದೀಕ್ಷೆಯಿರುವವನು — ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಅಣ್ಣ, ಸೋದರ
ಮಾವ, ಮಾತಾಮಹ, ಪಿತೃವ್ಯ, ಶ್ವಶುರ, ಅಜಾರ್ಯ, ಇವರಿಗೂ ಇವರ ಪತ್ನಿಯ
ರಿಗೂ, ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗೂ, ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ
ಇರುತ್ತಾನಷ್ಟೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಇವನು ಅನಧಿಕಾರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾದರೆ — ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಪಿತಾಮಹ, ಪಿತಾ
ಮಹಿ, ಅಣ್ಣನ ಮಗ, ಗುರು, ಅಜಾರ್ಯ, ಮಾತಾಮಹ, ಮಾತಾಮಹಿ, ಮಾತುಲ,
ಅವನ ಪತ್ನಿ, ಚಿಕ್ಕತಂದೆ, ದೊಡ್ಡತಂದೆ, ಇಂತಿಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಅಧಿಕಾರಿ
ಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅವನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ
ಪುನರುಪನಯನವಾಗಬೇಕು.

ಅನುಪನೀತನಾದ ಮಗನಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಳೆದಿದ್ದರೆ, ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ
ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

ಎಂದು ಸ್ತೂತಿವಚನಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ.

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎರಡು ಸಲ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ—

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಿತಾಯ ಚ |

ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||

ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಭೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ)

... ..ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... ..ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಔದ್ಭವೈಹಿಕಂ ಕರ್ಮಕರ್ತುಂ

ಮಮಾಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತಿಸ್ತಿ ಭವಂತೋನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ “ ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತು ” ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಪ್ರಾಣೋತ್ತಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಂತಿಮಾಡಿ, ಮಲವಿಸರ್ಜಿಸಿ, ಅಪ್ಪು ಶ್ಯರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ, ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ, ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಹೋದರೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ—

(ಉಪವೀತೀ) ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಸಂಜ್ಞಲ್ಪ ಇವ ಏವಂ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ

ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಆಸ್ಮಾ ..... ಸಿದ್ಧಧರ್ಮಂ (ಪ್ರಾಚೀನವೀತೀ)

..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ, ...ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಉದ್ಭವೈಹಿಕಂ ಧರ್ಮೋಚ್ಚಿಷ್ಟೋ ಭಯೋಚ್ಚಿಷ್ಟಾ ಸ್ತೌಶ್ಯಸ್ತೌಷ್ಪಾಂತರಾಲ ಮರಣಖಟವಾ ಮರಣಾದಿ ಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಪಂಚದಶ, ದ್ವಾದಶ ನವಪಟ್ ತ್ರಿ ಕೃಚ್ಛಾದ್ಯ ನ್ಯ ತಮಕೃಚ್ಛಾತ್ಮಕಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ, ಪ್ರತಿಕೃಚ್ಛಂ ತತ್ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಗೋನಿಷ್ಕೃಯಾ ಭೂತಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ದ್ರವ್ಯ ದಾನೇನಾಹಮಾಚರಿಸ್ಯಾಮಿ |
ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, (ಉಪವೀತೀ)

ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ ದೇವ ಶಂಖಚಕ್ರ ಗದಾಧರ |

ಅಕ್ಷಯ್ಯ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಪ್ರೇತಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದೋಭವ ||

ಎಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳು, ತುಳಸೀದಳದ ಸಹಿತ ಸ್ವರ್ಣವನ್ನಿಟ್ಟು

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) .....ಗೋತ್ರಸ್ಯ .....ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಉ

ದ್ಭವೈಹಿಕಾದಿ ಮರಣಸೂಚಿತ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರ ಪೂರ್ವಕಂ

ಪೂರ್ವಕಂ ದಾಹಾದ್ಯಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತಿತ್ವತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ “ಅಸ್ತು” ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿ ಮೃತನಾಗಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ಹಗಲು
ಯಾ ಹಗಲು ಮೃತನಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವಹನ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು
ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

(ಉಪವೀತೀ) ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ ..... ಭವ ||

ಎಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹಿರಣ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) .....ಗೋತ್ರಸ್ಯ .....ಪ್ರೇತಸ್ಯ ರಾತ್ರಾವಕೃತ

(ಅಥವಾ ದಿವಾಸಕೃತ) ಸಂಸ್ಕಾರ ಜನಿತಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರ ಪೂರ್ವಕಂ
ದಾಹಾದ್ಯಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತಿತ್ವತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, “ಅಸ್ತು” ಎಂದನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

* ಕ್ಷೌರಾದಿ ವಿಚಾರ

ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರ ದಹನಾಂಗ ಕ್ಷೌರವನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬಾರದು. ಕರ್ತೃವು ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದಹನಾನಂತರ ಸಮಯವಿದ್ದರೆ ತಿಲಾಂಜಲ್ಯಾದಿ ನಿತ್ಯಬಲಿಸಿಂಧಾಂತವರೆಗಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನುಮಾಡಿ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾತ್ರಿಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕ್ಷೌರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮರುದಿನ ಶುಕ್ರವಾರಾದಿ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಮೃತದಿನದಿಂದ 3, 5, 7, 9, 10 ನೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾದ ದಿವಸ ಕ್ಷೌರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಾದಿಗಳನ್ನು ಮರುದಿನವೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಒಳಗಾದರೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೇ ಕ್ಷೌರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ದಹನಾನಂತರ ಸಮಯವಿದ್ದರೆ ತಿಲಾಂಜಲ್ಯಾದಿ ನಿತ್ಯಬಲಿ ಸಿಂಧಾಂತವರೆಗಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಗಲೇ ಮಾಡಿ ಮರುದಿನ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಿಕ್ಕತಂದೆ, ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ, ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ, ಈ ಮೂರು ಜನರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕರ್ತೃವಿನ್ನಿಂದ ಸಣ್ಣವರು ಮೃತರಾದರೆ ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಕ್ಷೌರವು ನಿಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕತಂದೆ ಮೊದಲಾದ ಈ ಮೂರು ಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಣ್ಣವರಾದರೂ ಹಿರಿಯನಾದ ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಕ್ಷೌರವು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಚಾರ.

ಪೂರ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ.

ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪಾವಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಸಮಾನಿ ಚ |

ಕೇಶಾನಾಶ್ರಿತ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತಿ ತಸ್ಮಾತ್ಕೇಶಾನ್ ವಪಾಮ್ಯಹಂ ||

ಎಂದು ಕಷ್ಟೋಪಸ್ಥ ಕ್ಷೌರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇಶಾದಿ ಕ್ಷೌರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹೊಸತು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟು ಮಣ್ಣಿನ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಲೆ ಜುಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಒದ್ದೆಯಾಗಿ ತಾನು ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು, ತಲೆಜುಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಿ ಮಿಂದು ಒದ್ದೆಯಾಗಿಯೇ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ವನ್ನು ಮಾಲಾಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶವವಾಹಕರೊಂದಿಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಶವವನ್ನು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ತಂದು ಸರ್ವಾಂಗ ತುಷ್ಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ [ಆಚಾರ ದಲ್ಲಿ, ಮಾಡಿನ (ಸೂರಿನ) ಧಾರೆನೀರು ಬೀಳುವಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಡಲಿನ ಮೂರುಕಡೆ ದಂಡು (ಕೊತ್ತಳಿಗೆ) ಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಳೆಯೆಲೆಯನ್ನು ತುಂಡ ಮಾಡದೆ ಉದ್ದವಾಗಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಶವವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಪಾದಪ್ರಭೃತಿ ಶಿರಃ ಪರ್ಯಂತ ಎಣ್ಣೆಹಚ್ಚಿ ಗೊಂಪು (ಸರಳ) ಹಾಕಿ ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ನೀರಿನಿಂದ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು.]

ವಿಾಯಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ.

ಚಿತ್ತಿಸ್ಪ್ರಗಾಸೀ 3 ತ್ | ಚಿತ್ತಮಾಜ್ಯಮಾಸೀ 3 ತ್ |

ವಾಗ್ಗೇದಿರಾಸೀ 3 ತ್ | ಅಧೀತಂ ಬರ್ಹಿರಾಸೀ 3 ತ್ |

ಕೇತೋ ಅಗ್ನಿರಾಸೀ 3 ತ್ | ವಿಜ್ಞಾತ ಮಗ್ನೀದಾಸೀ 3 ತ್ |

ಪ್ರಾಣೋ ಹವಿರಾಸೀ 3 ತ್ | ಸಾಮಾಧ್ವರ್ಯುರಾಸೀ 3 ತ್ |

ವಾಚಸ್ಪತಿರ್ಮೋತಾಸೀ 3 ತ್ | ಮನ ಉಪವಕ್ತಾಸೀ 3 ತ್ |

ತೇ ವಾ ಏತಂ ಗ್ರಹ ಮಗೃಹ್ಣತ | ವಾಚಸ್ಪತೇ ವಿಧೇನಾಮನ್ |

ವಿಧೇಮ ತೇ ನಾಮ | ವಿಧೇ ಸ್ವ ಸುಸ್ಮಾಕಂ ನಾಮ ದ್ಯಾಂ ಗಚ್ಛ ||

ಎಂದು ಶವವನ್ನು ಮೀಯಿಸಿ ಗೋಪೀಚಂದನ, ತುಳಸೀಮೂಲ ಮೃತ್ತಿಕೆ, ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅದರ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಲಾವಂಜದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸ್ತ್ರವುಡಿಸಿ [ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕಾರ, ತಂದ ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರದ ಅಡ್ಡಕರೆಯನ್ನು ಹೆರಿದು ಅದರಿಂದಲೇ ಕಟಿಸೂತ್ರ ಸಹಿತ ಕೌಪೀನವನ್ನುಡಿಸಿ ಕೈಗಳ ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳ ಅಂಗುಷ್ಠಗಳನ್ನು ಜತೆಜತೆಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಹಸಿದರ್ಭಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ನವದ್ವಾರಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನಿಡುವುದು.] ನಾಲಿಗೆಯ ಅಡಿಗೆ ಸ್ವರ್ಣವನ್ನು ಹಾಕಿ, ತಯಾರುಮಾಡಿದ ಅತ್ತಿಮರದ ಪಲ್ಲಕಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಶವವನ್ನದರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿಸಿ ಅದೇ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶವದ ಪಾದದಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ವಾಂಗವನ್ನೂ ಹಾಸಿದ ವಸ್ತ್ರದ ನಾಲ್ಕನೇ ಮೂರಂಶದಿಂದ ಮುಸುಕಿ ಶವವನ್ನು ಆ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿ ಪಲ್ಲಕಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆ ಬಟ್ಟೆಯ ಉಳಿದ ಒಂದಂಶವನ್ನು ತನಗೆ ಉತ್ತರೀಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೆರಿದು ಉತ್ತರೀಯ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

[ನಮ್ಮ ದೇಶಾಚಾರದಂತೆ, ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದರೆ ಗಂಡನ ಶವಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಒಂದು ಪತಿಯ ವಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಾಂಗಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಕರ್ತೃವು,

(ಉಪವೀತಿ) ಅನಾದಿನಿಧನೋ .... ಭವ ||

ಎಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಣವನ್ನಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ) ಮಮ ಪಿತುಃ ಔರ್ಧ್ವ ದೈಹಿಕಕರ್ಮಣಿ ಗೃಹಾತ್ ಶ್ವಶಾನದೇಶಂ ಪ್ರತಿ ಶವನಿರ್ಹರಣಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತಿತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು |

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ “ ಅಸ್ತು ” ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅನಂತರ,

ಹಿಂ ವಾತಾಸ್ತೇ ವಾಂತು ಪಥಿ ಪುಣ್ಯಗಂಧಾ ಮನಸ್ಸುಖಾ ಗಾತ್ರ
 ಸುಖಾನುಲೋಮಾಃ | ತ್ವಚಸ್ಸುಖಾ ಮಾಂಸಸುಖಾ ಅಸ್ತಿಸೌಖ್ಯಾ
 ವಹಂತು ತ್ವಾ ಮರುತಸ್ಸುಕೃತಾಂ ಯತ್ರ ಲೋಕಾಃ ||

ಎಂದು ಜಲಪಾತ್ರಸಮೇತನಾಗಿ ಶನಕೈ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬಂದು ಪಾದದೇಶದಲ್ಲಿ
 .....ಗೋತ್ರ.....ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಪಾದದೇಶೇ ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ |

ಎಂದು ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
 ಸುತ್ತುಬಂದು ಮಧ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ,

....ಗೋತ್ರ ..... ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಮಧ್ಯದೇಶೇ ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ |

ಎಂದು ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಇದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುಬಂದು
 ತಿಲೋದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋತ್ರನಾನುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ,

ತಿಲೋದೇಶೇ ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ |

ಎಂದು ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾಯಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿ
 ಗಾದರೆ, ತಿಲೋದಕ, ಪಿಂಡದಾನ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂ
 ಗಾಂತವಾಗಿ,

.....ಗೋತ್ರೇ .... ದೇವೀದೇ ಪ್ರೇತ ಇದಂ ತೇ — |

ಎಂದು ಆಯಾ ಗೋತ್ರ ನಾಮ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.]

ದಾಹಾಗ್ನಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಕ್ರಮ

ಪತಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಪತ್ನಿಯು ಮೃತಳಾದರೆ ಪತಿಯು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ
 ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು,

ಹಿಂ ಪ್ರತ್ಯವರೋಹ ಜಾತವೇದಃ ಪುನಸ್ತ್ವಂ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಹವ್ಯಂವಹ
 ನಃ ಪ್ರಜಾನಃ |

ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ ಇದರ ಉತ್ತರಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಥ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಇತರ ಅರ್ಥಾಗ್ನಿಯನ್ನಾಹ್ವಾನಿಸಿ ಆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದಲೇ ಪತ್ತಿಯನ್ನು ದಹನಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಪತಿಯು ತನ್ನ ಮೃತಪರ್ಯಂತವೂ ಉಳಿದ ಅರ್ಥಾಗ್ನಿಯನ್ನಾಹ್ವಾನಿಸಿ ಔಪಾಸನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಔಪಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಂದವನು ಮೃತನಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕಾರಿಯು ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶವದ ಬಲಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷತೆಯನ್ನಿಟ್ಟು-

ಓಂ ಉಪಾನರೋಹ ಜಾತವೇದ ಇನುಂ ತಂ ಸ್ವರ್ಗಾಯ ಲೋಕಾಯ ನಯ ಪ್ರಜಾನನ್ | ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಗ್ಂ ರಯಿಮಸ್ಮಾಸು ಧೈಹ್ಯೈಜಸ್ರೋ ದೀದಿಹಿ ನೋ ದುರೋಣೇ ||

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಅದೇ ಔಪಾಸನ್ನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಗ್ನಿಯ ವಿಚಾರ.

ಬಹ್ವಚಾರಿ, ಅವಿವಾಹಿತ, ಅನುಪನಿತ, ಕೆಲವುಕಾಲ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಾಗ್ನಿಯಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವ ನಿರಗ್ನಿಕನ ಹೆಂಡತಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಕಪಾಲಾಗ್ನಿ¹ ಯಿಂದಲೋ ಲಾಕೀಕಾಗ್ನಿ² ಯಿಂದಲೋ ದಹಿಸಬೇಕು. ಸ ಮಾ ವ ತ ರ್ ನ ವಾ ಗಿ ವಿವಾಹವಾಗದಿರುವ

1. ಒಡದ ಮಡಕೆಯ ಅರ್ಧಭಾಗವ (ಓಡ) ನ್ನು ಬೆಂಕಿಮೇಲಿಟ್ಟು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಅದು ಕೆಂಬಣ್ಣವಾಗುವಾಗ ಒಣಸೆಗಣೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ “ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಸ್ವಾಹಾ ” ಎಂದು ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳಿಂದ ಅಜ್ಞಾತುತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಗ್ನಿಯು.
2. ಪತಿತಾಗ್ನಿ, ಸೂತಿಕಾಗ್ನಿ ಮೊದಲಾದ ಅಗ್ನಿಗಳಲ್ಲದೆ ಆರಣಿಕೋಲಿನಿಂದಂಟಾದ ಅಥವಾ ಶ್ವೇತಕ್ರಿಯರ ಮನೆಯ ಅಗ್ನಿಯು ಲಾಕೀಕಾಗ್ನಿಯು.

ಆನಂತರ ಔಪಾಸಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಬಾಂಧವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಹಿಂದೆ ದಹನೋಪಯುಕ್ತ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಶವದ ಶಿರಸ್ಸು ಮುಂದಾಗುವ ಹಾಗೆ ಅದರ ಶಿರೋದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃವು * ತಾನೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡವನಾಗಿ ಶವಾಗ್ನಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರರುಬಾರದಹಾಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ, ಗೃಹ ಮತ್ತು ಶ್ಮಶಾನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿದೆಯೋ ಆ ದೂರದ ಮಧ್ಯಭೂಮಿಯ ವರೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಶವವನ್ನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. [ಅನಂತರ ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕಾರ, ಇಮೇ ಜೀವೇತ್ಯಸ್ಯ ಸಂಕುಸುಕೋ ವೃತ್ಯುಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುವಾ ಪ್ರೇತಮುಖಾವಲೋಕನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಇಮೇ ಜೀವಾ ವಿದ್ಯುತ್ಯೈರಾವೃತ್ಯನ್ನಭೂದ್ವದ್ರಾ ದೇವಹೂತಿನೋಃ
ಆದ್ಯಾ | ಪ್ರಾಂಚೋ ಅಗಾಮ ನೃತಯೇ ಹಸಾಯ ದ್ರಾಘೀಯ ಆಯುಃ
ಪ್ರತರಂ ದಧಾನಾಃ ||

ಸ್ನಾತಕನನ್ನೂ, ವಿಧವೆಯನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಅರ್ಧಾಗ್ನಿಯನ್ನುಳಿಸದೆ ಇದ್ದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಾಡಿಯಾದರೂ ಪುನಃ ಅಗ್ನಿಸಿದ್ಧಿಯನ್ನುಮಾಡದ ವಿಧುರನನ್ನೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿ¹ ಯಿಂದ ದಹಿಸಬೇಕು. ಬಾಲ ಮತ್ತು ಕನ್ನಿಕೆಯ ರನ್ನು ತುಷಾಗ್ನಿ² ಯಿಂದ ದಹಿಸಬೇಕು.

* ಕರ್ತೃವು ಶವಾಗ್ನಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಚನವಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗಾರುಡಾದಿ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಶವವನ್ನು ಮಗನೇ ಹೊತ್ತರೆ ಫಲಾಧಿಕೃತವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶಾಚಾರವು ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಂದದ್ದಾಗಿರಬಹುದು.

1. ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಷ್ಟಿ ದರ್ಭೆಗೆ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಷ್ಟಿ ದರ್ಭೆಗೆ ಹೊತ್ತಿಸಿರುವ ಅಗ್ನಿಯು ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿಯು.

2. ಭತ್ತದ ಸಿಪ್ಪೆಯ ಅಗ್ನಿಯು ತುಷಾಗ್ನಿಯು.

ಎಂದು ಪ್ರಾವರಣ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಪ್ರೇತಮುಖಾವಲೋಕನವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಹೊಲೆಯರಿಗೂ ಪ್ರೇತದ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮೊಗಲಿನಂತೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅತಿವ್ರವೇತಿ ದ್ವಯೋಃ ಯಮಶ್ವಾನೌ ತ್ರಿಷ್ಟವೌ ಅಧ್ವನಿ ಪಿಂಡದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಅತಿವ್ರವ ಸಾರಮೇಯೌ ಶ್ವಾನೌ ಚತುರಕ್ಷೌ ಶಬಲೌ ಸಾಧುನೌ ಪಥಾ | ಅಥಾ ಪಿತೃಣಾ ಸು ವಿದತ್ಸ್ಯಾ ಉಪೇಹಿ ಯಮೇನ ಯೇ ಸಧ-
ಮಾದಂ ಮದಂತಿ || ಶ್ವಾಮಾಯಾಯಂ ಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತು ||

ಎಂದು ಶವದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕುಪಿಂಡವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪುನಃ —

ಓಂ ಯೌ ತೇ ಶ್ವಾನೌ ಯಮರಕ್ಷಿತಾರೌ ಚತುರಕ್ಷೌ ಪಥಿ ರಕ್ಷೀ ನೃಚಕ್ಷಸೌ | ತಾಭ್ಯಾಮೇನಂ ಪರಿದೇಹಿ ರಾಜನ್ ಸ್ವಸ್ತಿ ಚಾಸ್ಮಾ ಆನ ಮಾನಂ ಚ ಧೇಹಿ || ಶಬಲಾಯಾಯಂ ಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತು ||

ಎಂದು ಶವದ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಒಂದು ಪಿಂಡದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ (ಉಪವೀತೀ) ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹಿರಣ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ ... .. ಭವ || ಎಂದು ಮೊದಲಿನಂತಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ... .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಔರ್ಧ್ವ ದೈಹಿಕ ಕರ್ಮಣಿ ಮಧ್ಯದೇಶಾತ್ ಶ್ವಶಾನದೇಶಂ ಪ್ರತಿ ಶವನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತಿತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಣಂತು | ಎಂದು ಹೇಳಿ “ ಅಸ್ತು ” ಎಂಬ

ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮೊದಲಿನಂತೆ, ವಾತಾ ಸ್ತೇವಾಂತು ..... ಲೋಕಾಃ || ಎಂದು ಜಲಪಾತ್ರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬರುತ್ತಾ ಪ್ರೇತದ ವಾದ, ಮಧ್ಯ, ತಿರೋದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.]

ಅನಂತರ ತಿರುಗಿಸಿ (ಶವದ ಕಾಲುಗಳು ಮುಂದಕ್ಕಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ) ತಾನು ಅದರ ಶಿರೋದೇಶದಲ್ಲೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಮುಂದುಮಾಡಿ ಶ್ವಶಾನದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂಧುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಷ್ಠಕ್ಕೆ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬಂದು ವಾಯವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನಿಡಿಸಿ ಶವವನ್ನು ಕಾಷ್ಠದ ಪಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಶಿರಸ್ಸುಮಾಡಿದಬೇಕು. ಮೃತನೌಪಾಸನಾಗ್ನಿಯು ವಿಚ್ಛಿನ್ನ (ಶೂನ್ಯ) ವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತಂದ ಅಗ್ನಿಯು ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರೇತ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನ.

ಕರ್ಮಿಯು ಕಾಷ್ಠದ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಜಲ ಸಾತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತು (ಉಪ) ಸ್ವಸ್ತಿ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ..... ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀ) ... . ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ..... ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿ ವಿಚ್ಛೇದನಮಿತ್ತಂ ದಾಹಾಯಾಗ್ನಿಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು (ಉಪ) ಅನಾದಿನಿಧನೋ ..... ಭವ || ಎಂದು ಮೊದಲಿನಂತಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) .... .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ .... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿ ವಿಚ್ಛೇದದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏತಾವಂತಂ ಕಾಲಂ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಜನಿತಪ್ರತ್ಯವಾ ಯಸರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಪ್ರತ್ಯಬ್ಧಂ ಏಕಕೃಚ್ಛ್ರವ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ತಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಗೋನಿಷ್ಟ್ರಯಾಭೂತ ಯಥಾಶಕ್ತಿರಜತದ್ರವ್ಯಂ, ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿ ವಿಚ್ಛೇದೇನ ಲುಪ್ತಾನಾಂ ಸಾಯಂಪ್ರಾತರ್ದೋಮಾನಾಂ ತಥಾ ದರ್ಶ ಪೂರ್ಣಮಾಸ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಾನಾಂ ಚ ವ್ರೀಹ್ಯಾದಿದ್ರವ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ರಜತ ದ್ರವ್ಯಂ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದಾತುಮಹಮುತ್ಸೃಜಾಮಿ || ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚತುರಸ್ತ್ರಮಂಡಲಮಾಡಿ, “ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುನೋ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ” ಎಂದು ಮನೆಯಿಂದ ತಂದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು —

ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ವಂದೇ ಜಾತವೇದಂ ಹುತಾಶನಂ |
ಸುನರ್ಣ ವರ್ಣಮನಲಂ ಸಮಿದ್ಧಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಂ ||

ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮೂರುಸಲ ನೀರನ್ನಗ್ನಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾರಿಸಿ ಪರಸ್ಪರಣವಿಟ್ಟು ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಹಾಕಿ, ಮತ್ತೆರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಹೊತ್ತಿಸಿದ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಅಗ್ನಿಗೂ ಆಜ್ಯಕ್ಕೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ಸಲ ಸುತ್ತುಬರಿಸುತ್ತಾ —

ಓಂ ಅಂತರಿತಂ ರಕ್ಷಸ್ವೀಂತರಿತಾ ಅರಾತಯಃ ||

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಪುನಃ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು —

ಓಂ ಸವಿತುಷ್ವಾಪ್ರ ಪ್ರಸವ ಉತ್ಪನಾಮ್ಯಚ್ಛಿದ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರೇಣ ವಸೋ
ಸ್ನಾಯುಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ||

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮೂರುಸಲ ಗಾಳಿಸಿ ತೊಳೆದು ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆಜ್ಯಪಾತ್ರವನ್ನಿವರಿಸಿಟ್ಟು ತೂಷ್ಣೀಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಯ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಧಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಅಯಾಶ್ವೇತಿ ವಿನುದೋಸಯಾ ಅಗ್ನಿಃ ಪಜ್ಞಃ ಪ್ರೇತಾಧಾ ನಾಂ
ಗಾಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಅಯಾಶ್ವಾನ್ನಿಗ್ನಿ ಸ ಸ್ಯ ನಭಶಸ್ತೀಶ್ಚ ಸತ್ಯಮಿತ್ತಮಯಾ ಅಸಿ |

ಅಯಾಸಾ ವಯಸಾ ಕೃತೋ ಸ ಯಾಸನ್ ಹವ್ಯಮುಹಿವೇ ಸ ಯಾ ನೋ

ಭೇಹಿ ಭೇಷಜಂ ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಾಸ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಯೇ ಸ ಸ್ಯಾಗ್ನಯೋ ಜುಹ್ವತೋ ಮಾಂಸಕಾಮಾಸ್ಸಂಕಲ್ಪಯಂತೇ
ಯಜಮಾನಮಾಂಸಂ || ಜಾನಂತು ತೇ ಹವಿಷೇ ಸಾದಿತಾಯ ಸ್ವರ್ಗಂ
ಲೋಕಮಿಮಂ ಪ್ರೇತಂ ನಯಂತು ಸ್ವಾಹಾ || ಸ್ವರಿದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಭೂಸ್ವಾಹಾ ! ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಭುವಸ್ವಾಹಾ ! ವಾಯವ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಸುವಸ್ವಾಹಾ ! ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಸ್ವಾಹಾ ! ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ ಪರಿಸ್ತರಣಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜನಮಾಡಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮೂರುಸಲ ತೂಷ್ಣಿಯಾಗಿ ನೀರಿನಿಂದ ಅಗ್ನಿಯಸುತ್ತಲೂ ಪರಿಸಮೂಹನ ಪರ್ಯುಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿ —

ಯಸ್ಯ ಸ್ತೃತಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತಾ ತವೋಯಜ್ಞಕ್ರಿಯಾದಿಷು |

ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ ||

ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೊದಲು ವಿಚ್ಛಿನ್ನ (ಶೂನ್ಯ) ವಾದ ಅಗ್ನಿಯು ಪುನಃ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು.

ಹೀಗೆ ಪ್ರೇತ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನವು.

ಅನಂತರ ತನ್ನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮಿತ್ತಿನ ಕೋಲಿನಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂಡವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಲಶುದ್ಧಿಯ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಶೈವಾಲವ ಹಾವಸೆಯು) ನ್ನು ಹಾಕಿ ಕರ್ತೋದಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಉಪ) ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ... .. ಸಿದ್ಧಧರ್ಮಂ ಪ್ರೇತೋದ್ಧರ್ತೃ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀ) .... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಔದ್ಭವೈಹಿಕಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಸ್ಯಾಮಿ || ಎಂದು ಸಕಲ್ಪಿಸಿ, [ಶಿಷ್ಪಾಚಾರದಂತೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಣವನ್ನು ತೆಗೆದು (ಉಪ) ಅನಾದಿನಿಧನೋ ..... ಭವ || ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಇಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ

ಪ್ರೇತತ್ವವಿಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕಂ ಕರ್ಮ ಕರ್ತುಂ ಮನೂಢಿಕಾರಂ
ಸಂಪದಸ್ತಿಸ್ವತಿ ಭವಂತೋಽನು ಗೃಹ್ಣಂತು | ಎಂದು ಹೇಳಿ “ಆಸ್ತು” ಎಂಬ
ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.]

ಉಪಸರ್ಪೇತಿ ಸಂಕುಸುಕಃ ಪಿತೃಮೇಧಾಸ್ತ್ರಿಷ್ಟವಾ ಭೂಮಿಪ್ರಾರ್ಥನೇ
ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಉಪಸರ್ಪ ನಾತರಂ ಭೂಮಿಮೇತಾನುರುನ್ಯಚಸಂ ಪೃಥಿವೀಃ
ಸುಶೀವಾಂ | ಊರ್ಣವೃದಾ ಯುವತಿದಕ್ಷಿಣಾವತ ಏಷಾ ತ್ವಾ ಪಾತ್ನ
ನಿರ್ಯತೇ ರುಪಸ್ಥಾತ್ || ಅಪಸರ್ಪಂತು ತೇ ಪ್ರೇತಾ ಯೇ ಕೇಚಿದಿಹ ಪೂ
ರ್ವಜಾಃ | ಸ್ತುತಿ ನಃ ಕೃಣುತಾನುಶು ಆಯಾತಃ ಪುನರಾಗಮತ್ || ಎಂದು
ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಓಂ ದಿವಿ ಜಾತಾ ಅವು ಜಾತಾ ಯಾ ಜಾತಾ
ಓಷಧೀಭ್ಯಃ | ಅಧೋ ಯಾ ಅದ್ರಿಜಾ ಅಪಸ್ತಾನಶ್ಯಂಧಂತು ಕುಂಧನೀಃ ||
ಎಂದು ಸ್ಥಲಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಪೇತೇತಿ ಯಮಃ ಪಿತರಸ್ತ್ರಿಷ್ಟವಾ
ಭೂಮಿಪ್ರೋಕ್ಷಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಅಪೇತ ವೀತ ವಿಚಸರ್ಪತಾತೋಽಸ್ಮಾ ಏತಂ ಪಿತರೋ
ಲೋಕಮುಕ್ರನ್ | ಅಹೋಭಿರನ್ಭಿರಕ್ತುಭಿರ್ವ್ಯಕ್ತಂ ಯಮೋ ದದಾತ್ಯವ
ಸಾನಮಸ್ಮೈ ||

ಎಂದು ಮೊದಲು ತಯಾರಿಸಿದ ಗರ್ತೋದಕವನ್ನು ಶಮಿಶಾಖೆಯಿಂದ
ತೆಗೆತೆಗೆದು ಕಾಷ್ಠಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಲ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬರುತ್ತಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಸುತ್ತಿಗೂ ಮಂತ್ರವನ್ನಾವರ್ತಿಸುತ್ತ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಕಾಷ್ಠದ

ವಾಯವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರದ ಸ್ಥಂಧಿಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಉಲ್ಲೇಖನೆಮಾಡಿ, “ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ಕ್ರವ್ಯಾದನಾಮಾಸಸಿ” ಎಂದು ಔಪಾಸ ಸಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬೇಕು. (ಕಪಾಲಾಗ್ನಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನ್ನಾದರೆ “ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸು ವರೋಂ ಕ್ರವ್ಯಾದನಾಮಾನಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ ಯಾಮಿ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬೇಕು.) ಅನಂತರ ದರ್ಭೆಯ ಮೂಲದಿಂದ, ಓಂ ಯಮಾಯ ದಹನಪತಯೇ ಜೋಲ್ಲಿಖಾಮಿ | ಎಂದು ಹೊಂಡದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲೂ,

ಓಂ ಕಾಲಾಯ ದಹನಪತಯೇ ಜೋಲ್ಲಿಖಾಮಿ | ಎಂದು ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲೂ,

ಓಂ ಮೃತ್ಯವೇ ದಹನಪತಯೇ ಜೋಲ್ಲಿಖಾಮಿ | ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, [ದೇಶಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಷ್ಠವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಭಾವದಿಂದ ಕೊಡಲಿ ತೆಗೆದು ಕಾಷ್ಠದ ಮಧ್ಯೋತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಅದನ್ನು ಶಿರೋದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದಜ್ಞುಖನಾಗಿ ನಿಂತು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಸಾಡುವುದು] ಆ ಮಧ್ಯೋತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತೈಕವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಾನುಸಾರ ತಿಲೋದಕ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು —

ಯಮಾಯ ದಹನಪತಯೇ ಪಿತೃಭ್ಯಸ್ವಧಾ ನಮಃ |

ಕಾಲಾಯ ದಹನಪತಯೇ ಪಿತೃಭ್ಯಸ್ವಧಾ ನಮಃ |

ಮೃತ್ಯವೇ ದಹನಪತಯೇ ಪಿತೃಭ್ಯಸ್ವಧಾ ನಮಃ ||

ಎಂದು ತಿಲೋದಕ ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನದ ತುಂಡುಗಳನ್ನೂ ಎಳ್ಳುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕಾಷ್ಠಕ್ಕೆ ಗಂಧದ ಕೊರಡು ಮೊದಲಾದವು ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಾಷ್ಠದಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಪಸರಿಸಿ (ಅಹಿತಾಗ್ನಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ದರ್ಭೆಯ ಮೇಲೆ ಉರ್ಧ್ವರೋಮವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನವನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಿ) ಪ್ರಾವರಣ ವಸ್ತ್ರಸಹಿತ ಶವವನ್ನು ಪಲ್ಲಕಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಅಗ್ನಿಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಿಂದ ತಂದು ಕಾಷ್ಠದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಂಕು ಶಿರಸ್ಸಾಗಿದಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಶವದ ಬಾಯಿ, ಎರಡು ಕಣ್ಣು, ಎರಡು ಮೂಗು, ಎರಡು ಕಿವಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಶಕಲಗಳನ್ನು ಯಾ ಆಚ್ಯ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಸವ್ಯವ್ಯಾಹೈತಿಗಳನ್ನು ಮನ ಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಹಾಕಿ, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತಿಲತಂಡುಲಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಶವದ ಮೇಲೆ ಸರ್ವತ್ರ ತುಪ್ಪ ಬೆರೆಸಿದ ಎಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಚಲ್ಲಬೇಕು.

ಪುನಃ ಕರ್ತೃವು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕುಳಿತು (ಉಪ) ಪೂರ್ವೋಚ್ಚಿತ
 .... ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀ) ... .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋ
 ಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತೋಪಾಸನಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಸ್ಯಾಮಿ | ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ
 [ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಕಾರ, (ಉಪ) ಅನಾದಿನಿಧನೋ ..... ಭವ || ಎಂದು
 ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸ್ವರ್ಣವನ್ನಿಟ್ಟು ವಂದಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) .. .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..
 .. .. ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತೋಪಾಸನಂ ಕರ್ಮಂ
 ಮನಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತಿತ್ವತಿ ಭ ... .. ತು | ಎಂದು ಹೇಳಿ “ಅಸ್ತು”
 ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು] ಎರಡತ್ತಿಕೋಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಗ್ನಿಂ
 ಕಾನುಂ, ಲೋಕಂ, ಅನುಮತಿಂ, ಏತಾಃ ಪ್ರಧಾನದೇವತಾ ಅಗ್ನಾವಾಜ್ಯೇನ
 ಪ್ರೇತಂ ಪ್ರೇತೋರಸ್ಯಾಜ್ಯೇನ ಯಜ್ಞೇ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಸ್ಸಾವಹಾ |

ಎಂದಾಸಮಿಧೆಗಳನ್ನು ತುವ್ರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಹೋಮಿಸಿ “ ಪ್ರಜಾವತಯ ಇದಂ
 ನ ಮನು ” ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಚತಿಸಹಿತ ಅಗ್ನಿಗೆ ಮೂರುಸಲ
 ನೀರು ಸುತ್ತುಬರಿಸಿ ತೆಂಕುದಿಕ್ಕು ಮೊದಲೊಂದು ನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿ
 ಸ್ತರಣವಿಟ್ಟು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮೂರುಸಲ ನೀರು ಹಾರಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ
 ದಲ್ಲಿ, ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀ ಪಾತ್ರ, ಸುಕೌಸ್ತುನ, ಚಮಸ ಪಾತ್ರ, ಆಜ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳ
 ನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಮೇಲುಪ್ಪವಾಗಿಟ್ಟು ಚಮಸಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಗರ್ತೋದಕ
 ವನ್ನು ಹೊೞಿದು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಡಿದು,

ಇಮಮಗ್ನಾ ಇತಿ ದಮನೋಽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟವಾ ಚಮಸಾನುಮಂತ್ರಣೇ ವಿನಿ
 ಯೋಗಃ —

ಓಂ ಇಮಮಗ್ನೇ ಚಮಸಂ ನಾ ವಿಚಿತ್ವರಃ ಪ್ರಿಯೋ ದೇವಾನಾಮುತ
 ಸೋಮ್ಯಾನಾಂ | ಏಷ ಯಶ್ಚಮಸೋ ದೇವಪಾನಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾ ಅಮೃತಾ
 ಮಾದಯಂತೇ ||

ಎಂದು ಜಪಿಸಿ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿದ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿಡುವುದು. ಮತ್ತೆ
 ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೀರುತುಂಬಿಸಿ ಗಂಧ,

ಎಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದೇ ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಮೂರುಸಲ ಗಾಳಿಸಿ ಉಳಿದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಬೇರೊಂದು ದರ್ಭೆ ಮುಚ್ಚಿ ಮೊದಲಿನ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಆಜ್ಞಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದಿಟ್ಟು ತುಪ್ಪಹೊಂದು ಮೂರು ಕೆಂಡಗಳನ್ನು ಕೆಳಹಾಕಿ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಆ ಪಾತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟು ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎರಡು ದರ್ಭೆ ತುದಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆದೂ ಹಾಕಿ ಮೊದಲು ಹೊತ್ತಿಸಿದ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪುನಃ

ಹೊತ್ತಿಸಿ ಶವಸಹಿತ ಚಿತಿಗೂ, ಆಜ್ಞಕ್ಕೂ, ಓಂ ಅಂತರಿತಂ ..... ಅರಾ

ತಯಃ || ಎಂದು ಮೂರುಸಲ ಸುತ್ತುಬರಿಸಿ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕುವುದು. ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಂಡದಿಂದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಕೆಂಡಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕೈ ತೊಳೆದು ಆಜ್ಞಪಾತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊದಲಿನ ದರ್ಭೆ ಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಆಜ್ಞವನ್ನು ಮೂರುಸಲ ಗಾಳಿಸಿ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿ ತನ್ನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ದರ್ಭೆ ಪಸರಿಸಿ ಆಜ್ಞ ಪಾತ್ರವನ್ನದರಲ್ಲಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಅತ್ತಿಯೆಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸ್ತುತಾಸ್ತುತಗಳನ್ನು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂರುಸಲ ಗುಡಿಸಿ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಮೊದಲಿನಂತೆ ಚಿತಿ ಸಹಿತ ಅಗ್ನಿಗೆ ಮೂರುಸಲ ನೀರಿನಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿಸಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಚಿತಿ ಸಹಿತ ಅಗ್ನಿಯನ್ನೆಂಟು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ತೂಷ್ಣಿಯಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಎಡದ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಕುಳಿತು ಸ್ತುತ ತೆಗೆದು ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹೋಮಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು —

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ	ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನ ಮಮ
ಓಂ ಕಾಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ	ಕಾಮಾಯೇದಂ ನ ಮಮ
ಓಂ ಲೋಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ	ಲೋಕಾಯೇದಂ ನ ಮಮ
ಓಂ ಅನುಮತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ	ಅನುಮತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ

ಎಂದಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸಿ ಐದನೆಯ ಆಹುತಿಯನ್ನು ಶವದ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಓಂ ಅಸ್ಮಾದ್ವೈತ್ವಮಜಾಯತಾ ಅಯಂ ತ್ವದಭಿಜಾಯತಾಂ | ಅಸೌ
(ನಾಗಾಯಣ) ಸ್ವರ್ಗಾಯ ಲೋಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ || (ನಾರಾಯಣ)
ಹ್ರೇತಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

(ಈ ಮೇಲಿನ ಅವರಣ ದೊಳಗಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರೇತದ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧ್ಯತೆವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಸ್ವಕೃದಾದಿ ಹೋಮಶೇಷವಿಲ್ಲ) ಅನಂತರ ಐದು ಸಕ್ತುಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೊಸರೂ ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಅಭಿಘಾರಮಾಡಿ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಶವದ ಮೇಲೆ ಇಡಲಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು —

ಅಗ್ನೀರ್ವರ್ಮೇತಿ ದಮನೋಽಗ್ನಿ ಸ್ತ್ರಿಷ್ಟ್ವಾಪ್ರೇತಸ್ಯ ಲಲಾಟೇ ಮುಖೇಚ್ಛ ಸಕ್ತುಪಿಂಡದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಅಗ್ನೀರ್ವರ್ಮ ಪರ ಗೋಭಿರ್ವ್ಯಯಸ್ತು ಸಂಶ್ರೋರ್ವಿಷ್ಟ ಪೀವಸಾ
ಮೇದಸಾ ಚ | ನೇತ್ವಾ ಧೃಷ್ಟ್ವಾಹರಸಾ ಚರ್ತ್ವಾಪಾಣೋ ದಧೃಗ್
ವಿಧಕ್ಷ್ಯನ್ ಪರ್ಯಂಖಯಾತೇ ||

ಎಂದು ಶವದ ಹಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಪಿಂಡಗಳಿ
ನ್ನಿಡಬೇಕು.

ಅತಿದ್ರವೇತಿ ಮಂತ್ರದ್ವಯಸ್ಯ ಯನುಶ್ವಾನೌ ತ್ರಿಷ್ಟ್ವಾ | ಬಾಹು
ದ್ವಯೇ ಹೃದಯೇ ಚ ಸಕ್ತುಪಿಂಡದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಅತಿದ್ರವ ಸಾರಮೇಯೌ ... .. ಸಧಮಾದಂ ಮದಂತಿ | ಯೌತೇ
ಶ್ವಾನೌ ಯಮು ..... ಅನಮಿವಂ ಚ ಧೇಹಿ ||

ಎಂದು ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು. ಒಂದು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ. ಹೀಗೆ
ಐದು ಸಕ್ತು ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು.

† ಪುತ್ರಲ ವಿಧಿ ವಿಚಾರ.

ಬೇರೆ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟು ಧನಿಷ್ಠಾದಿ ಐದು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವು
ದಾದರೊಂದರಲ್ಲಿ ಶವವನ್ನು ದಹನಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ; ಈ ಪುತ್ರಲವಿಧಿಯನ್ನು

† ಪುತ್ರಲ ವಿಧಿಯು

ಕರ್ತೃವು ಶವದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು (ಉಪ) ದೇಶಕಾಲಗಳ ಸ್ವಚ್ಛರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಧನಿಷ್ಠಾ ಪಂಚ ಕನುರಣ ಸೂಚಿತ ವಂಶಾರಿಷ್ಟ ವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ಪಂಚಕವಿಧಿಂ ಕರಿಸ್ಯೇ | ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ [ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದಂತೆ, (ಉಪ) ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ .... ಭವ || ಎಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಣವನ್ನಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) .... .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪಂಚಕವಿಧಿಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮಾಧಿ ಕಾರ ಸೂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು | ಎಂದು ಹೇಳಿ “ಅಸ್ತು” ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು] ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಐದು ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ * ಯವಪಿಷ್ಟದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಪಟ್ಟಿದಾರ ಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಕ್ಷತ್ರಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. —

ಜ್ವಯಾ ಅತ್ರ ವಸಿಷ್ಠೋ ವಸವಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಷ್ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಜ್ವಯಾ ಅತ್ರ ವಸಿಷ್ಠೋ ವಸವೋ ರಂತರ್ದೇವಾ ಉರಾವಂತರಿಕ್ಷೇ ಮರ್ಜಯಂತ ಶುಭ್ರಾಃ | ಅರ್ವಾಕ್ ವಧ ಉರುಜ್ರಯಃ ಕೃಣುಧ್ವಂ ಶ್ರೋತಾ ದೂತಸ್ಯ ಜಗ್ತುಷೋ ನೋ ಅಸ್ಯ ||

ತತ್ಪ್ರಾಯಾಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಶು ನಶ್ಯೇ ವೋ ವರುಣಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಷ್ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಶಾಚಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಂಚಕದಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟು ಅಶ್ವಿನ್ಯಾದಿ ಬೇರೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಹನಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅಶಾಚಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯೇ ಅವಶ್ಯವಲ್ಲದೆ ಈ ಪುತ್ರಲ ವಿಧಿಯು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

* ಯವ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯದ ಹುಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಹುಡಿ.

ಓಂ ತತ್ವಾ^೧ಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮ^೨ಣಾ ವಂದ^೩ಮಾನಸ್ತದಾಶಾ^೪ಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋ
ಹವಿ^೫ಭಿಃ | ಅಹೇ^೬ಳಮಾನೋ ವರುಣೇ^೭ಹ ಬೋ^೮ಧ್ಯುರುತಂಸಮಾನ ಆಯುಃ
ಪ್ರಮೋ^೯ಷೀಃ ||

ಓಂ ಅಭಿ ಯೇ ಮಿಥೋ^೧ ವನುಷಸ್ತ^೨ಸಂತೇ ರಾತಿಂ ದಿವೋ^೩ ರಾತಿಷಾ^೪ಚಃ
ಪೃ^೫ಥಿವ್ಯಾಃ | ಅಹಿ^೬ರ್ಬುಧ್ನ^೭ಶಿ ಉತನ^೮ಶ್ಚೋ^೯ತು ವರೂ^{೧೦}ತ್ರೈ^{೧೧}ಕದೇ^{೧೨}ನು
ಭಿ^{೧೩}ರ್ನಿವಾ^{೧೪}ತು ||

ಉತನ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವಸಿಷ್ಠೋಽಹಿರ್ಬುಧ್ನೋ ವಿರಾಟಾಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ-

ಓಂ ಉತನೋ^೧ಽಹಿರ್ಬುಧ್ನ^೨ಶ್ಚೋ^೩ತ್ವಜ ಏಕ^೪ವಾತಾ ಪೃ^೫ಥಿವೀ
ಸಮುದ್ರಃ | ವಿ^೬ತ್ಸೇ ದೇ^೭ವಾ ಯತಾವೃ^೮ಧೋ ಹುವಾನಾಸ್ತು^೯ತಾ ಮಂತ್ರಾಃ
ಕವಿ^{೧೦}ಶಸ್ತಾ ಅವಂತು ||

ಪೂಷಾಗಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಭಾರದ್ವಾಜಃ ಪೂಷಾ ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ-

ಓಂ ಪೂಷಾಗಾ^೧ ಅನ್ವೇ^೨ತು ನಃ ಪುಷಾ ರಕ್ಷ^೩ತ್ಸರ್ವತಃ | ಪೂಷಾ^೪ ವಾಜಂ
ಸನೋ^೫ತು ನಃ ||

ಎಂದು ಜಪಿಸಿ ಗಂಧಾರ್ಹತಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಪ್ರೇತ
ದತಲೆಯಲ್ಲಿ, ಎರಡನೆಯದನ್ನು ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂರನೆಯದನ್ನು ಅದರ
ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕನೆಯದನ್ನು ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ, ಐದನೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸಾದ
ಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದೇಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾಹುತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ—

ಓಂ ಪ್ರೇತವಾಹಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತವಾಹಾಯೇದಂ ನ ಮಮು | —
 ಓಂ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತಸಖಾಯೇದಂ ನ ಮಮು |
 ಓಂ ಪ್ರೇತಪಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತಪಾಯೇದಂ ನ ಮಮು |
 ಓಂ ಪ್ರೇತಭೂಮಿಪಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತಭೂಮಿಪಾಯೇದಂ ನ ಮಮು |
 ಓಂ ಪ್ರೇತಹರ್ತ್ಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತಹರ್ತ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮು |
 ಅನಂತರ ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಧಾರೆಯನ್ನೆರದು ಮೊದಲಿನ
 ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಅಜ್ಯಾಹುತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಓಂ ಯಮಾಯ ಸೋಮಂ ಸುನುತ ಯಮಾಯ ಜುಹುತಾ ಹವಿಃ |
 ಯಮಂ ಹ ಯಜ್ಞೋ ಗಚ್ಛತ್ಯಗ್ನಿದೂತೋ ಅರಬ್ಯುತಸ್ಸಾವಹಾ |
 ಯಮಾಯೇದಂ ನ ಮಮು ||

ಓಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಂ | ಉರ್ವಾ
 ರುಕ್ಮಿಣಿಂ ಬಂಧನಾನ್ಮೃತ್ಯೋರ್ಮುಕ್ತೇಯ ನಾಮೃತಾತ್ಮನಾಹಾ |
 ಮೃತ್ಯುಜ್ವಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮು ||

ಹೀಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೂ ಎರಡೆರಡು
 ಅಜ್ಯಾಹುತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೇತದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ' ಪಂಚರತ್ನಗಳನ್ನು
 ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಅದೂ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತುಪ್ಪವನ್ನೆರೆದು ಪಹನ
 ವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೨ ತ್ರಿಸಾದನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ !!

ಅನುಕೃತಿಸಾದನಕ್ಷತ್ರಮರಣಸೂಚಿತ ವಂಶಾರಿಷ್ಟವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ತದ್ವಿಧಿಂ
 ಕರಿಸ್ಯೇ | ಎಂದು ಮೃತಪಟ್ಟ ಆಯಾ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು
 ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, [ಶಿಷ್ಯಾಚಾರಪ್ರಕಾರ, (ಉಪ) ಮೊದಲಿನಂತೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥ
 ಸ್ವರ್ಣವನ್ನಿಟ್ಟು] (ಪ್ರಾಚೀ) ಮೂರು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ

1. ಚಿನ್ನ, ವಜ್ರ, ನೀಲ, ಪದ್ಮರಾಗ, ಮುತ್ತು ಇವು ಪಂಚರತ್ನಗಳು.

2. ಕೃತ್ತಿಕೆ, ಪುನರ್ವಸು, ಉತ್ತರ, ವಿಶಾಖೆ, ಉತ್ತರಾಷಾಢ, ಪೂರ್ವಾ-
 ಫಾಲ್ಗುಣಿ ಇವು ಅರು ತ್ರಿಸಾದನಕ್ಷತ್ರಗಳು.

ದಹನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಪ್ರೇತದ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಎರಡನೆಯ-
ದನ್ನು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂರನೆಯದನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ
ಮೊದಲಿನಂತೆ ತುಸ್ತು ಹೋಮಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಓಂ ಪ್ರೇತವಾಹಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತವಾಹಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತಸಖಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಪ್ರೇತಪಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತಪಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ ಅದರಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಧಾರೆಯನ್ನೆರದು,

ಓಂ ಯಮಾಯ ಸೋಮಂ ... .. ಕೃತಸ್ವಾಹಾ | ಯಮಾ

ಯೇದಂ ನ ಮಮ |

ಓಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಯಜಾ ... .. ತಾತ್ ಸ್ವಾಹಾ | ಮೃತ್ಯುಂಜ
ಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮ |

ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಗೂ ಎರಡೆರಡಾಜ್ಯಾಹುತಿ
ಕೊಟ್ಟು,

ಓಂ ವಹಿ ವಸಾಂ ಜಾತವೇದಃ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ಯತ್ರೈನಾನ್ವೇತ್ಥ ನಿಹಿತಾನ್
ಪರಾಕೇ | ಕುಲ್ಯಾ ಉಗ್ರ ತಾಃ ಕ್ಷರಂತು ಸತ್ಯಾ ಏತಾ ಆಶಿಷಸ್ಸಂತು ಕಾಮೈ
ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸ ಇದಂ ನ ಮಮ || ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಮೆ
ಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದಾಜ್ಯಾಹುತಿ ಕೊಟ್ಟು ದಹಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರಿ¹ ಪುಷ್ಕರ ದ್ವಿ² ಪುಷ್ಕರಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತವಾದರಿ !!!

ಕರ್ತೃವು (ಉಪ) ದೇಶ, ಕಾಲಾದಿಗಳನ್ನುಚ್ಚರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) .. ..

1. ಬಿದಿಗೆ, ಸಪ್ತಮಿ, ದ್ವಾದಶಿ ತಿಥಿಗಳು ರವಿ, ಕುಜ, ಶನಿವಾರಗಳಿಂದಲೂ,
ತ್ರಿಪಾದನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿದ್ದರೆ ತ್ರಿಪುಷ್ಕರಯೋಗವಾಗುವುದು.

2. ಈ ತಿಥಿ, ವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ದ್ವಿಪುಷ್ಕರ
ಯೋಗವಾಗುವುದು. ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ತಿಥಿವಾರಗಳು, ದ್ವಿಪಾದನಕ್ಷತ್ರಗಳಾದ
ಮೃಗಶಿರ, ಚಿತ್ತ, ಧನಿಷ್ಠ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ದ್ವಿಪುಷ್ಕರಯೋಗವಾಗುವ
ದೆಂದು ಪಕ್ಷಾಂತರ.

ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಅಮುಕತ್ರಪುಷ್ಕರಯೋಗೇ (ದ್ವಿಪುಷ್ಕರ ಯೋಗೇ ವಾ) ಮರಣಸೂಚಿತ ವಂಶಾರಾಷ್ಟ್ರವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದ್ರವ್ಯದಾನದ್ವಾರಾಹಮಾಚರಿಸ್ಯೇ | ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ (ಉಪ) ತುಳಸಿ, ದರ್ಭೆ ಮತ್ತು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸುವರ್ಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಎಳ್ಳಿನೊಂದಿಗೆ

ತೆಗೆದು, ಅನಾದಿನಿಧನೋ ..... ಭವ || ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಇಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ಭೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಮಯಾ ವಿನಿಹಿತಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಯಥೋಕ್ತದಕ್ಷಿಣಾಮಿವ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ... .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ತ್ರಿಪುಷ್ಕರಯೋಗೇ (ದ್ವಿಪುಷ್ಕರಯೋಗೇ ವಾ) ಮರಣಸೂಚಿತ ವಂಶಾರಾಷ್ಟ್ರನಿವಾರಣಮಸ್ತಿತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು — ಎಂದು ಹೇಳಿ “ಅಸ್ತು” ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು (ಉಪ) ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಅಮುಕತ್ರಪುಷ್ಕರ (ದ್ವಿಪುಷ್ಕರ) ಯೋಗಮರಣ ಸೂಚಿತವಂಶಾರಾಷ್ಟ್ರವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ತ್ರಿಪುಷ್ಕರ (ದ್ವಿಪುಷ್ಕರ) ವಿಧಿಂ ಕರಿಸ್ಯೇ | ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ತ್ರಿವಾದನಕ್ಷತ್ರಮರಣದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮೂರು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಜ್ಯಾ ಹುತಿವರಿಗೆನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ, ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ದ್ವಿಪುಷ್ಕರಯೋಗದಲ್ಲಾದರೆ — ಎರಡು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರೇತದ ತಲೆಯಲ್ಲೂ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಟ್ಟು —

ಓಂ ಪ್ರೇತವಾಹಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತವಾಹಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಪ್ರೇತಸಖಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಎಂಬ ಈ ಎರಡು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ತುವನನ್ನು ಹೋಮಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲುಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಃ

ಅನಂತರ [ಆಚಾರದಂತೆ, ಕಾಷ್ಠಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪು, ಸೌದೆ, ಗೂಟೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ದಹನಕ್ಕೆ ನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿಟ್ಟು,] ಕರ್ತೃವು ಸೂಟಿಯನ್ನ

ಆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಪುರುಷಶವವಾದರೆ ಶಿರೋದೇಶದಲ್ಲೂ, ಸ್ತ್ರೀಶವವಾದರೆ ಪಾದದೇಶದಲ್ಲೂ ಬಿಂಕಿಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಕ್ರವ್ಯಾದಮಿತಿ ದಮನೋಽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುವಾ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಜ್ವಾಲನೇ ವಿನಿ.
ಯೋಗಃ —

ಓಂ ಕ್ರವ್ಯಾದಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರಹಿಣೋಮಿ ದೂರಂ ಯಮರಾಜ್ಞೋ ಗಚ್ಛತು
ರಿಪ್ರವಾಹಃ | ಇಹೈವಾಯಮಿತರೋ ಜಾತವೇದಾ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಹವ್ಯಂ
ವಹತು ಪ್ರಜಾನನಾ ||

ತ್ವಂ ಭೂತಕೃಜ್ವಗದ್ಯೋನೇ ತ್ವಂ ಲೋಕಪರಿಪಾಲಕಃ | ಉಕ್ತಸ್ತಂಹಾ
ರಕಸ್ತಸ್ಮಾದೇನಂ (ನಾಂ) ಸ್ವರ್ಗಂ ಮೃತಂ (ತಾಂ) ನಯ ||

ಎಂದು ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರಜ್ವಾಲಿಸಿ ಬಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಷ್ಠಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು —

ಓಂ ವಾತಾಸ್ತೇವಾಂತು ಪಥಿ ಪುಣ್ಯಗಂಧಾ _____ ಲೋಕಾಃ ||

ಇಮಾ ಆಪೋ ಮಧುಮತ್ಯೋಽಸ್ಮಿಂಸ್ತೇ ಲೋಕ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾ
ಮಕ್ಷೀಯಮಾಣಾಸ್ತ್ವಧಾ ನಮಃ || ಇಮಾ ಆಪೋ ಮಧುಮ

ತ್ಯೋಂತರಿಕ್ಷೇ ತೇ ಲೋಕ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾಮಕ್ಷೀಯಮಾಣಾಸ್ತ್ವಧಾ
ನಮಃ || ಇಮಾ ಆಪೋಮಧುಮತ್ಯಸ್ತ್ವಗೇ ತೇ ಲೋಕ ಉಪದು

ಹ್ಯಂತಾ ಮಕ್ಷೀಯಮಾಣಾಸ್ತ್ವಧಾ ನಮಃ ||

ಎಂದು ಸುತ್ತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೀಸಿ, ದಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೇತಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳನ್ನೆರಚುತ್ತಾ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು —

ಪ್ರೇಹಿಪ್ರೇಹೀತಿ ದ್ವಯೋರ್ಯಮಃ ಪಿತರಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುವಾ ದಹ್ಯಮಾನವ್ರೇ
ತಾನುಮಂತ್ರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಪ್ರೇಹಿ ಪ್ರೇಹಿ ಸಧಿಭಿಃ ಪೂರ್ವೈಭಿಯತೃ ನಃ ಪೂರ್ವೇ ಪಿತರಃ
 ಪರೇಯುಃ | ಉಭಾ ರಾಜಾನಾಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತಾ ಯನುಂ ಪಶ್ಯಾಸಿ
 ವರುಣಂ ಚ ದೇವಂ || ಸಂಗಚ್ಛಸ್ವ ಪಿತೃಭಿಸ್ಸಂಯಮೇನೇಷ್ಟಾ
 ಪೂರ್ತೇನ ಪರಮೇ ವೈಮನಾ | ಹಿತ್ವಾ ಯಾನದ್ಯಂ ಪುನರಸ್ತ
 ಮೇಹಿ ಸಂಗಚ್ಛಸ್ವ ತನ್ವಾ ಸುವರ್ಚಾಃ ||

ಅತಿದ್ರವೇತಿ ದ್ವಯೋರ್ಯಮಶ್ವಾನೌ ತ್ರಿಷ್ಟಪ್ ದಹ್ಯಮಾನ ಪ್ರೇತಾನು
 ಮಂತ್ರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಅತಿದ್ರವ ಸಾರಮೇಯೌ ಶ್ವಾನೌ _____ ಸಧಮಾದಂ
 ಮದಂತಿ || ಯೌತೇ ಶ್ವಾನೌ ಯಮರಕ್ಷಿತಾರೌ _____ ಅನಮಾ
 ವಂಚ ಧೇಹಿ || ಮೈನಮಿತಿ ಪಣ್ಣಾಂ ದಮನೋಽಗ್ನಿಸ್ತಷ್ಟಪ್ ದಹ್ಯ
 ದಹ್ಯ _____ ಗಃ —

ಓಂ ಮೈನಮಗ್ನೀ ವಿದಹೋ ಮಾಭಿಶೋಚೋ ಮಾಸ್ಯ ತ್ವಚಂ
 ಚಕ್ಷಿಪೋ ಮಾ ಶರೀರಂ | ಯದಾ ಶ್ವತಂ ಕೃಣವೋ ಜಾತವೇದೋಧೇ
 ಮೇನಂ ಪ್ರಹಿಣುತಾಪ್ತಿತ್ವಭ್ಯಃ || ೧ || ಶ್ವತಂ ಯದಾ ಕರಸಿಜಾತ
 ವೇದೋಧೇಮೇನಂ ಪರಿ ದತ್ತಾಪ್ತಿತ್ವಭ್ಯಃ | ಯದಾ ಗಚ್ಛಾತ್ಯಸುನೀತಿ
 ಮೇತಾಮಧಾ ದೇವಾನಾಂ ವಶನೀರ್ಭವಾತಿ || ೨ || ಸೂರ್ಯಂ

ಚಕ್ಷುರ್ಗಚ್ಛತು ವಾತಮಾತ್ಮಾ ದ್ಯಾಂ ಚ ಗಚ್ಛ ಪೃಥಿವೀಂ ಚ
 ಧರ್ಮಣಾ ಅಮೋ ವಾ ಗಚ್ಛ ಯದಿ ತತ್ರ ತೇ ಹಿತಮೋಷಧೀಮು
 ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠಾ ಶರೀರೈಃ || ೩ || ಅಜೋ ಭಾಗಸ್ತಪಸಾ ತಂ ತಪಸ್ವ ತಂ
 ತೇ ಶೋಚಿಸ್ತಪತು ತಂ ತೇ ಅರ್ಚಿಃ | ಯಾಸ್ತೇ ಶಿವಾಸ್ತನ್ದ್ರೋ ಜಾತ
 ವೇದಸ್ಮಾ ಭಿರ್ವಹೈನಂ ಸುಕೃತಾಮು ಲೋಕಂ || ೪ || ಅವಸ್ಯಜ
 ಪುನರಗ್ನೇ ಸಿತ್ವಭ್ಯೋ ಯಸ್ತ ಆಹುತಶ್ಚರತಿ ಸ್ವಧಾಭಿಃ | ಆಯುರ್ವ
 ಸಾನಸುಪವೇತು ಶೇಷಸ್ಸಂಗಚ್ಛತಾಂ ತನ್ವಾ ಜಾತವೇದಃ || ೫ ||
 ಯತ್ತೇ ಕೃಷ್ಣಶ್ಚಕುನ ಆತುತೋದ ಪಿಪೀಲಸ್ಪರ್ಶ ಉತ ವಾ
 ಶ್ವಾಪದಃ | ಅಗ್ನಿಷ್ವದ್ವಿಶ್ವಾದಗದಂ ಕೃಣೋತು ಸೋಮಶ್ಚ ಯೋ
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಆವಿವೇಶ || ೬ || ಪೂಷಾತ್ಪ್ರೀತಿ ಚತಸೃಣಾಂ ದೇವ
 ಶ್ಕಂವಾಃ ಪೂಷಾ ತ್ರಿಷ್ಠುವಾ ದಹ್ಯ _____ ಗಃ —

ಓಂ ಪೂಷಾ ತ್ಪ್ರೀತಶ್ಚೈವಯತು ಪ್ರ ವಿದ್ವಾನನಷ್ಟ ಪಶುರ್ಭು ವನಸ್ಯ
 ಗೋಪಾಃ | ಸ ತ್ಪ್ರೀತೇಭ್ಯಃ ಪರಿದದತ್ಪಿತೃಭ್ಯೋಽಗ್ನಿದೇವೇಭ್ಯಸ್ಸುವಿ
 ದತ್ತಿಯೇಭ್ಯಃ || ೧ || ಆಯುರ್ವಿಶ್ವಾಯುಃ ಪರಿಪಾಸತಿ ತ್ವಾ ಪೂಷಾ
 ತ್ವಾ ಪಾತು ಪ್ರಪಥೇ ಪುರಸ್ತಾತ್ | ಯತ್ರಾಸತೇ ಸುಕೃತೋ ಯತ್ರ

ತೇ ಯಯುಸ್ತತ್ರ ತ್ವಾ ದೇವಸ್ಸವಿತಾ ದಧಾತು || ೨ || ಪೂರ್ವೇನಾ
 ಅಶ್ವಾಅನುವೇದ ಸರ್ವಾಸ್ತೋತ್ರಾಸ್ತಾ ಅಭಯತಮೇನನೇಷತಾ |
 ಸ್ತಸ್ತಿದಾಽಪಘ್ನಣಿಸ್ಸರ್ವವೀರೋ ಪ್ರಯಚ್ಛನ್ ಪುರ ಏತು ಪ್ರಜಾ
 ನನ್ || ೩ || ಪ್ರಪಥೇ ಪಧಾಮಜನಿಷ್ಠ ಪೂಷಾ ಪ್ರವಥೇ ದಿವಃ

ಪ್ರಪಥೇ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ | ಉಭೇ ಅಭಿ ಪ್ರಿಯತಮೇ ಸಧಸ್ಥ ಅ ಚ ಪರಾ
 ಚ ಚರತಿ ಪ್ರಜಾನನ್ || ೪ || ಉಪಪರ್ವೇತಿ ಚತಸ್ಯಣಾಂ ಸಂಕು

ಸುಕಃ ಪಿತೃಮೇಧಾಸ್ತಿಸ್ವಪ್ನಾ ದ್ವಿತೀಯಾಪ್ರಸ್ತಾರಪಜ್ಞಾಃ ಚತುರ್ಥಿ
 ಜಗತೀ ದಹ್ಯ ಗಃ —

ಹಿಂ ಉಪಪರ್ವ ಮಾತರಂ ಭೂಮಿಮೇತಾಮುರು ವ್ಯಚಸಂ ಪೃಥಿವೀಂ
 ಸುಶೇವಾಂ | ಉರ್ಣಮ್ರದಾ ಯುವತಿರ್ದಕ್ಷಿಣಾವತ ಏಷಾ ತ್ವಾ ಪಾತು
 ನಿರ್ಘತೇರುಪಸ್ಥಾತಾ || ೧ || ಉಚ್ಚಾಛ್ವಂಚಸ್ವ ಪೃಥಿವಿ ಮಾ
 ನಿಬಾಧಧಾಸ್ತುಪಾಯನಾಸ್ತೈ ಭವ ಸೂಪವಂಚನಾ | ಮಾತಾ ಪುತ್ರಂ
 ಯಧಾಸಿಚ್ಚಾಭ್ಯೇನಂ ಭೂಮ ಉರ್ಣಾಹಿ || ೨ || ಉಚ್ಚಾಛ್ವಂಚ
 ಮಾನಾ ಪೃಥಿವೀ ಸುತಿಷ್ಠತು ಸಹಸ್ರಂ ಮಿತ ಉಪ ಹಿ ಶ್ರಯಂತಾಂ |
 ತೇ ಗೃಹಾಸೋ ಘೃತಶ್ಚತೋ ಭವಂತು ವಿಶ್ವಾಹಾಸ್ತೈ ಶರಣಾ

ಸ್ವಂತ್ವತ್ರ || ೩ || ಉತ್ತೇ ಸ್ತಭಾಮಿ ಪೃಥಿವೀಂ ತ್ವತ್ಪರಮಂ
ಲೋಗಂ ನಿವಧನ್ಯೋಽಹಂ ರಿಷಂ | ಏತಾಂ ಸ್ಥೂಣಾಂ ಪಿತರೋ
ಧಾರಯಂ ತೇತ್ರಾ ಯಮಸ್ಸಾದನಾ ತೇ ಮಿನೋತು || ೪ ||

ಸೋಮವರ್ಕೇಭ್ಯ ಇತಿ ಪಂಚಾನಾಂ ಯಮೋ ಭಾವವೃತ್ತೋಽನುಷ್ಠವಾ
ದಹ್ಯ ಗಃ —

ಹಿಂ ಸೋಮವರ್ಕೇಭ್ಯಃ ಪವತೇ ಘೃತಮೇಕ ಉಪಾಸತೇ | ಯೇಭ್ಯೋ
ಮಮಾಪ್ಯುಪಾಸತಿ ತಾಂಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ || ಸಸಸಾ ಯೇ ಅನಾ
ಧೃತಾಃ ಸಾ ಯೇ ಸ್ವರ್ಯಯುಃ | ತವೋ ಯೇ ಚಕ್ರೀರೇ ಮಹಸ್ತಾಂ
ಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ | ಯೇ ಯುದ್ಧಂತೇ ಪ್ರಥನೇಷು ಶೂರಾಸೋ
ಯೇ ತಸೋತ್ಕೃಜಃ | ಯೇ ವಾ ಸಹಸ್ರದಕ್ಷಿಣಾಸ್ತಾಂಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛ
ತಾತ್ || ಯೇ ಚತ್ವರ್ಣ ಮಶಸಾಪಸುಮತಾವಾನಸಮತಾವೃಧಃ |
ಪಿತೃನ್ತಪಸ್ವತೋ ಯಮುತಾಂಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ || ಸಹಸ್ರಣೇ
ಧಾಃ ಕುಯೋ ಯೇ ಗೋಪಾಯಂತಿ ಸೂರ್ಯಂ | ಮುಷೀನ್ತಪಸ್ವತೋ
ಯಮತವೋಜಾಽಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ || ಉರೂಣಸಾವಿತ್ಯಸ್ಯ ಯಮ
ಶ್ವಾನೌ ತ್ರಿಷ್ಟುಪಾದಹ್ಯ ಗಃ —

ಓಂ ಉರೂಣಸಾವಿಸ್ತೃಪಾ ಉದುಂಬಲೌ ಯಮಸ್ಯ ದೂತೌ
ಚರತೋ ಜನ್ಮಾಅನು | ತಾವಸ್ವಭ್ಯಂ ದೃಶಯೇ ಸೂರ್ಯಾಯ ಪುನ
ರ್ವಾತಾ ನನುಮದ್ಯೇಹ ಭದ್ರಂ ||

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಪಾಲಮೋಕ್ಷದ (ಮುಕ್ತಾಲಂಕಾರವೂ ದಹನವಾದ) ಅನಂತರ
ಕರ್ತೃವಿ ಎಡಹೆಗಲಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಜಲಶುದ್ಧಿಮಾಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು
ಹೊತ್ತು ಶೃಶಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಾಗದ ಒಂದು
ನುಣುಪಾದಕಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ಜಲಪಾತ್ರದ ಪೃಷ್ಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು
ತೂತು ಗೂಡಿ ವ್ರೇತದ ಪಾದದೇಶದಿಂದ ತೊಡಗಿ ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಲ
ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುತ್ತಾ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬರಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಓಂ ವಾತಾಸ್ತೇ ವಾಂತು ಪಥಿ ಪುಣ್ಯ ಗಂಧಾ ಲೋಕಾಃ ||
ಇಮಾ ಆಪೋ ಮಧುಮತ್ಯೋಽಸ್ತೀ ಲೋಕ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾ ಮಕ್ಷೀ
ಯಮಾಣಾಸ್ವಧಾ ನಮಃ ||

ಎಂದು ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಬಂದು [ಆಚಾರದಂತೆ, ವ್ರೇತದ ಪಾದದೇಶಕ್ಕೆ
ಗೋತ್ರ, ಸಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ
ಎರಡನೇಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದೇಶಕ್ಕೂ, ಮೂರನೇಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಿರೋದೇಶಕ್ಕೂ,
ತಿಲೋದಕಕೊಡುವದು.] ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಅದೇ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಎರಡ
ನೆಯ ತೂತನ್ನುಮಾಡಿ ಜಲಧಾರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬರುತ್ತಾ.

ಓಂ ವಾತಾಸ್ತೇ ವಾಂತು ಪಥಿ ಪುಣ್ಯ ಗಂಧಾ ಲೋಕಾಃ ||
ಇಮಾ ಆಪೋ ಮಧುಮತ್ಯೋಽಂತರಕ್ಷೇ ತೇ ಲೋಕ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾ

ಮುಕ್ತಿಯನುಜ್ಞಾಸ್ವಧಾ ನಮಃ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ತೂತನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಲಧಾರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬರುತ್ತಾ —

ಓಂ ವಾತಾಸ್ತೇ ವಾಂತು ಪಥಿ ಪುಣ್ಯಗಂಧಾ ಲೋಕಾಃ || ಇಮಾ
ಆಪೋ ಮಧು ಮತ್ಯಸ್ವರ್ಗೇ ತೇ ಲೋಕ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾಮುಕ್ತಿಯ
ನುಜ್ಞಾಸ್ವಧಾ ನಮಃ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಶಿರೋದೇಶದಲ್ಲೇ (ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾದರೆ ಪಾದ ದೇಶದಲ್ಲೇ). ಆ ಪಾತ್ರವನ್ನೊಡೆದು, ಪಾತ್ರವನ್ನು ತೂತುಮಾಡಿದ ಆ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ, ಇಮೇಜಿವಾಸ್ತಂಕು ಸುಕೋ ವೃತ್ಯುಸ್ತ್ರಿಷ್ವಪ್ ಸವ್ಯಮಾವೃತ್ಯ ಗಮನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಇಮೇ ಜೀವಾ ವಿಮೃತ್ಯೈರಾವೃತ್ರನ್ನ ಭೂದ್ಭದ್ರಾ ದೇವಹೂತಿ
ನೋಽಪದ್ಯ | ಪ್ರಾಂಚೋ ಅಗಾಮ ನೃತಯೇಹಸಾಯ ದ್ರಾಘೇಯ
ಆಯುಃ ಪ್ರತರಂ ದಧಾನಾಃ ||

ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಸಣ್ಣವರು ಮುಂದಾಗಿ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ (ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಬಂದು) ಶ್ವಶಾನದಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಹೊರಟು ಸೂರ್ಯ, ನಕ್ಷತ್ರ, ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ತ್ರೀಬಾಲಪುರಸ್ಕರರಾಗಿ ಮಹಾ ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದೆಹೇಳುವ ಸ್ನಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಯಬೇಕು. ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಲ್ಲದವರು ಹದಿಮೂರುಸಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ

ಮುಳುಗಿ ಆಚಮನಮಾಡಿ ಪುನಃ ವಿಧಿವ್ರಕಾರಮಿಂದು ಅಗ್ನಿಸ್ಪರ್ಶನ
ವನ್ನುಮಾಡಿ, ತುಪ್ಪವನ್ನು ಕುಡಿದು ಪುನರಪಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ
ಶುದ್ಧರಾಗುವರು.

ಸ್ನಾನದರೀತಿ.

ಅಮೇಲೆ; ಕರ್ತೃವೂ, ಸಹಿಂಡರೂ ಸೋದಕರೂ, ಸಗೋತ್ರಿಗಳೂ,
ಹೆಗಸರೂ ಕೂಡ ತಲೆಜುಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಿ ಒಂದೊಂದೇ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನುಟ್ಟು ತೆಂಕು
ಮುಖಮಾಡಿ ಮೈಯನ್ನೂ ಮೊದಲುಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೊಳೆದು
ಹಿಂಡಿ ಏಳುಸಲ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಹಿ ಒಣಗಿದ ಭಾವದಿಂದ ಪುನಃ ಅದನ್ನೇ
ಉಟ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಥಮರಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮುಳುಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು,
“ಅಪನಶ್ಚೋಶುಚದಘಂ ——— ದಘಂ || ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರು

ವಾಗ ಎಡಕ್ಕೆಯ ಅನಾಮಿಕೆಬೆರಳಿನಿಂದ ಜಲಾವಲೋಡನವನ್ನು ಮಾಡಿ,
ಸಚೇಲಸ್ನಾನ, ಆಚಮನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ, ಶುದ್ಧ
ವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ದರ್ಭೆಪಸರಿಸಿ, ಶ್ವಶಾನದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು
ತೂತುಮಾಡಿದ ಆ ಪ್ರೇತಶಿಲೆಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಡಕ್ಕೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ
ಬಲಕ್ಕೆಯ ಪಿತೃತೀರ್ಥ (ತರ್ಜನೀ ಅಂಗುಷ್ಠಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗ) ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ
ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಯುಗ್ಮರಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಗಳಾಗಿ — ಗೋತ್ರ — ಪ್ರೇತ ಏಷ
ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿಸ್ತ್ವಾಮುಪತಿಷ್ಠತು' | ಎಂದು ಒಂದೊಂದು ಸಲ
ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

1. ತಿಲಾಂಜಲಿ ದಾನವಿಚಾರ.

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ; ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಗುರು, ವೇದವನ್ನುಪದೇಶಿಸಿದ
ಅಜ್ಞಾಯಕ, ತಾಯಿಯತಂದೆ, ತಾಯಿಯತಾಯಿ ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ತಿಲಾಂಜಲಿ
ಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಷ್ಟೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು.

ಶವವಾಹಕರೇ ಮೊದಲಾದ ಸಹಿಂಡ, ಸೋದಕಾದಿಗಳೂ ಈ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಅಗಬಹುದು.
ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರೇತಶಿಲೆಗೇನೇ ಅಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಶತಿಕರೂ,
ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರರೀತಿಯೂ ಕೂಡ ಕೊಡಲೇಬಾರದು.

ಅಮೇಲೆ ಕರ್ತೃವು .... ಗೋತ್ರ ... ಪ್ರೇತ ದಾಹಜನಿತತ್ವಮೋವಶಮು
ನಾರ್ಥಂ ಇದಂ ತೇ ವಾಸೋದಕಂ ಪದಾಮಿ | ಎಂದು ಮುನ್ನುಡಿಯಾದ
ಉತ್ತರೀಯೋದಕವನ್ನು, ಕುಳಿತು ಹಿಂಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆ ಶಿಲೆಯನ್ನು
ಬೇರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಸಪಿಂಡಾದಿಗಳೂ,
ಶವಸ್ಪರ್ಶಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನುಟ್ಟು ಒದ್ದೆಯಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು
ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹಿಂಡಿ, ಒಣಗಲು ಬಡಗುತುದಿಮಾಡಿ ಬಡಿಸಿ (ಅರಿಸು
ವುದು. ಹೆಗಲು ದಹನಮಾಡಿದರೆ ನಕ್ಷತ್ರದರ್ಶನದವರೆಗೂ, ರಾತ್ರಿ ದಹನ
ಮಾಡಿದರೆ ಸೂರ್ಯೋದಯದವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ಶಾಸ್ತ್ರವಚನವಿದೆ.) ಸಣ್ಣವರು ಮೊದಲಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡವರು ಹಿಂದು
ಹಿಂದಾಗಿಯೂ ಮನೆಗೆಹೋಗಿ ದ್ವಾರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಹಿಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಜಗಿ
ದುಗುಳಿ ಅಚಮನಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿ, ಕಲ್ಲು, ಗೋಮಯ, ಅಕ್ಷತ, ಎಳ್ಳು, ನೀರು,
ದೂರ್ವ (ಗರುಕೆ), ಎತ್ತು, ಸಾಸಿವೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಾ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ
ಅಗ್ನಿ, ಗೋಮಯ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನಾದರೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹಿಡಿಯು
ವುದರಿಂದ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶುಷ್ಕವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು.
[ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದಂತೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸೀಯಾಳ, ದಕ್ಷಿಣಾದಿ
ಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಹನ್ನೊಂದನೇ ಹನ್ನೆರಡನೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಯತಕ್ಕ ಉತ್ತರ
ಕ್ರಿಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅಮಂತ್ರಣ ಪೂರ್ವಕ, ಅಶೌಚ ನಿವೃತ್ತಿಮಂತ್ರ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ
ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು.]

ಹೀಗೆ ದಹನ ವಿಧಿಯು.

ಪ್ರಥಮ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವು

ಕರ್ತೃವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಿಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಹಾನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಒದ್ದೆಮಾಡಿದ ಎರಡು ಹೊಸಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನುಟ್ಟು (ಉಪ) ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನೂ ಮಾಡಿ, —

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವತೋ ... .. ಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಧರಂ (ಉತ್ತರೀಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ) (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... .. ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತೃಧರಂ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಾಹಜನಿತತಾಪೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಮೃತ್ತಿಕಾ ಸ್ನಾನಾದಿ ಕರಿಷ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ-

ಓಂ ಉದುತ್ಯಂ ಜಾತವೇದಸಂ ದೇವಂ ವಹಂತಿ ಕೇತವಃ | ದೃತೇ
ವಿಶ್ವಾಯ ಸೂರ್ಯಂ ||

ಎಂದು ಶುದ್ಧವಾದ ಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು-

ಓಂ ಆ ಕೃಷ್ಣೇನ ರಜಸಾ ವರ್ತಮಾನೋ ನಿವೇಶಯನ್ಮಮೃತಂ
ಮರ್ತ್ಯಂ ಚ | ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಸವಿತಾ ರಥೇನಾ ದೇವೋ ಯಾತಿ
ಭುವನಾನಿ ಪಶ್ಯನ್ ||

ಎಂದು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ-

ಓಂ ಸಹಸ್ರತ್ರೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಸ್ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಸ್ಸಹಸ್ರಪಾತ್ |
ಸ ಭೂಮಿಂವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾಽತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ವಶಾಂಗುಲಂ ||

ಎಂದು ತಲೆಗೆ ಲೇಪಿಸಿ-

ಓಂ ಅಂಗಾದಂಗಾಲ್ಲೋಮ್ಮೋ ಲೋಮ್ಮೋ ಜಾತಂ ಪರ್ವಣಿ ಪರ್ವ
ಣಿ | ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸರ್ವಸ್ವಾದಾತ್ಮನಸ್ತಮಿದಂ ವಿವೃಹಾಮಿ ತೇ ||

ಎಂದು ಶರೀರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಲೇಪಿಸಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಆಚಮನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ
ಪುನಃ ಇದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನವನ್ನು ಎರಡುಸಲ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನಂತರ (ಉಪ) ಆಚಮನಮಾಡಿ, ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿಸಂಕಲ್ಪ ಇವ
... ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀ) ... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ದಾಹ
ಜನಿತತ್ಪ್ರೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿದಾನಂ ಕಂಷ್ಯಾಮಿ || ಎಂದು
ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ವಾನೋದಕತೀರ್ಥೋದಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ತ್ರಿ' ಕೋಣಾಕಾರದ
ಒಂದು ಕುಂಡವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯ ಮೇಲೆ, ಮೊದಲು
ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಟ್ಟು ಆ ಪ್ರೇತಶಿಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ [ಅದರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಾ
(ಕಡೀರು) ಎಂಬ ಔಷಧಿಯ ಗಿಡವನ್ನು ನೆಡುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ
ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ] "ಆಯಾಹಿ ಪ್ರೇತ" ಎಂದಾವಾಹಿಸಿ, ಆ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ
.... ..ಗೋತ್ರ... ..ಪ್ರೇತ ದಾಹಜನಿತತ್ಪ್ರೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ
ಏತದ್ವಾಸೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಎಡ
ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ಮಾಡಿದ ಉತ್ತರೀಯದ ನೀರನ್ನೊಂದುಸಲ ಹಿಂಡ
ಬೇಕು. ಪುನಃ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪುನರಪಿ ವಾಸೋದಕ. ಪುನಃ ಸ್ನಾನ.
ಪುನರ್ವಾಸೋದಕ. ಹೀಗೆ ಮೂರುಸಲ ವಾಸೋದಕ ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಸ್ನಾನ
ಮಾಡಿ ತಿಲಾಂಜಲಿದಾನಕ್ಕೆ ಏಳು, ಯಾ ಎಂಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳುಗಳನ್ನು
ತೆಗೆದು ದರ್ಭೆ ಸೇರಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ನಿಂತು, ...ಗೋತ್ರ.... ..
ಪ್ರೇತ ದಾಹಜನಿತತಾಪೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಏಷ ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿಸ್ತಪೋ
ಪತಿಷ್ಠತಾಂ | ಎಂದು ನೀರೆರೆದು ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ
ಹತ್ತನೆದಿನಸರ್ಯಂತ ಪ್ರತಿದಿನ ಮೂರು ಮೂರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಾನೋದಕವನ್ನು
ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಕೊಡುತ್ತಾ

I ▷

2 ಈ ತಿಲಾಂಜಲಿದಾನದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ಆ ನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ
ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಈ ದೇಶದ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು
ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಬರಬೇಕು [ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕೊನೆಗೆ ಮೇಲಿನಂತೆ ಗೋತ್ರನಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ “ಕೇಶೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ” ಎಂದು ತಲೆಕೂದಲಿನ ನೀರನ್ನೆರೆಯುವ ಕ್ರಮವಿದೆ.]

ಪುನಃ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಮನೆಗೆಬಂದು ಮೃತ್ಕೃಷ್ಣಳದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನ ಸರ್ಯಂತ ನೊಂದದಹಾಗೆ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾದ ದೀಪವನ್ನು ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆರೆದು ಹಚ್ಚಿ, ಅದರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸನೂಲುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಎರಡು ಶಿಕ್ಯ (ಬಳ) ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎರಡು ಹೊಸರುಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನವುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು, ...ಗೋತ್ರ.....ಪ್ರೇತ ಅತ್ರ ಸ್ನಾಹಿ | ಎಂದು ಒಂದು ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನೆರೆದು,.....ಗೋತ್ರ ..... ಪ್ರೇತ ಇದಂ ಪಿಬ| ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದುಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನೆರೆದಿಡಬೇಕು. [ಆಚಾರದಲ್ಲಿ, ಆ ದೀಪದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ನೂಲಿನಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿಯುಂಗುರವೊಂದನ್ನು ಅರಸಿನಗಡ್ಡೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ತೂಗಾಡಿಸಿ ಆ ಬಟ್ಟಲಿಗೆ ಬೆಳ್ಳುಗೂಸಾಯಂಕಾಲವೂ ಮಿಂದು ನೀರು ಹಾಲುಗಳನ್ನೆರೆದು ವಾಷೋದಕ ಕೇಶೋದಕಗಳನ್ನೆರೆಯುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನೀರ್ನೇರಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಚಾರವು ವಿಧಿಬಾಹಿರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನಾಚರವೇಯ.]

ಪುನಃ (ಉರ) ಕುಳಿತು ಆಚಮನಮಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ, ಪೂರ್ವೋಚ್ಚೃತ ... ..ಸಿಂಧ್ಯರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀ) .....ಗೋತ್ರಸ್ಯ .. .. ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಅದ್ಯೇಽಹನಿ ಶಿರೋಽವಯವನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟವಿಧಿನಾ ನಿತ್ಯ ಬಲಿಪಿಂಡದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ತಾಮ್ರ ಮೊದಲಾದ ಹೊಸ ಪಾತ್ರವೊಂದನ್ನು ತೊಳೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಒಂದುಸೆರೆ ಅಕ್ಕಿ ಯನ್ನೆರೆಡುಸುಲಿ ತೊಳೆದು ಲಾಕಿಕಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಬೇಯಿಸಿ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಅಭಿಷಾರ ಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಮತ್ತೂ ಅಭಿಷಾರ ಮಾಡಿ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಮಯದಿಂದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾದ ತ್ರಿಕೋಣಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ “ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವತಃ ”

ಪೂ.

ತ್ರಿಕೋಣಮಂಡಲ — ಉ. ▷ ವ.

ಪ.

ಎಂದು ನೀರಿನಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ “ ಹೀ ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ”

ಎಂದು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನ ಹುಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಲದೊಳಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಎಳ್ಳನ್ನೂ ಆ ಮಂಡಲದೊಳಗೆ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು.

ಆ ಮೇಲೆ ಪಿತುಃ ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮೃತೇಽಹನಿ .....ಗೋತ್ರ .....
..... ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಪಿಂಡಾದೌ ಬರ್ಹಿರುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣಾ
ಗ್ರವಾಗ ದರ್ಭೆಯಿಟ್ಟು ಗಂಧ, ಎಳ್ಳು, ತುಳಸಿಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಪಿಂಡಸ್ಥಾನ
ವನ್ನು ಭಾವಿಸಿ,

.....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಬರ್ಹಿಷ್ವಾಹನಮುಪ
ತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದಾವಾಹಿಸಿ, ...ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಬರ್ಹಿ
ರುಪತಿ ಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ತಿಲೋದಕ ಕೊಟ್ಟು, ...
ಗೋತ್ರಾಯ .....ಪ್ರೇತಾಯ ನಮಃ || ಎಂದು ಪುಷ್ಪದಿಂದಾರಾಧಿಸಿ, ...
.....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಪಿಂಡಾದೌಬರ್ಹಿಸಿ ತಿಲೋದಕಮುಪ
ತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ತಿಲೋದಕಕೊಟ್ಟು ಚೆಲ್ಲಿ, ಹೆಣ್ಣು, ಎಳ್ಳು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನು
ಸಕ್ಕರೆ, ಹಾಲು. ಇವುಗಳ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪಿಂಡವನ್ನು ಮಾಡಿ
ಪಿತುಃ ನಿತ್ಯಬಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧೇ .....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಆದ್ಯೇಽಹನಿ
ಶಿರೋಽವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಧಂ ಏಷ ನಿತ್ಯಬಲಿಪಿಂಡಸ್ತವೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಪಿಂಡಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕ
ಕೊಟ್ಟು (ಉಪ) ಪಿಂಡವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ
ಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) .....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತಾಭ್ಯಾಂಕ್ಷಸ್ವ || ಎಂಥ
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಪುನಸ್ತಿಲೋದಕ ಕೊಟ್ಟು .....
ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತಾಂಕ್ಷಸ್ವ || ಎಂಥ ಅಂಜನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಗೋತ್ರನಾ
ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಪುನಸ್ತಿಲೋದಕ ಕೊಟ್ಟು .....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತೇದಂ
ತೇ ವಾಸ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂಥ ಉತ್ತರೀಯದ ಕರೆಯನ್ನು ಹರಿದಿಟ್ಟು
ಪುನಃ ಮೊದಲಿನಂತೆ ತಿಲೋದಕ ಕೊಡಬೇಕು. .....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತಾ
ಯಂತೇ ಗಂಧ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ತುಳಸಿದಳಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || 1 ಭೃಂಗ
ರಾಜಪತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || 2 ದೂರ್ವಾದಳಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಧೂಪ ಉಪ

ತಿಷ್ಠತಾಂ || ದೀಪ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ವಾಯಸ ಬಲಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಎಲೆಗೆ ಬಡಿಸಿ, ಹವಿಸ್ಸಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಜಿನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಆ ನೀರನ್ನು ಪಿಂಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಮೂರು ಸಲ ಪರಿಷೇಚಿಸುತ್ತಾ .....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಪಾತ್ರಸಂಕ್ಷಾಲನೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಮಸ್ತೋಪಚಾರಾರ್ಥೇ ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ತಿಲೋದಕ ಕೊಟ್ಟು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ ..... ಭವ || ಇದಂ ಪಿಂಡದಾನಂ ಸತಿಲೋದಕಂ ಪ್ರೇತ್ಯಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತು || ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರೇತಾರ್ಪಣೆಮಾಡಿ “ಅಭಿರಮ್ಯತಾಂ ಪ್ರೇತ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಿಂಡೋದ್ವಾಸನೆಮಾಡಿ ವಾಯಸ ಬಲಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ .....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ವಾಯಸಬಲಿಸ್ಥಾನೇ ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ತಿಲೋದಕಕೊಟ್ಟು ಯಮನ ವರ^೨ವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ವಾಯಸಬಲಿಯನ್ನು ಹೊರಗಿಟ್ಟುಬಂದು ಪಿಂಡವನ್ನು ತೆಗೆದು ನದಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ನಿತ್ಯಪಿಂಡವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿಯೇ ಮಾಡಲು ವಿಧಿಸಿ. ವಾಯಸಬಲಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ. ಹೀಗೆ ಎರಡುಹೊತ್ತೂ ಕೊಡಲು ವಿಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಷ್ಯರು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಬಲಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ನಿತ್ಯಪಿಂಡವನ್ನೂ ಆವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ)

ಹೀಗೆ ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧದ ವಿಧಿಯು.

1 ಯಮನವರವೆಂದರೆ; ಯಮನು ವಾಯಸಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವರ. ಅದು ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ; ಯೇಚಮದ್ವಿಷಯಾ ನಾಮ ಮಾನವಾಃ ಪುಥಿತಾ ಭೃತಂ | ತ್ವಯಿಭುಕ್ಷೇತು ತೃಷ್ಣಾಸ್ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸಬಾಂಧವಾಃ || ಅರ್ಥ— ವಾಯಸವೇ! ನನ್ನ ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯರು ತುಂಬಾ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾರೋ ಅವರು, ನೀನು ಬಲಿಯನ್ನು ತಿಂಡರೆ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ತೃಪ್ತರಾಗುವರು, ಎಂದು.

ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧದದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳು. —

— ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನ ತಿಲಾಂಜಲಿಗಳ ಸಂಕಲ್ಪ —

“ ದ್ವಿತೀಯೇಹನಿ ” ದಾಹಜನಿತ ತಾಪೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ || ಎಂದು.

ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಂಕಲ್ಪ.

.... ..ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... ..ಪ್ರೇತಸ್ಯ “ ದ್ವಿತೀಯೇಹನಿ ಚಕ್ಷುಶ್ಚೋತ್ರ ನಾಸಾನಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ” ನಿತ್ಯಬಲಿಪಿಂಡದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ || ಎಂದು- ಹೀಗೆ ಪಿಂಡದಾನಕ್ಕೂ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ ... ..ಗೋತ್ರ . ... ..ಪ್ರೇತ ದ್ವಿತೀಯೇಹನಿ ಚಕ್ಷುಶ್ಚೋತ್ರನಾಸಾನಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಮಯಂ ತೇ ಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಹೀಗೆಯೇ ಮೂರನೇ, ನಾಲ್ಕನೇ ಮೊದಲಾದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದಿನಾನುಸಾರ ತೃತೀಯೇಹನಿ, ಚತುರ್ಥೇಹನಿ, ಪಂಚಮೇಹನಿ, ಷಷ್ಠೇಹನಿ, ಸಪ್ತಮೇಹನಿ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ನೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕ ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂರನೇದಿನ ಪಿಂಡದಾನ ಸಂಕಲ್ಪ.

“ ತೃತೀಯೇಹನಿ ಭುಜವಕ್ಷೋಗ್ರೀವಾಮುಖಾನಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ” ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಪಿಂಡದಾನಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ.

ಚತುರ್ಥೇಹನಿ ವಾರ್ಷ್ವಿಕುಕ್ಷಿಕಟಿನಾಭಿ ಗುದಲಿಂಗಾನಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ || ಎಂದು.

ಐದನೇ ದಿನ.

ಪಂಚಮೇಹನಿ ಊರು ಜಾನು ಜಂಘಾನಯವನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ||

ಆರನೇ ದಿನ.

ಷಷ್ಠೇಹನಿ ಗುಲ್ಫಪಾದಾಂಗುಲಿ ಚರ್ಮಾಧ್ಯವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ||

ಏಳನೇ ದಿನ.

ಸಪ್ತಮೇಽಹನಿ ಅಸ್ಥಿಮಜ್ಜಾ ಶಿರಾನಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ||

ಎಂಟನೇ ದಿನ.

ಅಷ್ಟಮೇಽಹನಿ ನಖರೋಮಾದ್ಯವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ||

ಒಂಬತ್ತನೇ ದಿನ.

ನವಮೇಽಹನಿ ಮರ್ಮವೀರ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ||

ಹತ್ತನೇ ದಿನ.

ದಶಮೇಽಹನಿ ಕ್ಷುತ್ತಿವಾಸಾ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ || ಎಂದು ವೃತ್ತಾಸ
ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧಂ.

(ಉಪ) ಆಚಮನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲ
ಗಳನ್ನುಚ್ಛರಿಸಿ, (ಪ್ರಾಚೀ) .....ಗೋತ್ರಸ್ಯ ....ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವನಿ
ವೃತ್ತಿಕಾಮಃ ಪ್ರಧಮದಿನವಿಹಿತಂ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕಂಷ್ಯಾಮಿ ||
ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬದಲಿಗೆ ಒಂದು
ಕೂರ್ಚವನ್ನಿರಿಸಿ ಗೋತ್ರನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧೇ
ಅಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
....ಗೋತ್ರಸ್ಯ .....ಪ್ರೇತಸ್ಯ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ
ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಪಾದ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ...ಗೋತ್ರಸ್ಯ ....
.....ಪ್ರೇತಸ್ಯ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಸನಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು
ಕೂರ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳುಸಹಿತ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ತನ್ನ
ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾತ್ರ
ವನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಅದರೊಳಗೆ ಒಂದೆಳೆಯ ಕೂರ್ಚವನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರುತುಂಬಿಸಿ-

ತಿರ್ಥೋಸ್ತಿ ಪ್ರೇತದೇವತ್ಯೋ ಗೋಸವೇ ದೇವನಿರ್ಮಿತಃ |

ಪ್ರತ್ನವದ್ಧಿಃ ಪ್ರತ್ತಃ ಪ್ರೇತೇಮಾನ್ಲೋಕಾನ್ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿ.ನಃ ||

ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಯಾ ತೂಷ್ಟೀಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ...ಗೋತ್ರ .....
ಪ್ರೇತ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಮುಘ್ಘಂ ತವೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು
ಅಘ್ಘಕೊಟ್ಟು,

....ಗೋತ್ರ .. ..ಪ್ರೇತ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಮಾ
ಚ್ಛಾದನಂ ತವೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು
ಅನಂತರ ತುಪ್ಪಮಿಶ್ರವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು,

....ಗೋತ್ರಾಯ ... ..ಪ್ರೇತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ||
ಎಂದು ಕೂರ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬಲಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸಿ,

.....ಗೋತ್ರಾಯ ... ..ಪ್ರೇತಾಯ ದಾಸ್ಯಮಾನಮಾಮಂ ಯಥಾ
ಶಕ್ತಿ ಸೋಪಸ್ಕರಂ ಸಘೃತಂ ಸೋದಕುಂಭಂ ಸನಸ್ತ್ರಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಕಾಂಸ್ಯಪಾ
ತ್ರಸುವರ್ಣ ರಜತಲೋಹ ತೈಲದಕ್ಷಿಣೋವೇತಂ ಸೋಪಾನತ್ಯಂ ಸೋದ
ಪಾತ್ರ ಮುನತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಸಾಮಾನುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು
ಕೊಡಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಪಿಂಡದಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ನೆಲದಮೇಲಿಟ್ಟು ಪ್ರೇ
ಕ್ಷಿಸಿ, ಶುಂಧಂತಾಂ ಪ್ರೇತಾಃ || ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀರುಬಿಟ್ಟು,

.. ..ಗೋತ್ರಾಯ ———ಪ್ರೇತಾಯ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂ
ಸಕ್ತುಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಪಿಂಡಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ. ..

ಪಿಂಡೋಪರಂ ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ತಿಲೋದಕಕೊಟ್ಟು (ಉಪ) ಪಿಂಡಹಿಡಿದು ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ, ಪಂಚಾ
ಕ್ಷರಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಿ ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧದಂತೆ (ಪ್ರಾಚೀ) ಗೋತ್ರನಾಮ
ಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಅಭ್ಯಂಜನ, ಅಂಜನ, ಉತ್ತರೀಯದನೂಲು, ತುಳಸೀ
ದಳ, ಭೃಂಗರಾಜಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಉಪಸ್ಥಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಅನಂತರ —ಗೋತ್ರಾಯ —ಪ್ರೇತಾಯ ನಗ್ನವ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ದಕ್ಷಿಣೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣಕೊಟ್ಟು, ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ —ಭಸ || ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ “ಅಭಿರನ್ಯತಾಂ” ಎಂದು ಹೇಳಿ “ಅಭಿರತಾಸ್ಯಃ” ಎಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯನಿಂದ ಪಡೆದು, ವಾಯುಸ ಬಲಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಮಾಡಿ ಪಿಂಡೋ ದ್ವಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಿಂದು ವಾಘೇಯಾಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ವಾಘೇಯಾಶ್ರಾದ್ಧ.

(ಉಪ) ಆಚಮನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ,

ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತಸಂ —ಸಿದ್ಧಧರ್ಮಂ (ಪ್ರಾಚೀ) —ಗೋ ತ್ರಸ್ಯ —ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಮನುಷ್ಯಲೋಕಾತ್ ಪ್ರೇತಲೋಕ ಗಮನಾರ್ಥಂ ವಾಘೇಯಾಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ||

ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಒಂದು ಕೂರ್ಚವನ್ನು ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿಟ್ಟು,

... ..ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತ ವಾಘೇಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

... ..ಗೋತ್ರ ....ಪ್ರೇತ ವಾಘೇಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ವಾದ್ಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

—ಗೋತ್ರಸ್ಯ —ಪ್ರೇತಸ್ಯ ವಾಘೇಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಸನ ಮುಪ ತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮೊದಲಿನಂತೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಅರ್ಘ್ಯವಾತ್ರದಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯ ಮತ್ತು ಅಚ್ಛಾದನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,

—ಗೋತ್ರಾಯ —ಪ್ರೇತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ || ಎಂದು ಮೊದಲಿ ನಂತೆ ಪಾಣಿಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಿ,

—ಗೋತ್ರಾಯ —ಪ್ರೇತಾಯಾಮಂ (ತನ್ನಿಷ್ಕ್ರಯಂ ವಾ) ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸೋಪಸ್ಥರಂ ಸಘೃತಂ ಸೋದಕುಂಭಂ ಸ ವಸ್ತ್ರಂ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಕಾಂಸ್ಯ ಸುಮರ್ಣಜತಲೋಹ ತೈಲದಕ್ಷಿಣೋಪೇತಂ ಸೋಪಾನತ್ಯಂಸೋದ ವಾತ್ರ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೂರ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ, ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನುಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಸಕ್ಕುಪಿಂಡಪ್ರದಾನಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು, “ ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧೇ ” ಎಂಬುದರ ಬದಲಿಗೆ “ ವಾಘೇಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯಬಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆಯಲ್ಲೇ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ವಾಘೇಯಶ್ರಾದ್ಧವು.

— 1 ನವ (ವಿಷಮ) ಶ್ರಾದ್ಧವು —

(ಉಪ) ಆಚಮನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸ್ವಸ್ತಿತ್ರೀ ಮಧ್ಯಗವತೋ ——— ಸಿದ್ಧಧರ್ಮಂ (ಪ್ರಾಚೀ) ——— ಗೋತ್ರಸ್ಯ ——— ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಆದ್ಯೇಽಹನಿ (ಬೇರೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಾದರೆ, ತೃತೀಯೇ, ಪಂಚಮೇ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಯಾ ದಿನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.) ನವಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕಂಷ್ಠಾಮಿ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬದಲಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರಾ ಭಿಮುಖವಾಗಿ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯ ಕೂರ್ಚವನ್ನಿಟ್ಟು,

————ಗೋತ್ರ ———ಪ್ರೇತ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

1 ನವ ಶ್ರಾದ್ಧದ ವಿಚಾರ.

ಕರ್ತೃವು ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗಾದರೆ ಮೃತದಿನಮೊದಲೊಂದು ವಿಷಮ ದಿನ (1—3—5—7—9) ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದಿನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನವಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು

ಬೇರೆಯವರಿಗಾದರೆ ಭರಣಿ, ಕೃತ್ತಿಕೆ, ರೋಹಿಣಿ, ಪುನರ್ವಸು ಉತ್ತರ, ವಿಶಾಖೆ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರೆ ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ತೃವಿನ ತ್ರಿಜನ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಶುಕ್ರ, ಬುಧ, ಗುರು, ಸೋಮ ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನವಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಥಮಾದಿ ದಿನಗಳು ಈ ದೋಷದುಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ ನವಶ್ರಾದ್ಧವು ಉಳಿದುಹೋದರೆ ಮತ್ತಿನ ನವಶ್ರಾದ್ಧದ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ದಿನವೂ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೃತದಿನದಿಂದ

ಎಂದು ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೂರ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು,

—ಗೋತ್ರ —ಪ್ರೇತ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇಮಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪ
ತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಪಾದ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,

...—ಗೋತ್ರಸ್ಯ —ಪ್ರೇತಸ್ಯ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆಸನಮುಪ
ತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳುಸಹಿತ ಒಂದು ದರ್ಭೆ
ಯನ್ನಿಟ್ಟು, ತನ್ನೆದುರಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಅದರೊಳಗೆ ಒದೆಳೆಯ ಕೂರ್ಚವನ್ನು ಹಾಕಿ
ನೀರು ತುಂಬಿಸಿ ಎಳ್ಳು ಹಾಕಿ,

....ಗೋತ್ರ ....ಪ್ರೇತ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಮುಘ್ಯಂ ತನೋ
ತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ಆ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಅಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

....ಗೋತ್ರ ....ಪ್ರೇತ ಆಚ್ಛಾದನ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತುಪ್ಪಮಿಶ್ರವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು
ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು, ...ಗೋತ್ರಾಯ ....ಪ್ರೇತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಎಂದು ಕೂರ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬಲಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸಿ,

....ಗೋತ್ರಾಯ .....ಪ್ರೇತಾಯ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ದಾಸ್ಯಮಾನ
ಮಾಮಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿನೋಪಸ್ಕರಂ (ತನ್ನಿಷ್ಟ್ರಯಂ ವಾ) ಸೋದಕುಂಭಂ
ಸದಕ್ಷಿಣಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿವಸ, ಮೊದಲುಳಿದ ಐದು ನವಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡ
ಬೇಕು. ಈ ನವಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಾಷ್ಟಮಿವೂ, ವಿಪತ್ಯತ್ಕರವಧಾತಾರಗಳು ಕೂಡಾ
ಪ್ರಶಸ್ತಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾಲವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಾರಿಗಾ
ದರೂ, ಪರೋಕ್ಷಮರಣವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕಷ್ಟೆ ಹೊರತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮರಣ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ “ ಪರೋಕ್ಷೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಃ ಪಶ್ಯೇತ್
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೇತು ನ ಕಿಂಚನ | ವೈಧೇ ಕರ್ಮಣಿ ತು ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕಾಲದೋಷಂ ನ ಚಿಂತ
ಯೇತ್ || ಎಂಬ ಈ ಸ್ತೂತಿವಚನವು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ.

ಎಂದು ಅಕ್ಕಿ, ಬಾಳೆಕಾಯಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ದಕ್ಷಿಣೆ, ಜಲಪಾತ್ರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಪಿಂಡದಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಗೋತ್ರ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣ ಪೂರ್ವಕ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಆಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲವಾಹಿಸಿ.

.....ಗೋತ್ರ .....ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡಾದೌ ಏತತ್ತೇ ತಿಲೋದಕ ಮುಪ ತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,
.....ಗೋತ್ರಾಯ ... ..ಪ್ರೇತಾಯ ಅದ್ಯೇಹನಿ ನನ ಶ್ರಾದ್ಧೇಹಿಯಂ ಸಕ್ತುಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಪಿಂಡದಾನ ಮಾಡಿ, ತದುವರಿ ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||
ಎಂದು ಪಿಂಡದಮೇಲೆ ತಿಲೋದಕ ಕೊಟ್ಟು, (ಉಪ) ಪಿಂಡಹಿಡಿದು ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಿ, (ಪ್ರಾಚೀ) ಗೋತ್ರನಾಮಗಳ ನ್ನುಚ್ಛರಿಸುತ್ತಾ ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಭ್ಯಂಜನ ಅಂಜನ, ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರೀಯದ ನೂಲು, ತುಳಸೀದಳ, ಭೃಂಗ ರಾಜಸ್ತ್ರ, ದೂರ್ವಾದಳಗಳನ್ನು ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

.....ಗೋತ್ರಾಯ ———ಪ್ರೇತಾಯ ನನಶ್ರಾದ್ಧೇ ದಕ್ಷಿಣೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ || ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅನಾದಿನಿಧನೋ——ಭವ ||

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ “ಅಭಿರಮ್ಯತಾಂ” ಎಂದು ಹೇಳಿ “ಅಭಿರತಾಃಸ್ತುಃ” ಎಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆದು ವಾಯವ್ಯದಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿತ್ಯಬಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಪಿಂಡೋದ್ವಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಿಡು ಉಟ್ಟುಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಉದಗ್ರವಾಗಿ ಒಣಗಲು ಬಿಡಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಥಮದಿನದಲ್ಲಿ ತಿಲಾಂಜಲಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ತೃ, ಅವನ ಭೋಜನಸ್ಥಾನ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ, ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಬೇಯಿಸಿದ ಪಾತ್ರ, ಆ ದಿವಸ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಹತ್ತುದಿನಗಳವರೆಗೂ ಎಂದೂ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತಗಳಾಗಬಾರದು.

ಹೀಗೆ ನವ (ಎಕಮ) ಶ್ರಾದ್ಧವು.

ಇಷ್ಟು ಪ್ರಥಮದಿನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವು.

ಶ್ರುತಾನಾಗ್ನಿಯು ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

ಕರ್ತೃವು * ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನದ ದಿನ ಪೂರ್ವಾಹ್ನದಲ್ಲಿ, ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಂದಿಗೆ ಶ್ರುತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜಲಪಾತ್ರದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು,

ಓಂ ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇ ಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀ
ಮನು | ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರೈಷಾಂ ಗತಂ ಮನಃ ||

ಎಂದು ಶ್ರುತಾನದ ಭಸ್ತೃವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ,

ಓಂ ಆಯಂ ತೇ ಯೋನಿರ್ಋತ್ವಿಯೋ ಯತೋ ಜಾತೋ ಅರೋ
ಚಘಾಃ | ತಂ ಜಾನನ್ನಗ್ನ ಆಸೀದಾಥಾನೋ ವರ್ಧಯಾ ಗಿರಃ ||

ಎಂದು ಆ ಭಸ್ತೃವನ್ನು ಒಂದು ಸಮಿಧೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ, ಗೋಮಯದಿಂದ

* ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನದ ಕಾಲ.

ಪ್ರಥಮ, ದ್ವಿತೀಯ, ತೃತೀಯ, ಸತ್ತಮ, ನವಮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ (1) ದ್ವಿತೀಯ (2) ತೃತೀಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಕರ್ತೃವಿನ ಜನ್ಮಾನುಜನ್ಮ ತೃಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ರವಿ, ಕುಜ, ಶುಕ್ರ, ಶನಿವಾರಗಳನ್ನೂ (3) ನಂದಾತಿಥಿಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಕು. ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಕ್ಕೆ ಮೃತದಿನದಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನವು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ದಿನ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಆ ದಿನವು ತಪ್ಪಿಹೋದರೆ- ಪೂರ್ವಾ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಪುಷ್ಯ, ಹಸ್ತ, ಅಶ್ಲೇಷಾ ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದಶಮಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಯುಗ್ಗು (ಏಕಾದಶೀ,

(1) ದ್ವಿತೀಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು- ಮೃಗಶಿರ, ಚಿತ್ತ, ಧನಿಷ್ಠೆ. (2) ತೃತೀಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು- ಕೃತ್ತಿಕೆ, ಪುನರ್ವಸು, ಉತ್ತರ, ವಿಶಾಖ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರ. (3) ನಂದಾತಿಥಿಗಳು- ಪಾಡ್ಯ, ಪಕ್ಷಿ, ಏಕಾದಶೀ ತಿಥಿಗಳು.

ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿಧೆಯನ್ನು ಹೋಮಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು—

ಓಂ ಆಜುಹವ್ತನಸ್ಸಪ್ರತೀಕಃ ಪುರಸ್ತಾದಗ್ನೇ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಮಾಸೀದ
ಸಾಧ್ಯಾ | ಅಸ್ತಿನಾತ್ಸಧಸ್ಥೇ ಅಧ್ಯುತ್ತರಸ್ತಿನಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಯಜಮಾನಕ್ವ
ಸೀದತ || ಓಂ ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪ್ರತಿಜಾಗೃಹ್ಯೇ ನ ಮಿಷ್ವಾಪೂರ್ತೇ
ಸಗಾಂಸೃಜೇಧಾಸುಯಂ ಚ | ಪುನಃ ಕೃಣ್ವಾಗ್ನಸ್ತಾಪ ಪಿತರಂ ಯುವಾನ
ಮನ್ವಾತಾಗಾಂಸೀ ತ್ವಯಿ ತಂತುಮೇತಂ ||

ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ, ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಧು ..... ಸಿದ್ಧಧ್ವಂ ದಹನೆ
ದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನವನ್ನೇ ಅಗ್ನಿದ್ವಾಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಂ
ಕಂಷ್ಯಾಮಿ | ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಪರಿಸ್ತರಣವಿಟ್ಟು ಆಜ್ಞಾಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನೂ,
ಸ್ಮೃತ್ಸ್ಮೃತ ಸಂಮಾರ್ಜನ, ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ ಲಂಕರಣವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ
“ಓಂ ಭೂಸ್ವಾಹಾ” ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳಿಂದ ಆಜ್ಞವನ್ನು ಹೋ

ಮಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯಾಹುತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು—

ಪ್ರಯೋಗಶೀ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ) ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃವಿನ ವಿಪತ್, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ವಧಾತಾರಗಳ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ “ಗೋ ಮಾಂ ಸಂ ಕೇವಲಂ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ” ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನನುಸರಿಸಿ
ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ದಿನವೂ ದೋಷವರ್ಜಿತವಾಗದಿದ್ದರೆ, “ದ್ವಿಜವಾಕ್ಯಾನು
ಶಾಸನಾತ್” ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವಚನಾನುಸಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳಿದ ಮೇರೆಗೆ ಪೂರ್ವಾ
ಹ್ಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಕ್ಕಿಂತ
ಮೊದಲು ಶ್ಮಶಾನಾಗ್ನಿಯು ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆಹೇಳಿದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿ
ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ಅಯಾಶ್ವಾಗ್ನೀಸ್ಯನಭಿಶಸ್ತೀಶ್ಚ ಸತ್ಯ ಮಿತ್ವಮಯಾ ಅಸಿ |
 ಅಯಾಸಾ ವಯಸಾ ಕೃತೋಽಯಾಸನ್ ಹವ್ಯಮೂಹಿಷೇಽಯಾನೋಧೇಹಿ
 ಭೇಷಜಂ ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಾಸ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಅಮೇಲೆ ಸ್ತುವದಿಂದ ನಾಲ್ಕುಸಲ ಸ್ತುಕ್ತಿಗೆ ತುಪ್ಪವನ್ನೆರೆದು ಕೈಯಲ್ಲಿ
 ಸ್ತುಕ್ತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು,

ಓಂ ಅಗ್ನಿಹೋತಾ | ಅಗ್ನಿ ನಾಧ್ವರ್ಯಾ | ತ್ವಷ್ಟಾಗ್ನೀತಾ | ಮಿತ್ರ
 ಉಪವಕ್ತಾ | ಸೋಮಸ್ತೋಮಸ್ಯ ಪುರೋಗಾಃ | ಶುಕ್ರಶ್ಚಕ್ರಸ್ಯ ಪುರೋ
 ಗಾಃ | ಶ್ರಾತಾಸ್ತ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಾಃ | ವಾತಾಪೇರ್ಹವನ ಶ್ರುತ
 ಸ್ವಾಹಾ || ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ,

ವಾಚಸ್ಪತಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಸ್ತುವದಿಂದ ಹೋಮಿಸಲಿ ರುವ ಮಂ ತ್ರಗಳು—

ಓಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಏಕ ಹೋತಾ | ಸ ಯಜ್ಞಃ | ಸ ಮೇ ದದಾತು
 ಪ್ರಜಾಂ ಪತುನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ಯಜ್ಞಶ್ಚ ಮೇ ಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ |
 ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಅಗ್ನಿದ್ವಿಹೋತಾ | ಸ ಭರ್ತಾ | ಸ ಮೇದದಾತು ಪ್ರಜಾಂ
 ಪತುನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ಭರ್ತಾ ಚ ಮೇ ಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯ
 ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಪೃಥಿವೀ ತ್ರಿಹೋತಾ | ಸ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ | ಸ ಮೇ ದದಾತು ಪ್ರಜಾಂ
ಪಶೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಚ ಮೇ ಭೂಯಾತ್ಸಾವಹಾ |
ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ಚತುರ್ಹೋತಾ | ಸ ವಿಷ್ಣುಃ | ಸ ಮೇ ದದಾತು
ಪ್ರಜಾಂ ಪಶೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ವಿಷ್ಣುಶ್ಚಮೇ ಭೂಯಾತ್ಸಾವಹಾ ||
ಅಂತರಿಕ್ಷಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ವಾಯುಃ ಪಂಚಹೋತಾ | ಸ ಪ್ರಾಣಃ | ಸ ಮೇ ದದಾತು
ಪ್ರಜಾಂ ಪಶೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ಪ್ರಾಣಶ್ಚಮೇ ಭೂಯಾತ್ಸಾವಹಾ ||
ವಾಯವ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಚಂದ್ರಮಾಸ್ತದ್ಹೋತಾ | ಸ ಋತೂನ್ ಕಲ್ಪಯಾತಿ | ಸ ಮೇ
ದದಾತು ಪ್ರಜಾಂ ಪಶೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ಋತವಶ್ಚಮೇ ಕಲ್ಪಂ
ತಾಗ್ಸಾವಹಾ || ಚಂದ್ರಮಸ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಅನ್ನಗ್ಂ ಸಪ್ತಹೋತಾ | ಸ ಪ್ರಾಣಸ್ಯಪ್ರಾಣಃ | ಸ ಮೇ ದದಾತು
ಪ್ರಜಾಂ ಪಶೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ಪ್ರಾಣಸ್ಯ ಚ ಮೇ ಪ್ರಾಣೋ ಭೂ
ಯಾತ್ಸಾವಹಾ | ಅನ್ನಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ದ್ಯೌರಸ್ವಹೋತಾ || ಸೋನಾಧೃಷ್ಯಃ | ಸ ಮೇ ದದಾತು ಪ್ರಜಾಂ
ಪತೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂ ಯಶಃ | ಅನಾ ಧೃಷ್ಯಶ್ಚ ಭೂಯಾಸಗ್ ಸ್ವಾಹಾ |
ದಿನ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಆದಿತ್ಯೋ ನವಹೋತಾ | ಸ ತೇಜಸ್ವೀ | ಸ ಮೇ ದದಾತು
ಪ್ರಜಾಂ ಪತೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂಯಶಃ | ತೇಜಸ್ವೀ ಚ ಭೂಯಾಸಗ್ ಸ್ವಾಹಾ
ಆದಿತ್ಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ದಶಹೋತಾ | ಸ ಇದಗ್ಂ ಸರ್ವಂ | ಸ ಮೇ ದದಾತು
ಪ್ರಜಾಂ ಪತೂನ್ ಪುಷ್ಪಿಂಯಶಃ | ಸರ್ವಂ ಜ ಮೇ ಭೂಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ |
ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಮನೋ ಜ್ಯೋತಿರ್ಜುಷತಾಮಾಜ್ಯಂ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಂ ಯಜ್ಞಗ್ಂಸವಿಷಂ
ದಧಾತು || ಯಾ ಇಷ್ಟಾ ಉಷಸೋ ನಿಮ್ರುಚ್ಯತಾಸ್ತಂದಧಾಮಿ ಹವಿಷಾ
ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ || ಮನಸೇ ಜ್ಯೋತಿಷ ಉಷೋಭ್ಯೋ ನಿಮ್ರುಗ್ಭ್ಯಸ್ತಾಭ್ಯ
ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಯನ್ಮ ಆತ್ಮನೋ ಮಿಂದಾಭ್ಯಾದಗ್ನಿಸ್ತು ನರಾಹಾರ್ಜಾತವೇದಾ
ವಿಚರ್ಷಣಿಸ್ಸ್ವಾಹಾ | ಜಾತವೇದಸೇ ವಿಚರ್ಷಣ ಇದಂ ನ ಮಮ || ಓಂ

ಓಂ ಪುನರಗ್ನಿಶ್ಚಕ್ಷುರದಾತ್ಪುನರಿಂದ್ರೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ | ಪುನರ್ಮೇ ಅಶ್ವಿನಾ
ಯುವಂ ಚಕ್ಷುರಾಧತ್ತಮಕ್ಷ್ಯೋಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನೀಂದ್ರ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಶ್ವಿಭೃ
ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಭೂರಗ್ನಯೇ ಚ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಗ್ನಯೇ
ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಮಹತ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಭುವೋ ವಾಯವೇಹಾಂ ತರಿಕ್ಷಾಯ ಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ |
ವಾಯವೇತರಿಕ್ಷಾಯ ಮಹತ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಸುನರಾದಿತ್ಯಾಯ ಚ ದಿನೇ ಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ | ಅದಿತ್ಯಾಯ
ದಿನೇ ಮಹತ ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವತ್ಸಂದ್ರಮಸೇ ಚ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯಶ್ಚ ದಿಗ್ಭಿಶ್ಚ ಮಹತೇ
ಚ ಸ್ವಾಹಾ || ಚಂದ್ರಮಸೇ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯೋ ದಿಗ್ಭ್ಯೋ ಮಹತ
ಇದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಭೂಸ್ವಾಹಾ ..... || ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳಿಂದಲೂ
ಹೋಮಿಸಿ ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನ.

ಅಸ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾಯಿ, ಹಂದಿ, ತೂವ್ರ ಮೊದಲಾದವರ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನೂ, ಶಾಲಗ್ರಾಮ - ತುಳಸೀತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು (ಉಪ) ಆಚಮನವನ್ನೂ, ತೂಷ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ—

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗ .... ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀ) .....
 ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಂ
 ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ | ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ [(ಉಪ) ಶಿಷ್ಪಾಚಾರದಂತೆ, 'ಪ್ರಾಯ
 ಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸುವರ್ಣವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅನಾದಿನಿಧಿನೋ ... ಭವ ||
 ಎಂದು ಶುದ್ಧವಾದ ನೆಲದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ... ಗೋತ್ರಸ್ಯ
 ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ
 ಕರ್ತುಂ ಮಮ ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತಿಸ್ತತಿ ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿ
 “ ಅಸ್ತು ” ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು] ಶ ಮೀ ಶಾಖೆಯಿಂದ
 ಹಾಲುಮಿಶ್ರಿತವಾದ ನೀರನ್ನು ಪಾದದೇಶದಿಂದ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಚಿತಿರ್ದೇಶಕ್ಕೆ
 ಮೂರುಸಲ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಬರುತ್ತಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ—

ಶೀತಿಕೇ ಇತಿ ದನುನೋಽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುವಾ ಚತಿಪ್ರೋಕ್ಷಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—

| | | | |
 ಓಂ ಶೀತಿಕೇ ಶೀತಿಕಾವತಿ ಹ್ಲಾದಿಕೇ ಹ್ಲಾದಿಕಾವತಿ | ಮಂಡೂಕ್ಯಾ ೩
 ಸುಸಂಗಮ ಇಮಂ ಸ್ವಾಗ್ನಿಂ ಹರ್ಷಯ ||

ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಗೂ ಆವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ

ಕರ್ತೃಸಹಿತ ಹಿರಿಯರು ವಿಷನು (1—3—5—7—9—11 ಇತ್ಯಾದಿ) ಸಂಖ್ಯೆಯವರಾಗಿ ಅಂಗುಷ್ಠ ಮತ್ತು ಅನಾಮಿಕೆಗಳಿಂದ ಒಂ ದೊಂ ದೇ ಎಲುವನ್ನು ಪಾಪಮೋವಲೊಂಡು ಶಿರೋದೇಶದವರೆಗೆ ಹೆಕ್ಕಿತೆಗೆದು [ಸ್ತ್ರೀಯರ ದ್ವಾದರೇ, ಸ್ತನ (ಮೊಗಡು) ವಿರುವ] ಹೊಸ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವಾ ಗದಹಾಗೆ ಇಡಬೇಕು. ಗೆಳಸೆಯಿಂದ ಶೋಧಿಸಿ (ಗೇರಿ) ಎಲ್ಲಾ ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅನಂತರ ತುಂಬಾ ದರ್ಭೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂಡ ವನ್ನು ತೋಡಿ,

ಉಪಸರ್ವೇತಿ ಸಂಕುಸುಕಃ ಪೃಥವೀ ಮೃತ್ಯುಃ ಪಿತರೋ ವಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಪಾ ಗರ್ತೇಽಸ್ಥಿ ಕುಂಭನಿಕ್ಷೇಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—

ಓಂ ಉಪಸರ್ಪ ಮಾತರಂ ಭೂಮಿಮೇತಾಮುರುನ್ಯಚಸಂ ಪೃಥಿವೀಂ
ಸುಶೇವಾಂ ! ಉರ್ಣಪ್ರದಾ ಯುನತಿರ್ದಕ್ಷಿಣಾಂತ ಏಷಾ ತ್ವಾ ಪಾತು
ನಿರ್ಯತೇರುಪಸ್ಥಾತಾ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕರ್ತೃವು ಆಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಆ ಅಸ್ಥಿಯಪಾತ್ರವನ್ನಿಡ ಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ,

ಉಚ್ಛ್ವಂಚಸ್ವೇತಿ ಸಂಕುಸುಕೋ ಮೃತ್ಯುಃ ಪಿತರಃ ಪೃಥಿವೀ ವಾ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಪಜ್ಜುಃಗರ್ತೇ ಪಾಂಸುಕ್ಷೇಪಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—

ಓಂ ಉಚ್ಛ್ವಂಚಸ್ವ ಪೃಥಿವಿ ಮಾ ನಿಬಾಧಧಾಸ್ತುಪಾಯನಾಸ್ತೈಭವ
ಸೂಪನಂಚನಾ | ಮಾತಾ ಪುತ್ರಂ ಯಥಾ ಸಿಚಾಭ್ಯೇನಂ ಭೂಮಿ

ಉರ್ಣಾಹಿ || ಎಂದು ವಾತ್ರದ ಸುತ್ತಲು ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿ,

ಉಚ್ಚ್ವಂಚಮಾನೇತಿ ಸಂಕುಸುಕಃ ಪೃಥ್ವೀ ಮೃತ್ಯುಃ ಪಿತರೋ ವಾ
ಜಗತೀ ಅಸ್ಥಿಕುಂಭಸಮಾವೇ ಜವೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||

ಓಂ ಉಚ್ಚ್ವಂಚಮಾನಾ ಪೃಥಿವೀ ಸುತಿಸ್ತುತು ಸಹಸ್ರಂ ಮಿತ ಉಪ ಹಿ
ಶ್ರಯಂತಾಂ | ತೇ ಗೃಹಾಸೋ ಘೃತಚ್ಚುತೋ ಭವಂತು ವಿಶ್ವಾಕಾಸ್ವೇ
ಶರಣಾಸ್ತಂತ್ವತ್ | ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕೈಮುಗಿದು ಜಪಿಸಿ,

ಉತ್ತೇ ಸ್ತಭ್ನಾಮಾತಿ ಸಂಕುಸುಕಃ ಪೃಥ್ವೀ ಪಿತರೋ ಮೃತ್ಯುರ್ವಾ
ತ್ರಿಷ್ಟವಾ ಕಪಾಲೇನ ಘಟಸ್ಯ ಮುಖಪಿಧಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ —

ಓಂ ಉತ್ತೇ ಸ್ತಭ್ನಾಮಿ ಪೃಥಿವೀಂ ತ್ವತ್ಪರೀಮಂ ಲೋಗಂ ನಿದಧನ್ಯೋ
ಅಹಂ ರಿಷಂ | ಏತಾಂ ಸ್ಥೂಣಾಂ ಪಿತರೋ ಧಾರಯಂತು ತೇ ತ್ವಾ
ಯಮಸ್ವಾದನಾ ತೇ ಮಿನೋತು ||

ಎಂದು ಆ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸಪಾತ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬೇಕು.
ಅನಂತರ ಆ ಪಾತ್ರಗಳು ಕಾಣದಹಾಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಹಿಂದೆ
ನೋಡದೆ ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೀಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ಶ್ಮಶಾನದೇಶವನ್ನು
ಗೋಮಯದಿಂದ ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಶ್ಮಶಾನವನ್ನೇ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾದ ತ್ರಿಕೋಣಾ
ಕಾರದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅರಸಿನ ಹುಡುಗಿಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ (ಉಪ)

ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ .....
 ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ವೇದಿಕಾರಾಧನಂ ಕರಣ್ಯಮಿ | ಎಂದು
 ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ [ಶಿಷ್ಯಾಚಾರದಂತೆ, (ಉಪ) ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹಿರಣ್ಯವನ್ನು
 ತೆಗೆದು, ಅಸಾದಿನಿಧನೋ ..... ಭವ || ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶುದ್ಧವಾದ ನೆಲ
 ದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ... .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ
 ಪ್ರೇತತ್ವನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ವೇದಿಕಾರಾಧನಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತಿತಿ
 ಭವಂತೋಽನುಗೃಹ್ಯಂತು | ಎಂದು ಹೇಳಿ “ ಅಸ್ತು ” ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು
 ವಡೆಯಬೇಕು.] ತಾಷ್ಟೀಯಲ್ಲಿ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ವೇದಿಕೆಯ
 ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಪಿಂಡವನ್ನೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಜಲಪೂರ್ಣ
 ಕುಂಭವನ್ನೂ ಇಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು—

.... ಗೋತ್ರಾಯ ... .. ಪ್ರೇತಾಯ ಭೋಜನಾರ್ಥಮಾಯಂ
 ಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ | ಪಾನಾರ್ಥಮುದಕುಂಭಶ್ಚೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಅಯಾ ಮಂತ್ರಾನುಸಾರ ಇಟ್ಟು ಹೀಗೆಯೇ ಅದರ ಪಶ್ಚಿಮ
 ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಂಡ, ಮತ್ತೊಂದು ಉದಕುಂಭಗಳನ್ನಿಡಲಿಕ್ಕಿರುವ
 ಮಂತ್ರ—

ಶ್ವಶಾನವಾಸಿನೇ ರುದ್ರಾಯಾಯಂ ಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ |
 ಪಾನಾರ್ಥ ಮುದಕುಂಭಶ್ಚೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದಿಟ್ಟು ಆದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕುಂಭ
 ಗಳನ್ನಿಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ—

ಶ್ವಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಪ್ರೇತೇಭ್ಯಃ ಆಯಂ ಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ |
ಪಾನಾರ್ಥಮುದಕುಂಭ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ವಿಂದಿಟ್ಟು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯದಿಂದ ಮೂಡುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾ
ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕುಂಭಗಳನ್ನಿಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ—

ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಆಯಂ ಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ |
ಪಾನಾರ್ಥಮುದಕುಂಭ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಪಿಂಡವನ್ನೂ ನೀರಿನಸಾತ್ರವನ್ನೂ ಜತೆಜತೆಯಾಗಿಟ್ಟು ಪಿಂಡೋ
ದಕುಂಭಗಳನ್ನಿಟ್ಟ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಾನುಸಾರ ಆಯಾಪಿಂಡೋದ
ಕುಂಭಗಳಮೇಲೆ ತಿಲೋದಕ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು—

.... .. ಗೋತ್ರಾಯ ... .. ಪ್ರೇತಾಯ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋ
ದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಶ್ವಶಾನವಾಸಿನೇ ರುದ್ರಾಯ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||
ಶ್ವಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಪ್ರೇತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||
ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಮು ಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ತಿಲೋದಕ ಕೊಟ್ಟು, ೮-ಪಾದುಕೆ (ಮೇವಡಿ) ಗಳನ್ನೂ, ೪-
ಭೆತ್ತಗಳನ್ನೂ, ಯವಪಿಷ ದಿಂದ ೪-ವೋಲಿಕೆ (ಹೋಳಿಗೆ) ಗಳನ್ನೂ ತಯಾ
ರಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೋಲಿಕೆ, ಎರಡು ಪಾದುಕೆ, ಒಂದು ಭೆತ್ತ, ಈ
ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ವೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ
ವುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಮಂತ್ರಾನುಸಾರ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡಲಿಕ್ಕಿರುವ
ಮಂತ್ರಗಳು—

ಓಂ ಕಾಲಾಯ ದಹನಪತಯೇ ಇದಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ |
 ಓಂ ಮೃತ್ಯುನೇ ದಹನಪತಯೇ ಇದಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||
 ಓಂ ಯಮಾಯ ದಹನಪತಯೇ ಇದಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||
 ಓಂ ಯಮಶ್ವಭ್ಯಾಮಿದಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಮಿಂದು ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು
 ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧ.

ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೋಮಯದಿಂದ ಶುದ್ಧಮಾಡಿ (ಉಪ)
 ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಚ್ಚೇರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ... .. :ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... .. ಪ್ರೇತಸ್ಯ
 ಪ್ರೇತತ್ವವಿವೋಕ್ತಾರ್ಥಂ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ || ಎಂದು
 ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ [(ಉಪ) ಶಿಷ್ಪಾಚಾರದಂತೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥ ಸ್ವರ್ಣವ
 ನ್ನಿಟ್ಟು (ಪ್ರಾಚೀ) ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ
 ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು] ತುಷೀಯಲ್ಲಿ ತಿಲೋದಕಕೊಟ್ಟು ಮಂಡಲವನ್ನು
 ಮಾಡಿ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಕೂರ್ಚವನ್ನಿಟ್ಟು ... .. ಗೋತ್ರ .....
 ಪ್ರೇತ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧೇಽಽ ಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ-|

ಎಂದು ಆ ಕೂರ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,
 — — ಗೋತ್ರ — — ಪ್ರೇತ ವಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ | ಎಂದು
 ವಾದ್ಯವನ್ನೂ,

— — ಗೋತ್ರಸ್ಯ — — ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದ
 ಮಾಸನಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಆಸನವನ್ನೂ ..... ಗೋತ್ರ ... .. ಪ್ರೇತ ಆಚ್ಛಾದನಮುಪ್ಪಿ
ಷ್ಠತಾಂ | ಎಂದು ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ
ನೆಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರ
ವನ್ನಿಟ್ಟು ಒಂದು ವವಿತ್ರಕೂರ್ಚವನ್ನೂ, ನೀರನ್ನೂ, ಎಳ್ಳುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ
ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ .... .. ಗೋತ್ರ .... ಪ್ರೇತ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದ
ಮರ್ಘ್ಯಂ ತವೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಆ ಕೂರ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಆ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ಹೀಗೆಯೇ ಗೋತ್ರನಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಂಧ, ತುಲಸೀಪತ್ರ, ಭೃಂಗರಾಜಪತ್ರ
ಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾ ಅದರ ಕ್ರಯವನ್ನು
ನೀರಿನಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

.... .. ಗೋತ್ರಾಯ ..... ಪ್ರೇತಾಯ ಸೂತಕಾಂತೇ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ
ಅಮಾನ್ತಂ ತನ್ನಿಷ್ಟ್ರಯಂ ವಾ ಸೋದಕಸಂಭಂ ಸದಕ್ಷಿಣಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||
ಎಂದು ಕೊಟ್ಟು,

ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ |

ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನೆಲವನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ದರ್ಭೆ
ಯನ್ನಿಟ್ಟು ಸಕ್ತುಪಿಂಡವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು,

.... .. ಗೋತ್ರಾಯ .... ಪ್ರೇತಾಯ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಶ್ರಾದ್ಧೇ
ಅಯಂ ಸಕ್ತುಪಿಂಡ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ |

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು,

ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಪಿಂಡದಮೇಲೆ ತಿಲೋದಕಕೊಟ್ಟು, ಗಂಧ, ತುಲಸೀಪತ್ರ,
ಭೃಂಗರಾಜಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ,

ಗಂಧಸ್ತುಳಸೀಪತ್ರಂ ಭೃಂಗರಾಜಪತ್ರಂ ಜೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ತಾಂಬೂಲ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವು
ಮಂತ್ರ —

ಸೂತಕಾಂತೇ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ತಾಂಬೂಲಂ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಜೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದು ಕೊಟ್ಟು ತೂಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ತುಶೇಷದಿಂದ ವಿಕಿರವನ್ನು ಮಾಡಿ,
ಅನಾದಿನಿಧನೋ .... ಭವ || ಎಂದು ನಮಸ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ,
“ಅಭಿರಮ್ಯತಾಂ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಚಾರ್ಯನಿಂದ, “ಅಭಿರತಾಃ ಸ್ತುತಿಃ” ಎಂಬ
ಉತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆದು ಪಿಂಡವನ್ನುದ್ವಾಸಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ
ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಅಸ್ತಿಸಂಚಯನದ ಕ್ರಮವು.

— ಅಸ್ಥಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಚಯನದ ಕ್ರಮವು —

ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ, ಯಾ ಪ್ರತಿಕ್ಕೃತಿದಾಹದಿಂದ, ಅಥವಾ ಚೇರೆ
ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲಾದರೂ ದಹನಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಕರ್ತೃಾದಿಗಳು, ಮೃತನ ಅಸ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತವೋ ಅಷ್ಟೇ ಆ ದಹನದೇತದ
ಮಣ್ಣನ್ನು ಯಾ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಸಂಚಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ಶಾಸ್ತ್ರವಚನವು ನೆರೆಯುತ್ತಿದೆ.

— ಹತ್ತನೇದಿನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವು —

ಕರ್ತೃವು ಹತ್ತನೇದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ತಿಲಾಂಜಲಿ, ನಿತ್ಯಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯವಿಧಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ನಿತ್ಯ ಬಲಿಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾ ಬೇರಿಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೋಮಯದಿಂದ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅರಸಿನಹುಡುಗನೊಂದಿಗೆ ಲಾದವುಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ (ಉಪ) ಆಚಮನ ಮತ್ತು ತೂಷ್ಟೀಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನೂ ಮಾಡಿ,

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮಃ ..... ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ .....
ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ದಶಮದಿನವಿಧಿಂ ಕಂಷಾಮಿ |

ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ವೇದಿಕೆಯ ನಡುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿಟ್ಟು ನಡುವಿನ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಪಿಂಡವನ್ನೂ, ನೀರು ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಕುಂಭವನ್ನೂ ಇಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

.... ಗೋತ್ರಾಯ ..... ಪ್ರೇತಾಯ ಕ್ಷುತ್ರಿವಾಸಾನಿವೃತ್ಯರ್ಥಮಯಂ
ಪಿಂಡಸ್ತೋದಕುಂಭ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದಿಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ಪಿಂಡವನ್ನೂ, ನೀರು ತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ಇಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಕ್ಷುತ್ರಿವಾಸಾನಿವೃತ್ಯರ್ಥಮಯಂ |

ಪಿಂಡಸ್ತೋದಕುಂಭ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದಿಟ್ಟು ನಂತರ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕುಂಭಗಳನ್ನಿಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ನೈವಸ್ವತಾಯ ಯಮಾಯ ಕ್ಷುತ್ರಿವಾಸಾನಿವೃತ್ಯರ್ಥಮಯಂ

ಪಿಂಡಸ್ತೋದಕುಂಭ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದಿಟ್ಟು ಹೀಗೆಯೇ ಪಡುದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದಕುಂಭಗಳನ್ನಿಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ —

ಒಟ್ಟಿಗೇನೆ ಮುಳುಗಿ ಸ್ನಾನ, ಅಚಮನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೌನಿಗಳಾಗಿ ಎತ್ತು, ದನ, ಸುವರ್ಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಹಸ್ತಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಿಳಿ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಯ (ದಳಿಯ ವಸ್ತ್ರವ)ನ್ನುಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ದಶಮದಿನದ ವಿಧಿಯು

ಪುನರ್ವಾದ ವಿಚಾರ—

ವಿಧಿವತ್ ದಹನಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನವು ಉಳಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಪುನರ್ದಹನಮಾಡಿ ತಿಲಾಂಜಲ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಿಲಾಂಜಲ್ಯಾದಿಗಳು ಉಳಿದುಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಪುನರ್ದಹನವು ಅನಗತ್ಯ.

ದಹನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಅಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಶವದ ಯಾವ ಅವಯವವಾದರೂ ಕಾಣದಿಂದ ಜಾಂಬಿದ್ದು ಯಾ ಅನ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಹನವಾಗದೆ ಉಳಿದುಹೋಗಿದ್ದರೆ ಪುನರ್ದಹನವು ಅಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಯಾ ಬೇರೆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಅಮಂತ್ರಕವಾಗಿ ದಹನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೂ, ಚಂಡಾಲ ಎತ್ತು, ಹುಲಿ, ಹಂದಿ ಮೊದಲಾದ ವುಗಳಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೂ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೂ ಪುನರ್ದಹನವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾಂತ.

ಪುನರ್ವಾಹಾಶೌಚ ವಿಚಾರ—

ಪುನರ್ದಹನವು ಆಹಿತಾಗ್ನಿಯದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಸ ಪಿ ಂ ಡ ರಿ ಗೆ ಹತ್ತು ದಿನವೂ. ಅನಾಹಿತಾಗ್ನಿಯದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಮೂರು ದಿನವೂ, ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹತ್ತುದಿನವೂ ತನ್ನಿಮಿತ್ತ ಆಶೌಚವಿದೆಯೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಚನಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯ.

ದ್ವಿಚಂದ್ರ-ದ್ವಿಸೂರ್ಯದರ್ಶನದೋಷವಿಚಾರ—

ಮೃತದಿನದಿಂದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ, ದ್ವಿಚಂದ್ರದರ್ಶನದೋಷವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಸಂಕ್ರಮಣವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ ದ್ವಿಸೂರ್ಯದರ್ಶನದೋಷವಾಗುವುದು. ಈ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ರಮಣದೋಷಗಳು, ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ದಶಾಹಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಔರಸ, ದತ್ತ, ಪುತ್ರಿಕಾಪುತ್ರರಿಗೆ ಎಂದೂ ಬಾಧಕಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಳಿದ ಪುತ್ರರಿಗಾದರೆ, ಮೂರು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ದೋಷಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳು ಬಾಧಕಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮೇಲೆ ದಶಾಹಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ ಆ ದೋಷದ ನಿಮಿತ್ತ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕರ್ತೃವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತೃಗಳಿಗಾದರೂ ಮೃತದಿನವೊಂದಲ್ಲೊಂಡು ದಶಾಹಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಿನಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಆ ಎರಡು ದೋಷಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಯಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನವೇ ಯಾ ಸಂಕ್ರಮಣದ ದಿನವೇ ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ದಶಾಹಶಿಷ್ಟದಿನಗಳ ತಿಲಾಂಜಲಿ, ನಿತ್ಯಪಿಂಡ, ವಾಯಸ ಬಲ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅಪಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಸ ಮಾ ಪ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇ ಕು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ರಮಣ, ಇವೆರಡು ದಶಾಹಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬಂದರೂ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯದಿನವೇ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು ದಶಮದಿನ ವಿಧಿಯನ್ನು ಹತ್ತನೇ ದಿನವೇ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಶತಾಂಜಲಿಕೊಟ್ಟ ಆ ಪ್ರೇತಶಿಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹತ್ತನೇ ದಿನವೇ ಉದ್ವಾಸಿಸಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಪ್ರಿಯ ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಶಯರೇ !

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ದಶಾಹಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅವರವರ ಕುಲಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿ ಹೆನ್ನೊಂದವೇ ಮೊದಲಾದ ದಿಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಶಾಖೋಕ್ತ ವಿಧಿಯಿಂದ ವೈಷೋತ್ಸರ್ಗ, ಮಹೈಕೋದ್ವಿಷ್ಟ, ಷೋಡಶ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಗನು ನಿಜವಾದ ಪುತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತಂದೆಯು ಕೂಡ ಪ್ರೇತತ್ವದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತ ನಾಗಿ ನರಕದ ಭಯವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಪಿತೃಗಣದೊಟ್ಟಿಗೆ ಪರಮಾ ನಂದದಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃವಿನ ಕುಟುಂಬವು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಪಿತ್ರಾದಿಗಳು ಸಂಪರೇತರಾಗಿರುವಾಗ ಈ ದಶಾಹಾದಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕರ್ತವ್ಯಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂದೆಯಿದ್ದರೂ ತಂದೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಫಲವಾದ್ದರಿಂದ “ಅಪುತ್ರಸ್ಯ ಗತಿನಾಸ್ತಿ ಸ್ತರ್ಗೋ ನೈವ ಚ ನೈವ ಚ” ಎಂಬಂತೆ ತಂದೆಯು ನಿರ್ಗತಿಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪಿತೃಶಾಪಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆ ವಂಶವೇ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುವು ದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಾದಿಗಳ ಒಕ್ಕೊರಲಿನ ಉದ್ಘೋಷಣೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಯು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದದ್ದೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮರೂಪಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಚಿನ್ಮಯನಾದ ಆ ಮಾಧವನಿಗೆ ಈ ಮೊದಲ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

“ಅತಸೀವುಷ್ಪಸಂಕಾಶಂ ಪೀತವಾಸಸಮಚ್ಚುತಂ |

ಯೇ ನಮಸ್ಕಂತಿ ಗೋವಿಂದಂ ನ ತೇಷಾಂ

ವಿದ್ವತೇ ಭಯಂ” ||

ಓಂ ತತ್ ಸತ್

ದಹನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ವಿವರಣೆ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ

1	ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಜಲಪಾತ್ರ	1
2	ಎಳ್ಳು ಸೇರು	1
3	ಮುಷ್ಟಿದರ್ಭಿಗಳ ಕಟ್ಟು	15
4	ಅಕ್ಷತೆ, ಗಂಧ, ತುಳಸಿ,	
5	ಎಳು ಸಕ್ಕು ಪಿಂಡಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕುಗಳು	
6	ಅವುಗಳ ಅಭಿಷಾರಕ್ಕೆ ದಧ್ಯಾಜ್ಯಗಳು	
7	ಮೂರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಿರಣ್ಯಗಳು	
8	ಹೊಂಡವನ್ನು ತೋಡಲು ಸಮರ್ಥಕೋಲು	1
9	ಶೈವಾಲ (ಹಾವಸೆ)	
10	ಶಮಿಯ ಶಾಖೆಯು	1
11	ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ರೇಖೆಗೆ ಹಾಕಲು ಚಿನ್ನದ ತುಂಡುಗಳು	3
12	ಗಂಧದ ಕೊರಡು	
13	ಕೃಷ್ಣಾಜನ (ಅಹಿತಾಗ್ನಿಯಾಗಿದ್ದರೆ)	
14	ಹಿರಣ್ಯ ಶಕಲಗಳು (ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ)	7
15	ಅತ್ತಿಕೋಲು	2
16	ಚಮಸಾದಿಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಜುಮ್ಮ ದೊನ್ನೆಗಳು	3
17	ಅತ್ತಿಎಲೆಯ ಸುಕಾಸುವ	
18	ತುಪ್ಪ ಕುಡ್ಡೆ	1

—ಪ್ರೇತಪುನಸ್ಸಂಧಾನವಿದ್ದರೆ—

1	ಒಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣ	
2	ದೊನ್ನೆ	1
3	ತುಪ್ಪ ಕುಡ್ಡೆ	1/4

— ಪಂಚಕಾದಿ ಮೋಷವಿದ್ದರೆ—

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ

1	ಒಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣ	
2	ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು	5
3	ಅದಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸಲು ಯವಪಿಷ್ಟ	
4	ಸುತ್ತಲು ಪಟ್ಟಿನೂಲು	
5	(ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ) ಪಂಚರತ್ನ, ಯಾ ಚಿನ್ನ	
6	ತುಪ್ಪ ಕುಡ್ಡೆ	1/4

— ತ್ರಿಸಾದನಕ್ಷತ್ರಮೃತಿ ವಿಧಿಗೆ—

1	ಒಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣ	3
2	ದರ್ಭೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು	3
3	ತುಪ್ಪ ಕುಡ್ಡೆ	1/2
4	ಯವಪಿಷ್ಟ	
5	ಪಟ್ಟಿನೂಲು	

— ತ್ರಿಪುಷ್ಕರ ವಿಧಿಗೆ—

1	ಒಂದು ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹಿರಣ್ಯ	
2	ಮೊದಲಿನಂತಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು	3
3	ಯವಪಿಷ್ಟ	
4	ಪಟ್ಟಿನೂಲು	
5	ತುಪ್ಪ ಕುಡ್ಡೆ	1/4

— ದ್ವಿಪುಷ್ಕರ ವಿಧಿಗೆ—

1	ಒಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣ	
2	ಮೊದಲಿನಂತಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು	2
3	ಪಟ್ಟಿನೂಲು	
4	ಯವಪಿಷ್ಟ	
5	ತುಪ್ಪ ಕುಡ್ಡೆ	1/4

ದಹನಾನಂತರ ಸಚೇಲಸ್ನಾನಮಾಡಿ
ಬರುವಾಗ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದ
ಸಾಮಾನುಗಳು.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ

- 19 ಕಹಿಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪುಗಳು
- 20 ಕಲ್ಲು
- 21 ಬೆಂಕಿ
- 22 ಗೋಮಯ
- 23 ಅಕ್ಷತೆ
- 24 ಎಳ್ಳು
- 25 ನೀರು
- 26 ದೂವೆ (ಗರುಕೆ ಹುಲ್ಲು)
- 27 ವೃಷಭ (ಎತ್ತು)
- 28 ಸಾಸಿವೆ
- 29 ಶ್ರಾಶನಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪ
- 30 ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸೀಯಾಳ, ದಕ್ಷಿಣಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು

ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು

ಶ್ಮಶಾನಾಗ್ನಿಯು ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ

ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ

1	ಸಮಿಧೆಯ ಕೋಲು	1
2	ಗೋಮಯ	
3	ದರ್ಭೆಯ ಕಟ್ಟು	2
4	ಆಜ್ಯವಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೊನ್ನೆ	1
5	ಸುಕ್, ಸುವ	
6	ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿ	
7	ತುಪ್ಪ ಕುದ್ದೆ	1

— ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನಕ್ಕೆ—

1	ವಂಚಗನ್ಯ	
2	ಶಾಲಗ್ರಾಮತೀರ್ಥ	
3	ತುಳಸೀ ತೀರ್ಥ	
4	ಮೂರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸುವರ್ಣಗಳು	
5	ಶಮಿಶಾಖೆ	1
6	ಹಾಲು	
7	ಹೊಸಮುಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ	1
8	ಗೆರಸೆ	1
9	ಹಾರೆ	
10	ಗೋಮಯ	
11	ಅರಸಿನಪುಡಿ	
12	ಎಳ್ಳು ಕುದ್ದೆ	2
13	ದರ್ಭೆಕಟ್ಟು	6
14	ಐದು ಪಿಂಡಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕು ಯಾ ಅಕ್ಕಿಪುಡಿ	

ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ

15	ಉದಕುಂಭಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಯಾ ಸೀಯಾಳ ಅಥವಾ ದೊನ್ನೆಗಳು	4
16	ಪಾದುಕೆಗಳು	8
17	ಕೂರ್ಚಗಳು	2
18	ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರೆಕ್ಕೆ ದೊನ್ನೆ	1
19	ಛತ್ರಗಳು	4
20	ನಾಲ್ಕು ಹೋಳಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಯವಪಿಷ್ಟ	
21	ತುಳಸೀ	
22	ಭೃಂಗರಾಜ ಪತ್ರ	
23	ದಾನಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಯಾ ಅದರ ಮೌಲ್ಯ, ನೀರಿನಪಾತ್ರೆ, ದಕ್ಷಿಣೆ	
24	ಅನ್ನ ಶುದ್ಧಿಗೆ ತುಪ್ಪ	
25	ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು	
26	ಬೆಲ್ಲ	
27	ತಾಂಬೂಲ ದಕ್ಷಿಣೆ	

“ ಶಂ ನೋ ಅಸ್ತು ದ್ವಿಪದೇ ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ ”

ಓಂ ಶಾನ್ತಿಃ ಶಾನ್ತಿಃ ಶಾನ್ತಿಃ

ವಾಯನೇಭ್ಯಃ ಕ್ಷುಪ್ತಿಪಾಸಾನಿವೃತ್ಯರ್ಥಮಯಂ ಪಿಂಡಸ್ತೋದ
ಕುಂಭ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದಿಟ್ಟು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ
ಪಿಂಡೋದಕುಂಭಗಳನ್ನಿಡಲು ಮಂತ್ರ—

ಪ್ರೇತಾಧಿಪತಯೇ ರುದ್ರಾಯ ಕ್ಷುಪ್ತಿಪಾಸಾನಿವೃತ್ಯರ್ಥಮಯಂ
ಪಿಂಡಸ್ತೋದಕುಂಭ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಂ |

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಈ ಪಿಂಡೋದಕುಂಭಗಳನ್ನಿಟ್ಟು
ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾನುಸಾರ ಒಂದೊಂದುಸಲ ತಿಲೋದಕ
ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ—

.....ಗೋತ್ರ ... ..ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕ
ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ||

ಪ್ರೇತಸವಿಭ್ಯಃ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||
ವೈವಸ್ವತಾಯ ಯನಾಯ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಮುಪ
ತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ವಾಯನೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ |
ಪ್ರೇತಾಧಿಪತಯೇ ರುದ್ರಾಯ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕ
ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಹೀಗೆ ತಿಲೋದಕಕೊಟ್ಟನಂತರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಎರಡೆರಡು
ವಾದುಕೆ, ಒಂದೊಂದು ಭತ್ತ. ಒಂದೊಂದು ಪತಾಕೆ, ಸಕ್ಕುಪಿಷ್ಟದಿಂದ
ಮಾಡಿದ ಒಂದೊಂದು ಹೋಳಿಗೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ
ಹೇಳುವ ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಮಂತ್ರದಿಂದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ
ಇಡಬೇಕು—

.... ..ಗೋತ್ರಾಯ ... ..ಪ್ರೇತಾಯ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಂ ಭತ್ತಂ
ಪತಾಕಾ ಪೋಲಿಕಾ ಜೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಪ್ರೇತಸವಿಭ್ಯಃ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಂ ಭತ್ತಂ ಪತಾಕಾ ಪೋಲಿಕಾ
ಜೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ವೈವಸ್ವತಾಯ ಯನಾಯ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಂ ಭತ್ತಂ ಪತಾಕಾ

ಪೋಲಿಕಾ ಚೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ವಾಯನೇಭ್ಯಃ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಂ ಭತ್ತಂ ಪತಾಕಾ ಪೋಲಿಕಾ
ಚೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಪ್ರೇತಾಧಿಪತಯೇ ರುದ್ರಾಯ ವಾದುಕಾದ್ವಯಂ ಭತ್ತಂ ಪತಾಕಾ
ಪೋಲಿಕಾ ಚೋಪತಿಷ್ಠತಾಂ ||

ಎಂದಿಷ್ಟು, ಅನಾದಿನಿದನೋ .....ಭವ || ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಡುದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಿಂಡವನ್ನು ವಾಯುಸಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವು ತಿನ್ನುವ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲೇನಿಂತು, ಅನಂತರ ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪ್ರೇತಶಿಲೆಯ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ಆ ಶಿಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ,

ಇಹಲೋಕಂ ಪರತ್ಯಜ್ಯ ಗತೋಽಸಿ ವರಮಾಂ ಗತಿಂ |

ಗತೋಽಸಿ ದಿವ್ಯದೇಹೇನ ಕುಶೇ ತ್ವಾಹಂ ನಿಯೋಜಯೇ ||

ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೀರಿಗೆಹಾಕಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲಿನ ದೀಪವನ್ನೂ, ಅದರ ಬತ್ತಿಯನ್ನೂ ಬದಲಿಸಿ ಶಿಕ್ಯ (ಸಿಕ್ಯ) ದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಮತ್ತು ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಕರ್ತೃಮೊದಲಾದ ಬಾಂಧವರೂ, ಸಂಬಂಧಿಗಳೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು

.... ..ಗೋತ್ರ.... ..ಪ್ರೇತೇದಂ ತೇ ಧರ್ಮೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ |

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೂರು ಮೂರುಸಲ ಪ್ರೇತವನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಅಂಜಲಿಯ ನೀರನ್ನೇಯಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಕರ್ತೃ ಮೊದಲಾದವರು ವಸ್ತ್ರೋತ್ತರೀಯ ಮೊದಲಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಡಿಮಾಡಲು ರಜಕನಿಗೆಕೊಟ್ಟು (ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ತಂದು ಕೊಡಲು ಹೇಳಿ) ಸರ್ವಾಂಗ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿ ¹ ತೈಲಾಭ್ಯಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ

¹ ಗರುಡ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಗವು ಪ್ರೇತತ್ವಪ್ರಿತಿಗಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು ನೇದಿನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ವರಿಶಿಷ್ಟ.

ಮೃತದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಿ.

ಪಿತ್ರಾದಿಗಳ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಪುತ್ರಾದಿಗಳು ಕರ್ಣಸೂಕ್ತಜನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ—

ಪುತ್ರಾದಿಗಳು ಆ ಚಮನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ಮಮ ಪಿತುಃ (ಮಾತ್ರಾದೇವಾ) ಮೃತೇಃ ಪರಂ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕವಿಧ್ಯರ್ಥಂ ಅಸ್ಮಾಭಿಃ ಕ್ರಿಯಮಾಣ ಪುಣ್ಯಸೂಕ್ತಾದಿ ಜಪಾತಾ ಪೂರ್ವಂ ತಚ್ಚ್ರಮಣ ಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಯರ್ಥಂ ಕಾರಣಶರೀರಣೋ ಜೀವಸ್ಯ ಪುನಃ ಸ್ಥೂಲದೇಹ ಪ್ರವೇಶನಾಯ ಮಾಪ್ರಗಾಮಾದಿ ಮಂತ್ರಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ (ಛುಪ) ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು (ಪ್ರಾಚೀ) ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಅಧನಾ ಕೈಯಿಂದ ಶವದ ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಮಾಪ್ರಗಾಮೇತಿ ಷಡ್ಯಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಗೌಪಾಯನಾ ಬಂಧುಶ್ಚ್ರತಬಂಧು ನಿಪ್ರಬಂಧುನಿಪ್ರತ್ವೇದೇವಾ ಗಾಯತ್ರೀ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||

ಓಂ ಮಾಪ್ರಗಾಮ ಪಥೋ ವಯಂ ಮಾ ಯಜ್ಞಾದಿಂದ್ರ ಸೋಮಿನಃ |
ಮಾಂತಸ್ಥನೋ ಅರಾತಯಃ | ಯೋ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಪ್ರಸಾಧನಸ್ತಂತು
ದೇವೇಷ್ವಾತತಃ | ತಮಾಹುತಂಶೀಮಹಿ || ಮನೋನ್ವಾಹುವಾಮಹೇ

ನಾರಾಶಂಸೇನ ನೋಮೇನ | ಪಿತ್ಯುಣಾಂಚ ಮನ್ನಭಿಃ | ಆತ ಏತು
 ಮಾನಃ ಪುನಃ ಕೃತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಜೀವಸೇ | ಜ್ಯೋಕ್ತ ಸೂರ್ಯದೃಶೇ |
 ಪುನರ್ನಃ ಪಿತರೋ ಮನೋದದಾತು ದೈವ್ಯೋ ಜನಃ | ಜೀವಂ ವ್ರಾತಂ
 ಸಚೇಮಹಿ | ವಯಂ ಸೋಮ ವ್ರತೇ ತವ ಮನಸ್ತನೂಮು ಬಿಭ್ರತಃ
 ಪ್ರಜಾವಂತ ಸ್ವಚೇಮಹಿ ||

ಯತ್ತೇ ಯಮಮಿತಿ ದ್ವಾದಶರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಗೌಪಾಯನಾ ಬಂಧು
 ಶ್ರುತಬಂಧು ವಿಪ್ರಬಂಧು ಮರ್ನೋನುಷ್ಠವಾ ಪ್ರಾಣಸ್ತತ್ಪಾವರ್ತನೇ
 ವಿಧಿಯೋಗಃ ||

ಹಿಂ ಯತ್ತೇ ಯಮಂ ವೈವಸ್ವತಂ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |
 ತತ್ತ ಆವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ||
 ಯತ್ತೇ ದಿವಂ ಯತ್ ಪೃಥಿವೀಂ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |
 ತತ್ತ ಆವರ್ತ ..... ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ಭೂಮಿಂ ಚತುರ್ಭುಜ್ವಿಂ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |
 ತತ್ತ ಆವರ್ತ .... ಸೇ || (3 ನೆಯ ಮಕ್ಕು)

ತತ್ತ ಆವರ್ತ ..... ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ಮರೀಚೀಃ ಪ್ರವತೋ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |

ತತ್ತ ಅವರ್ತ ... .. ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ಆನೋ ಯದೋಷಧೀ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |

ತತ್ತ ಅವರ್ತ ... .. ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ಸೂರ್ಯಂ ಯದು ಪಸಂ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |

ತತ್ತ ಅವರ್ತ ... .. ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ಪರ್ವತಾನ್ ಬೃಹತೋ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |

ತತ್ತ ಅವರ್ತ ..... ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ವಿಶ್ವಮಿದಂ ಜಗನ್ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |

ತತ್ತ ಅವರ್ತ ..... ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ಪರಾಃ ಪರಾವತೋ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |

ತತ್ತ ಅವರ್ತ ..... ಸೇ ||

ಯತ್ತೇ ಭೂತಂಚ ಭವ್ಯಂಚ ಮನೋ ಜಗಾಮ ದೂರಕಂ |

ತತ್ತ ಅವರ್ತ ..... ಸೇ ||

ಅಸುನೀತ ಇತಿ ತಿಸೃಣಾಂ ಗೌಪಾಯನಾ ಬಂಧ್ವಾದಯ ಋಷಯಃ
ಅಸುನೀತಿದೇವೀ ತ್ರಿಷ್ಟುಪಾ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತ್ಯಾವರ್ತನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||

ಹಿಂ ಅಸುನೀತೇ ಮನೋ ಅಸ್ಮಾ ಸುಧಾರಯ ಜೀವಾತವೇ ಸುಪ್ರತಿರಾಸ
ಆಯುಃ |

ರಾ ರಂಧಿನಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಸಂದೃತಿ ಘೃತೇನತ್ವಂ ತನ್ವಂ ವರ್ಧಯಸ್ವ ||
ಅಸುನೀತೇ ಪುನರಸ್ಮಾಸು ಚಕ್ಷುಃ ಪುನಃ ಪ್ರಾಣ ಮಿಹನೋಧೇಹಿ ಭೋಗಂ |
ಜ್ಯೋತ್ಸಾಪತ್ಯೇಮ ಸೂರ್ಯ ಮುಚ್ಚರಂತ ಮನುಮತೇ ವೃಕಯಾ
ನಸ್ವಪ್ತಿ ||

ಪುನರ್ನೋ ಅಸಂ ಪೃಥಿವೀ ದದಾತು ಪುನರ್ಧ್ಯಾ ದೇವೀ ಪುನರಂತರಕ್ಷಂ |
ಪುನರ್ನಸ್ಸೋಮ ಸ್ತನ್ತಂದದಾತು ಪುನಃ ಪೂಷಾ ಪಥ್ಯಾ ಹಿಂ ಯಾಸ್ವಸ್ತಿಃ |

ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಮೃತದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಪ್ರವೇಶವನ್ನು
ಭಾವಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ಪುಣ್ಯಸೂಕ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿ ಪುನಃ ಸತ್ತಂತೆ ಭಾವಿಸಿ
ಅನಂತರ ಔದ್ವೈದ್ಯಹಿಂಸ ವಿಧಿಯಿಂದ ದಹಿಸಬೇಕು.

* ಅಸ್ಥಿ ದಹನ ವಿಧಿ.

ಅಮಂತ್ರಕವಾಗಿ ಪಿತ್ತಾದಿಗಳು ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಮೇಲೆ ಅವರ
ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಮಂತ್ರಕವಾಗಿ ದಹಿಸಬೇಕು.

* ಇದು ಅಶ್ವಲಾಯನ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ “ ಅನುಕ್ತ
ಮನ್ಯತೋಗ್ರಾಹ್ಯಂ || ಎಂಬ ನ್ಯಾಯಾನುಸಾರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕರ್ತೃವು ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನೀನೋಂದಿಗೆ ಸ್ವಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬುದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರುಪೋಕ್ಷಿಸಿ ಪ್ರೇತವ ತಲೆಯಿಂದ ಒಂದು, ಎದೆ, ಹೊಟ್ಟೆ, ಎರಡು ತೊಡೆ, ಎರಡು ಕೈಗಳು, ಎರಡು ಪಾದಗಳು, ಇವುಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕುನಾಲ್ಕು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೩೩ ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆದು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ತುಪ್ಪಹಚ್ಚಿ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನವನ್ನು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಅದರ ಕಂಠವಾಗುವಂತೆಯೂ ಕೆಳಗೆ ರೋಮ ಗಳಾಗುವಂತೆಯೂ ಬಿಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲುಬುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮನುಷ್ಯಾಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ಇಂದ್ರೋ ದಧೀಚೋ ಅಸ್ಥಭಿರ್ವೃತ್ರಾಣ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠತಃ ।

ಜಘಾನ ನವತೀರ್ನವ ॥

ಇಚ್ಛನ್ನ ಶ್ವಸ್ಯ ಯಚ್ಛಿರಃ ಪರ್ವತೇಸ್ವಪ್ರತಿತಂ ।

ತದ್ವಿದ ಚ್ಛರ್ಯಣಾವತಿ ॥

ಅತ್ರಾಹ ಗೋರ ಮನ್ವತ ನಾಮ ತ್ವಷ್ಟುರಪೀಚ್ಯಂ ।

ಇತ್ಯಾ ಚಂದ್ರಮಸೋಗೃಹೇ ॥

ಇಂದ್ರ ಮಿದಾ ಧಿನೋ ಬೃಹದಿಂದ್ರಮರ್ಕೇಭಿರರ್ಕಣಃ ।

ಇಂದ್ರಂ ವಾಣೀರನೂಷತ ॥

ಇಂದ್ರಃ ಸಿದ್ಧಯೋಸ್ತಚಾಸಂಮಿಶ್ರ ಅವಚೋ ಯುಜಾ ।

ಇಂದ್ರೋ ವಜ್ರೀ ಹಿರಣ್ಯಯಃ ॥

ಇಂದ್ರೋ ದೀರ್ಘಾಯ ಚಕ್ಷುಃ ಆಸೂರ್ಯಂ ರೋಹಯದ್ಧಿವಿ |

ವಿಗೋಭಿ ರದ್ರಿ ಮೈರಯತ್ ||

ಇಂದ್ರ ವಾಚೇಷುನೋ ಶ್ವ ಸಹಸ್ರಪ್ರಧನೇಷುಚ |

ಉಗ್ರ ಉಗ್ರಾಭಿ ರೂತಿಭಿಃ ||

ತಮಿಂದ್ರಂ ವಾಜಯಾಮಸಿ ಮಹೇ ವೃತ್ರಾಯ ಹಂತವೇ |

ಸವೃಷಾ ವೃಷಭೋ ಭುವತ್ ||

ಇಂದ್ರಸ್ವದಾ ಮನೇಕೃತ ಓಜಸ್ವಃ ಸಮದೇ ಹಿತಃ |

ದ್ಯುಮಿನ್ ಶ್ಲೋಕೇ ಸ ಸೋಮ್ಯಃ ||

ಗಿರಾ ವಜ್ರೋ ನ ಸಂಭೃತಸ್ವಬಲೋ ಅನವಚ್ಯುತಃ |

ವವಕ್ಷುಃ ಪುಷ್ಪೋ ಅಸ್ತ್ವತಃ ||

ಆಮೇಲೆ “ ತಯಾ ದೇವತಯಾಂಗಿರ ಸ್ವದ್ಧ್ವಾ ವಾಸೀದ ” ಎಂಬ

ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅನಂತರ

ಸೂದದೋಹಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸೂದದೋಹ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣಗಳು.

ಓಂ ತಾ ಅಸ್ಯ ಸೂದದೋಹಸಃ ನೋಮಂ ಶ್ರೀಣಂತಿ ಪೃಶ್ನಯಃ |

ಜನ್ಮನ್ ದೇವಾನಾಂ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಾ ರೋಚನೇ ದಿವಃ ||

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ—

ಯಸ್ಯಾಗ್ನಯೋ ಜುಹ್ವತೋ ಮಾಂಸಕಾಮಾ ಸ್ವಂಕಲ್ಪಯಂತೇ ಯಜಮಾನಮಾಂಸಂ | ಜಾಯಂತುತೇ ಹವಿಷೇ ಸಾದಿತಾಯ ಸ್ವರ್ಗಂ ಲೋಕಮಿಮಂ ಪ್ರೇತಂ ನಯಂತು || ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಆವಾಹಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕರ್ತೃವು ಮಿಂದು ಆಚಮನೇ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ (ಪ್ರಾರ್ಚೆ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಚನ ದ್ವಾರಾ ಪಿತೃಲೋಕಾ ವಾಪ್ಸಾತ್ಯರ್ಥಂ ಅಸ್ಥಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿನಾ ಪೈತ್ವಮೇಧಿಕಂ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಯಾವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಆ ದಿಕ್ಕನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ (ಓಂ ಯಸ್ಯಾಗ್ನಯೋ ಜುಹ್ವತೋ ಮಾಂಸಕಾಮಾ ಸ್ವಂಕಲ್ಪಯಂತೇ ಯಜಮಾನಮಾಂಸಂ | ಜಾಯಂತುತೇ ಹವಿಷೇ ಸಾದಿತಾಯ ಸ್ವರ್ಗಂ ಲೋಕಮಿಮಂ ಪ್ರೇತಂ ನಯಂತು || ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ವೇಣುಕಾಂಡವನ್ನು (ಬಿದಿರನ್ನು) ಎರಡು ಪಾಲಾಗಿ ಸಿಗಿದು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಾಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅಸ್ಥಿ ದರ್ಭ ಕೃಷ್ಣಾಜನವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರೀಕ ಯಾ ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕರ್ಣಜಪಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಪೈತ್ವಮೇಧಿಕವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ “ ಅಸ್ಥಿಮಯ ಶರೀರಂಹವಿಃ ” ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇರೆಲ್ಲಿ ಸಮಾನ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿಯು ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಅಸ್ಥಿಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿಯು.

ಪಲಾಶಶಾಖಾ ಸಂಸ್ಕಾರಃ

ವರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿ, ಅಸ್ಥಿ, ಕಲ್ಲು, ಉತ್ತರೀಯ ಯಾವುದೂ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು..

ಆಚಮನೇ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನುಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ (ವ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ . ... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಸ್ತತ್ಯರ್ಥಂ ಮೃತಾಹಾತಾ ವಿದೇಶಸ್ಥಸ್ಯ ಮರಣೇನ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿರಹಿತಸ್ಯ ಅಸ್ಥಿರಹಿತಾಶ್ಮರಹಿತೋತ್ತರೀಯರಹಿತ ನಿಮಿತ್ತಂ ಔದ್ಭವದೈಹಿಕಕ್ರಿಯಾಧಿಕಾರಾರ್ಥಂ ಪಲಾಶವಿಧಿಂ ಕರಣ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಣ ತೆಗೆದು (ಉವ) ಅನಾದಿ ನಧನೋ ..... ಭವ || ಎಂದು ಇಟ್ಟು (ವ್ರಾಚೀ) ಪಿತ್ರಾದೇಃ ಪಲಾಶವಿಧಿಂ ಕರ್ತುಂ ಮನು ಆಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ. ಭವಂ ಣ ನುಗೃಹ್ಣಂತು || ಎಂದು ಹೇಳಿ “ ಅಸ್ತು ” ಎಂಬ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ತಲೆ ಹೊಟ್ಟೆ, ಎರಡೇ ಕೈಗಳು ಎರಡು ಕಾಲುಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ಪಲಾಶದ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲಿನ ವರೆಗೆ ದೇಹವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮುಂದೆಹೇಳುವ ಅಂಗಗಳನ್ನು 360 ಪಲಾಶದ ಎಲೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಿವೇಕವಾಗಿ ಹೇಗೆಂದರೆ—

ತಲೆಗೆ	 40
ಕತ್ತಿಗೆ	 10
ಕೈಗಳಿಗೆ ಐವತ್ತೈವತ್ತು	 100
ಕೈ ಬೆರಳುಗಳಿಗೆ	 10
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ	 30
ಕೆಳಹೊಟ್ಟೆಗೆ	 20

ಲಿಂಗಕ್ಕೆ	....	4
ವೃಷಣಗಳಿಗೆ ಮೂರುಮೂರು	...	6
ತೊಡೆಗಳಿಂದ ಪಾದಗಳ ವರೆಗೆ ಐನತ್ತೈವತ್ತು	....	100
ಪಾದಗಳಿಗೆ ಹದಿನೈದು ಹದಿನೈದು	....	30
ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲು ಬೆರಳಿಗೆ ಹತ್ತು	....	10
		—
ಜುಮ್ಮಾ	...	360
		—

ಹೀಗೆ ತಯಾರಿಸಿ ಪಟ್ಟಿದಾರದಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಬೇಕಾದಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿದ ಯವಪಿಷ್ಟದಿಂದ ಲೇಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು—

ತಲೆಯಲ್ಲಿ	....	ಬಾಳೆಹಣ್ಣು
ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ	....	ವರ್ತುಲ ಅಥವಾ ಉದ್ದವಾದ ಹಣ್ಣು
ಹಣೆಯಲ್ಲಿ	....	ಬಾಳೆಯೆಲೆ
ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ	....	ದಾಳಿಂಬೆ ಬೀಜಗಳು
ಕಿವಿಗೆ	....	ಬಳೆ
ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ	....	ತಾವರೆ ಬೀಜಗಳು
ಮೂಗಿಗೆ	....	ಎಳ್ಳಿನ ಹೂವು
ನಾಭಿಗೆ	....	ಅಭ್ರಕ
ಸ್ತನಗಳಿಗೆ	....	ಲಿಂಬೆ ಹಣ್ಣುಗಳೆರಡು
ವಾತದಲ್ಲಿ	....	ಮನಶ್ಶಿಲೆ
ಪಿತ್ತದಲ್ಲಿ	....	ಹೆರಿದಾಳ

ಕಫದಲ್ಲಿ	... ಅಫೀಮು
ರಕ್ತದಲ್ಲಿ	.... ಜೇನು
ಮೂಲದಲ್ಲಿ	.... ಗೋಮಯ
ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ	.... ಗೋಮೂತ್ರ
ರೇತಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ	.... ಪಾದ್ರಸ
ವೃಷಣದಲ್ಲಿ	.... ಗುಳ್ಳದ ಬದನೆಕಾಯಿಗಳೆರಡು
ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ	.... ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ
ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ	.... ಹಂದಿ ರೋಮಗಳು
ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ	... ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆ
ಮಾಂಸದ ಬದಲಿಗೆ	.... ಯವದ ಅಧವಾ ಉದ್ದಿನ ಯಾ ಅಕ್ಕಿಯ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಲೇಪಿಸುವುದು

ಆಮೇಲೆ ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ. ಪಂಚಾಮೃತ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಂಚಾಮೃತ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಪುನರ್ನೋ ಅಸುಮತಿ ಬೃಹದುಕ್ಥಃ ಪ್ರಾಣ ಸ್ತುಷ್ಪವಾ ಪ್ರಾಣಪ್ರವೇಶನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||

ಓಂ ಪುನರ್ನೋ ಅಸುಂ ಪೃಥಿವೀ ದದಾತು ಪುನರ್ದ್ಯೌರ್ದೇವೀ ಪುನರಂತರಿಕ್ಷಂ |
ಪುನರ್ನಸ್ತೋಮಸ್ತನ್ತ್ರಂ ದದಾತು ಪುನಃ ಪೂಷಾ ಪಥ್ಯಾ ಒಂ ಯಾ ಸ್ವಸ್ತಿಃ |

ಎಂದು ಪ್ರಾಣಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅಧವಾ “ಯತ್ತೇಯಮಂ” ಎಂಬ ಹೆನ್ನೆರಡು ಋಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತಂದು “ಕುಕ್ರಮಸಿ ಜ್ಯೋತಿರಸಿ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಾದದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಆರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಜಪಿಸಬೇಕು.

ಅಸ್ತೇಭ್ಯಾಮಿತಿ ಸ್ವಸ್ತಾಂ ವಿವೃಹಾ
ಯಕ್ಸ್ವಾತಿನುಷ್ಪವಾ ಜಪೇವಿನಿಯೋಗಃ ||

ಓಂ ಅಕ್ಷೇಭ್ಯಾಂ ತೇ ನಾಸಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಕರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಭುಬುಕಾದಧಿ |
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಶೀರ್ಷಣ್ಯಂ ಮಸ್ತಿಷ್ಕಾಜ್ಜಿಹ್ವಾಯಾ ವಿವೃಹಾಮಿ ತೇ ||
ಗ್ರೀವಾಭ್ಯಸ್ತ ಉಷ್ಣಿಹಾಭ್ಯಃ ಕೀಕಸಾಭ್ಯೋ ಅನೂಕ್ಯಾತಾ |
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ದೋಷಾಣ್ಯಾ ೧ ಮಂಸಾಭ್ಯಾಂ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ವಿವೃ

ಹಾಮಿ ತೇ ||

ಅಂತ್ರೇಭ್ಯಸ್ತೇ ಗುದಾಭ್ಯೋವನಿಷ್ಠೋರ್ಹೃದಯಾದಧಿ |
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಮತಸ್ನಾಭ್ಯಾಂ ಯಕ್ಷ್ಮಃ ಪ್ಲಾಶಿಭ್ಯೋ ವಿವೃಹಾಮಿ ತೇ ||
ಊರುಭ್ಯಾಂ ತೇ ಅಷ್ಟೀವದ್ಭಾಭ್ಯಾಂ ಪಾಷ್ಣಿಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಪದಾಭ್ಯಾಂ |
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಶ್ರೋಣಿಭ್ಯಾಂ ಭಾಸದಾಧ್ಯಂಸನೋ ವಿವೃಹಾಮಿ ತೇ ||
ಮೇಹನಾದ್ವನಂಕರಣಾಲೋಮಭ್ಯಸ್ತೇ ನವೇಭ್ಯಃ |
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸರ್ವಸ್ತ್ರಾದಾತ್ಮನಸ್ತಮಿದಂ ವಿವೃಹಾಮಿ ತೇ ||
ಅಂಗಾದಂಗಾಲೋಮೋ ಲೋಮೋ ಜಾತಂ ಪರ್ವಣಿ ಪರ್ವಣಿ |
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸರ್ವಸ್ತ್ರಾದಾತ್ಮನಸ್ತಮಿದಂ ವಿವೃಹಾಮಿ ತೇ ||

ಎಂದು ಜಪಿಸಿ ಶರೀರವನ್ನು ಜೀವವಿದ್ದುದನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಸ್ನಾನ
ಮಾಡಿಸಿ ಗಂಧಲೇಪಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಡಿಸಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ

ಒಳ್ಳೆಯ ಗಂಧವಾಲಾಭ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ “ ಅಯಂ ಸಃ ಅಮುಕ ದೇವ ದತ್ತಾದಿ ನಾಮಾ ” ಎಂದು ಮೃತರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ “ ಇದಂ ಚಾಸೌಖ್ಯ ಪಾಸನಂ ” ಎಂದು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಮೃತರನ್ನಾದಿ ದಾನಪೂರ್ವಕ ಕರ್ಣ ಸೂಕ್ತ ಜಪ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿಯದಾದದಿಂದ ಸುತ್ತಿ ರೋಮ ಕೆಳ ಗಾ ಗು ವಂ ತೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಜಿನದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಶವವನ್ನು ಸುಡುವಂತೆ ಸುಡಬೇಕು ಪಲಾಶದಲೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ★

ದಕ್ಷಿಣಾಯನದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

ಕರ್ತೃವು ಆಚಮನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಚ್ಚುರಿಹಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ... ... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... ... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಯನ ಮರಣಜನಿತ ಸಮಸ್ತ ದೋಷಸರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಉತ್ತರಾಯಣ ಸಂಘತ್ತಿದ್ವಾರಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತೃರ್ಥಂ “ ತಾ ಸೂರ್ಯಾ ಚಂದ್ರಮಸಾ ” ಇತ್ಯಾದಿ

★ ಆಶಾಚ ವಿಚಾರ.

ಅಹಿತಾಗ್ನಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಹದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಅಸ್ಥಿ ದಾಹದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಹತ್ತು ದಿನವೇ ಆಶಾಚ. ಅಹಿತಾಗ್ನಿಯದ್ದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಹಿಸಿದರಿಗೆ ಪರ್ಣಶರದಾಹದಲ್ಲಿ ಮೂರುದಿನ ಆಶಾಚ. ಮೊದಲು ಆಶಾಚ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹತ್ತು ದಿನಸವೇ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಆಶಾಚ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ಮೂರೇ ರಾತ್ರಿ. ಸತ್ತೀ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪತಿಗೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಸವತೀ ತಾಯಿಯಿದ್ದು ಅವಳ ಮಗನಿಗೆ ಹತ್ತು ದಿನಸಾನಂತರವಾದರೆ ಮೂರುದಿನ ಆಶಾಚ. ಅಹಿತಾಗ್ನಿಯು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿವಾದಾಗ ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ ಎಷ್ಟರತನಕ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅತನಕ ಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಆಶಾಚವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಷಣ್ಮುಕ್ತೈಃ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಹೋಷೈಃ ! ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಪರವೇಚಿಸಿ ಸ್ತುಕ್ಯನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತುಪ್ಪತುಂಬಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಹೋಮಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ “ಓಂ ಮೃತ್ಯೋರಧಿಷ್ಠಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ | ಮೃತ್ಯೋರಧಿಷ್ಠಾನಾಯೇದಂ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತುಪ್ಪತೆಗೆದು ಮುಂದಿನ ಆರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹೋಮಿಸಬೇಕು.

ಓಂ ತಾ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಮಸಾ ವಿಶ್ವಭೃತ್ತಮಾನುಹತಾ | ತೇಜೋ
ವಸುಮದ್ರಾಜತೋ ದಿವಿ || ಸಾಮಾತ್ಮಾನಾ ಚರತಸ್ವಾನು ಚಾರಿಣಾ |
ಯಯೋರ್ವ್ರತಂ ನು ಮಮೇ ಜಾತು ದೇವಯೋ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಉಭಾವಂತೌ ಪರಿಯಾತ ಅಮೃತ್ಯಾದಿವೋ ನ ರಶ್ಮಿಗ್ಸಸ್ತನುತೋ
ವ್ಯರ್ಣವೇ | ಉಭಾ ಭುವಂತೀ ಭುವನಾ ಕವಿಕ್ರತೂ ಸೂರ್ಯಾನ ಚಂದ್ರಾ
ಚರತೋ ಹತಾನುತೀ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಪತೀ ದ್ಯುಮದ್ವಿಶ್ವವಿದಾ ಉಭಾ ದಿನಃ | ಸೂರ್ಯಾ ಉಭಾ
ಚಂದ್ರಮಸಾ ವಿಚಕ್ಷಣಾ || ವಿಶ್ವವಾರಾ ವರವೋ ಭಾವರೇಣ್ಯಾ |

ತಾ ನೋನತಂ ಮತಿಮಂತಾ ಮಹಿವ್ರತಾಸ್ವಾಹಾ ||

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ವಿಶ್ವಮಪರೇ ವ್ರತರಣಾ ತರಂತಾ | ಸುವರ್ವಿದಾ ದೃಶಯೇ
ಭೂರಿರಶ್ವೇ | ಸೂರ್ಯಾ ಹಿ ಚಂದ್ರಾ ವಸುಶ್ವೇಷ ದರ್ಶತಾ | ಮನಸ್ವಿನೋ
ಭಾನು ಚರತೋ ನು ಸಂದಿವಗ್ನ್ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಅಸ್ಯಶ್ರವೋ ನದ್ಯ ಸ್ವಪ್ತ ಬಿಭ್ರತಿ | ದ್ಯಾವಾಕ್ಷಾಮಾ ಪೃಥಿವೀ
ದರ್ಶತಂ ವಪುಃ || ಅಸ್ಮೈ ಸೂರ್ಯಾ ಚಂದ್ರಮನ್ವಾಭಿಷಕ್ತೇ | ಶ್ರದ್ಧೇ
ಕಮಿಂದ್ರಚರತೋ ವಿಚರ್ತುರಗ್ನ್ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ನ ಮಮ ||

ಓಂ ಪೂರ್ವಾಪರಂ ಚರತೋ ಮಾಯಯ್ಯತಾ ಶಿಶೂ ಕ್ರೀಡಂತಾ
ಪರಿಯಾತೋ ಅಧ್ವರಂ | ವಿಶ್ವಾನ್ಮನೋ ಭುವನಾಭಿಷತ್ವ ಮತೂ
ನನ್ಯೋ ವಿದಧಜ್ಜಾಯತೇ ಪುನಸ್ಸಾಹಾ ||

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮೋಭ್ಯಾಮಿದಂ ನ ಮಮ ||

ಹೀಗೆ ಆರುಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹೋಮಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಅಪ್ರಪಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಹೋಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಯನ ಮರಣ ಸೂಚಿತ ಸಮಸ್ತ ದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಉತ್ತರಾಯಣ ಸಂಪತ್ತಿದ್ವಾರಾ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾ ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅದ್ಯ ಪ್ರಭೃತ್ಯುತ್ತರಾಯಣಾರಂಭ ದಿನಪರ್ಯಂತಂ ಭವಿಷ್ಯದೌಪಾ ಸನಾಹುತಿ ಪರಿಮಿತದ್ರವ್ಯಂ ತನ್ನಿಷ್ಕ್ರಯ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಾ ಆಶೌಚಾಂತೇ ದಾಸ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಆಶೌಚಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಸ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

ಆಚಮನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನುಚ್ಚರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಮರಣ ಜನಿತ ಸಮಸ್ತದೋಷ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ " ತಾಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಮಸಾ " ಇತ್ಯಾದಿ ಪಞ್ಚಂಶೈಃ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯಾ ಹುತೀ ಹೋಮ್ಯೇ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತುಪ್ಪತೆಗೆದು " ಮೃತ್ಯೋ ರಧಿಷ್ಠಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ " ಮೃತ್ಯೋರಧಿಷ್ಠಾನಾಯೇದಂ || ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ ತಾಸೂರ್ಯಾದಿ ಆರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ತುಪ್ಪ ತೆಗೆದು ಎರಡೆರಡು ಸಲ ಹೋಮಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಮರಣ ಸಂಪತ್ಕರ್ತೃ ಅದ್ಯ ಪ್ರಭೃತಿ ದರ್ಶನಾನ್ ಸಾಯ ಮೌಪಾಸನ ಹೋಮಾನ್ ಶುಕ್ಲಪ್ರತಿಪತ್ ಪರ್ಯಂ ತಾನ್ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನ ಹೋಮಾಂಶ್ಚ ಅಪಕೃಷ್ಯ ತಂತ್ರೇಣ ತಂಡುಲೈರ್ಹೋಮ್ಯೇ | ದರ್ಶ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕ ಸಂಪತ್ಕರ್ತೃ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂಚ ಹೋಮ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಅಶ್ವಿಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಒಂದು ಸಮಿಧೆಯನ್ನು ಹೋಮಿಸಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಮಾವಾಸ್ಯೆ ಪರ್ಯಂತ ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯಾ

ನುಸಾರವಾಗಿ ಆಗುವ ತಿಥಿಯಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ತೆಗೆದು ಎರಡುಪಾಲು ಮಾಡಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಲನ್ನು “ ಆಗ್ನೇಯೇಸ್ವಾಹಾ ” ಎಂದೂ ಎರಡನೆಯ ಪಾಲನ್ನು “ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ” ಎಂದೂ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹೋಮಿಸಬೇಕು. ದರ್ಶಸ್ಥಾಲೀಪಾಕದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತುಪ್ಪ ತೆಗೆದು—

ಓಂ ಅಗ್ನಿಮೂರ್ಧಾ ದಿವಃ ಕಕುತ್ವತಿಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಯಂ | ಅಪಾಗ್ಂ
ರೇತಾಗ್ಂಸಿ ಜಿನ್ವತೋಂ ೩ ಭುವೋ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ರಜಸಶ್ಚ ನೇತಾ || ಯತ್ರಾನ್ರಿ
ಯುದ್ಧಿ ಸ್ವಚಸೇ ಶಿವಾಭಿಃ | ದಿವಿ ಮೂರ್ಧಾನಂ ದಧಿಷೇ ಸುವರ್ಷಾಂ ಜಿಹ್ವಾ
ಮಗ್ನೇ ಚಕೃಷೇ ಹವ್ಯ ವಾಹಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಮೂರ್ಧಾಗ್ನಯ ಇದಂ || ಎಂದು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪುನಃ
ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಪಂಚೇಚಿಸಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

ಆಚಮನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸಿ
(ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಸ್ಯ ..... ಪ್ರೇತಸ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಮರಣ
ಸಂಭಾವಿತ ಸಮಸ್ತ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ತಾಸೂರ್ಯಾ ಚಂದ್ರಮಸೇತ್ಯಾದಿ
ಷ್ಠಾಢ್ಢಿಃ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಹುತೀರ್ಹೋಷ್ಠೇ | ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಿ
ದಂತೆ ಹೋಮಿಸಿ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಔಪಾಸನ
ಹೋಮವನ್ನೂ ದರ್ಶಸ್ಥಾಲೀ ಪಾಕವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

(ಪ್ರಾಚೀ) ಜಲೇ ನೃತಸ್ಯ ... .. ಗೋತ್ರಸ್ಯ.....
ಪ್ರೇತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಅಪ್ಸು ಮರಣಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಣ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ
ಸುಕ್ಕಿಗೆ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿಸಿ —

ಓಂ ಇಮಂ ಮೇ ವರುಣ ಶ್ರುಧೀ ಹವಮದ್ಯಾ ಚ ಮೃಡಯ |
ತ್ವಾಮವಸ್ತುರಾಚಕೇ ಸ್ವಾಹಾ || ವರುಣಾಯೇದಂ || ಓಂ ತತ್ತ್ವಾ
ಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಂದಮಾನ ಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋ ಹ
ವಿರ್ಬಃ | ಅಹೇಡಮಾನೋ ವರುಣೇಹ ಬೋಧ್ಯರುಶಿಗಾ ಸಮಾನ ಆಯುಃ
ಪ್ರಮೋಷೀಃ ಸ್ವಾಹಾ || ವರುಣಾಯೇದಂ ನ ಮಮ || ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ
ಬೀಕು.

ಹಾವು ಕಚ್ಚಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತೆಗೆದ ತುಪ್ಪದಿಂದ—

ಓಂ ನಮೋ ಅಸ್ತು ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಯೇ ಕೇ ಚ ಪೃಥಿವೀ ಮನು |
ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯೇ ದಿವಿ ತೇಭ್ಯ ಸ್ತರ್ವೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ವಾಹಾ || ಸರ್ವೇಭ್ಯ
ಇದಂ || ಓಂ ಯೇ ದೋರೋಚನೇ ದಿವೋ ಯೇ ವಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ
ರಶ್ಮಿಷು | ಯೇಷಾ ಮಪ್ಸುಷದಃ ಕೃತಂ ತೇಭ್ಯ ಸ್ತರ್ವೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ವಾಹಾ |

ಸರ್ವೇಭ್ಯ ಇದಂ || ಓಂ ಯಾ ಇಷವೋ ಯಾತುಧಾನಾನಾಂ ಯೇ ವಾ
ವನಸ್ಪತೀಗಾಂ ರನು | ಯೇ ವಾ ವಟೀಷು ಶೀರತೇ ತೇಭ್ಯ ಸ್ವರ್ವೇಭ್ಯೋ ನಮು
ಸ್ವಾಹಾ || ಸರ್ವೇಭ್ಯ ಇದಂ || ಎಂದು ಅಹುತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಶ್ವಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತೆಗೆದ ತುಪ್ಪದಿಂದ-

ಓಂ ಆಗಾವೋ ಅಗ್ನನ್ನುತ ಭದ್ರಮುಕ್ತನಾ ಸೀದಂತು ಗೋಷ್ಠೇ ರಣ
ಯಂತ್ವಸ್ತೇ || ಪ್ರಜಾವತೀಃ ಪುರುರೂಪಾ ಇಹಸ್ಯುರಿಂದ್ರಾಯ ಪೂರ್ವೀ
ರುಷಸೋ ದುಹಾನಾ ಸ್ವಾಹಾ | ಗೋಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ || ಓಂ ಇಂದ್ರೋ
ಯಜ್ಞನೇ ಪೃಣತೇ ಚ ಶಿಕ್ಷತ್ಯು ವೇದ್ದದಾತಿ ನಸ್ತಂ ಮುಷಾಯತಿ | ಭೂಯೋ
ಭೂಯೋರಯಮಿದಸ್ಯ ವರ್ಧಯನ್ನಭಿನ್ನೇ ಪಿಲ್ಲೇ ನಿಧದಾತಿ ದೇವಯುಗಾ
ಸ್ವಾಹಾ || ಗೋಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ || ಎಂದು ಹೋಮಿಸಬೇಕು.

ದಂಷ್ಟ್ರಿಗಳಿಂದ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತೆಗೆದ ತುಪ್ಪದಿಂದ-

ಓಂ ದಗಾಂ ಪ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಮಲಿಮ್ಲಾಜ್ಜಂಭೈತಸ್ಕರಾಗಾಂ ಉತ |

ಹನೂಭ್ಯಾಗ್ನೇನಾನ್ ಭಗವಸ್ತಾಗ್ ಸ್ವಂ ಖಾದ ಸುಖಾದಿತಾನ್
 ಸ್ವಾಹಾ || ಓಂ ಯೇ ಜನೇಷು ಮಲಿನ್ಲವ ಸ್ತೇನಾಸಸ್ತಸ್ಯರಾ ವನೇ | ಯೇಕ
 ಕ್ಷೇಷ್ಠ ಘಾಯ ವಸ್ತಾಗ್ ಸ್ತೇ ದಧಾಮಿ ಜಂಭಯೋಸ್ವಾಹಾ || . ಎಂಬ
 ಎರಡು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹೋಮಿಸಬೇಕು.

ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತೆಗೆದ ತುಪ್ಪದಿಂದ-

ಓಂ ಸಮುದ್ರಾಯ ವಯುನಾಯ ಸಿಂಧೂನಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ |
 ನದೀನಾಗ್ಂ ಸರ್ವಾಸಾಂ ಪಿತ್ರೇ ಜುಹುತಾ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೇ ನಿಶ್ವಾಹಾ
 ಮರ್ತ್ಯಗ್ಂ ಹವಿಸ್ವಾಹಾ || ಸಮುದ್ರಾಯೇದಂ ನಮಮು || ಎಂದು
 ಹೋಮಿಸಬೇಕು.

ಸಿಡಿಲು ಬಿದ್ದು ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತೆಗೆದ ತುಪ್ಪದಿಂದ-

ಓಂ ಮೂರ್ಧಾನಂ ದಿನೋ ಅರತಿಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವೈಶ್ವಾನರ ಮೃತಾಯ
 ಪಾತಮಗ್ನಂ | ಕವಿಗ್ಂ ಸಮ್ರಾಜ ಮತಿಧಿಂ ಜನಾನಾಮಾಸನ್ನಾಪಾತ್ರಂ

ಜನಯಂತ ವೇದಾಸ್ವಾಹಾ || ಮೂರ್ಧಾಗ್ನಯ ಇದಂ ನ ಮಮ || ಎಂದು
ಹೋಮಿಸಬೇಕು.

ಮುಟ್ಟಾದವಳು ಯಾ ಬಾಣಂತಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಚೈರಿಸಿ (ಪ್ರಾಚೀ) ..... ಗೋತ್ರಯಾ .....
ದಾಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾ ರಜಸ್ವಲಾವಸ್ಥಾಯಾಂ ಸೂತಿಕಾವಸ್ಥಾಯಾಂ ವಾ
ಮರಣಜನಿತಸಮಸ್ತದುರಿತಪರಿಹಾರದ್ವಾರಾ ವೈ ತೃ ಮೇ ಧಿ ಕ ಸಂ ಸ್ವಾ ರ
ಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧರ್ಥಂ ಗೋಮೂತ್ರವೃದ್ಧಸ್ತು ಪಂಚಗವ್ಯೈಃ ಸ್ನಾನಂ
ಅಶೌಚಾಂತೇ ಚಾಂದ್ರಾಯಣಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಪ್ರತ್ಯಾನ್ಮಾಯ ಗೋನಿಷ್ಕ್ರಯ
ಹಿರಣ್ಯದಾನಂ ಚ ಕರಿಸ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನಮಾಡಿ
ಶುದ್ಧಜಲದಿಂದ ಮೀಯಿಸಿ ಮೃತ್ ಮತ್ತು ಭಸ್ಮಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ

ಯಾ ಗೋಮೂತ್ರದಿಂದಲಾದರೂ ದರ್ಭೆಯಿಂದ “ ದಧಿಕ್ರಾಂವ್ಲೇ ....

ಷತ್ || ಅಪೋಹಿಷ್ಠಾ ... ಚನಃ || ಯಚ್ಚೈದ್ಧಿತೇ ವಿಶೋ.... ಪ್ರಿಯಾಸಃ ||

ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಶ್ಶುಚಯಃ ..... ನಿಧತ್ತ || ಪವಮಾನಸ್ಸುವರ್ಜನಃ ...

ಪುನಾತು || ಓಂ ಭೂಃ ಓಂ ಭುವಃ ಓಂ ಸುನಃ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ
ರೋಂ || ಮತ್ತೆ ಶತರುದ್ರೀಯದಿಂದಲೂ || ಅಗ್ನಿಮೂರ್ಧಾ || ಎಂಬ

ಅನುವಾಕದಿಂದಲೂ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಯೋನಿಯನ್ನು ತೊಳೆದು
ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ದಹನಮಾಡಬೇಕು.

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕ ದ್ವಾದಶ ಷಟ್ತ್ರಿಣಿವಾ ಅಬ್ದಾನಿ ಯಾ ಶಕ್ತ್ಯನು
ಕೂಲ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳನ್ನುಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನುಚ್ಚರಿಸಿ .....ಗೋತ್ರಸ್ಯ
... .. ಶರ್ಮಣಃ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಮೃತಸ್ಯ ವ್ರತವಿಸರ್ಗಂ ಕರಿಸ್ಯೇ || ಎಂದು
ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಹಿರಣ್ಯದಿಂದ ನಾಂದಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನುಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಡಿ
ಆಘಾರದವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪದಿಂದ ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು-

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತೆಯೇ ಸ್ವಾಹಾ | ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಪತಯಾ
ಇದಂ || ಎಂದು ಲಿಂಗಾನುಸಾರ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಫಲಸಂವಾದನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ || ವಿಶ್ವೇ
ಭ್ಯೋದೇವೇಭ್ಯಸ್ವಾಹಾ || ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು ಸಮಾಪಿಸಿ
ಪುನಃ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನುಚ್ಚರಿಸಿ ಅನುಕ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಔರ್ಧ್ವದ್ವೈಹಿಕಾಧಿ
ಕಾರಾರ್ಥಂ ಅರ್ಕವಿವಾಹಂ ಕರಿಸ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಹಿರಣ್ಯದಿಂದ
ನಾಂದಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಕ್ಕೆಗಿಡದ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ಅಧವಾ ಎಕ್ಕೆಯ
ಕೊಂಬೆಯನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿದು ಎಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಸಿನಹುಡಿ
ಯಿಂದ ಲೇಪಿಸಿ ಹೇದಿದಾರದಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಅಗ್ನಿ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯೊದಲಾಗಿ ಆಘಾರಾಂತದವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪದಿಂಡ ಹೋಮಿಸ
ಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರಗಳು-

ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಲಿಂಗಾನುಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ || ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ || ವಿನಾಹವಿಧಿ
ಯೋಜಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ || ಯಸ್ಯೈಶ್ವಾ ಕಾಮುಕಾನುಮಾಯ ವಯಂ ಸಮ್ರಾಡ್ಯ
ಜಾಮಹೇ | ತಮಸ್ತ್ವಭ್ಯಂ ಕಾಮಂ ದತ್ವಾಽಥೇದಂ ತ್ವಂ ಘೃತಂ ಪಿಬ ಸ್ವಾಹಾ ||

ಕಾನಾಯೇದಂ || ಮತ್ತೆ ಭೂರಾದಿ ನಾಲ್ಕು ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತಿಗಳಿಂದಲೂ ಹೋಮಿಸಿ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಎಕ್ಕೈಕೊಂಬೆಯನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಶವವನ್ನು ಕೂಡ ತುಷಾಗ್ನಿಯಿಂದ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ಸೂಡಬೇಕು. ಸ್ನಾತಕ ಮರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತ. ಆಶಾಚಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೌಪೀನ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಗೋಪೀಚಂದನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಊಟಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಕುಷ್ಠರೋಗಿ ಸತ್ತರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನುಚ್ಛರಿಸಿ ಕುಷ್ಠಾದಿ ಮಹಾರೋಗವೃತಸ್ಯಾಧ್ಯದೈಹಿಕಾಧಿಕಾರಃ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಆದೌ ಪಡಬ್ಧಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ದಹನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರೇತಸ್ನಾನ, ದಹನದೇಶ ಸಮ್ಭಾರ್ಜನೆ, ಎಳ್ಳುಹಾಕುವುದು, ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತವನ್ನಿಡುವುದು, ಅಪಸಲಗಳಿಂದ ಪರಿಸ್ತರಣವಿಡುವುದು, ಇವೆಲ್ಲ ತೂಷ್ಣಿಯಲ್ಲಿ. ಪ್ರೇತದಬಾಯಿಗೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹಾಕಬೇಕು-

ವಸುಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಸ್ವಾಧ್ಯೇಭ್ಯೋ ಮರುದ್ಭ್ಯ ಋಭುಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯ ಸ್ವಾಹಾ || ಎಂದು. ಇದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸಿಗ್ವಾತದಿಂದ ಬೀಸುವುದು. ನೀರಿನ ಪಾತ್ರದಿಂದ ತೂಷ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷೇಚನೆ, ಕನಾಲದ ನೀರನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಡುವುದೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹಿಸುವುದು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾನ. ಹೀಗೆಯೇ ಉಪನಯನವಾಗದಿದ್ದವರ ಮತ್ತು ಉನ್ಮಾದಾದಿಹಿಡಿದು ಸತ್ತವರ ಸಂಸ್ಕಾರವು. ಒಂದುನೇಳೆ ಯುದ್ಧಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ ಶವದ

ತಲೆನಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಂದು “ ಸತ್ತಪ್ರಾಣಾಸ್ತದಾಶ್ರಯಾಃ ”
ಎಂದು ಜೇನನ್ನು ಯಾ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಕರ್ಣಸೂಕ್ತಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ವೈತ್ಯಕ
ವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗರ್ಭಿಣಿಯು ಆರುತಿಂಗಳಮೇಲೆ ಸತ್ತರೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಕ್ರಮ

ಕರ್ಣಮಂತ್ರಜಪ ಮೊದಲಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ
ದಕ್ಷಿಣಾಯನನುರಣಾದಿ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಾಡಿ (ಪ್ರಾಚೀ)
.... ..ಗೋತ್ರಾಂ ..... ದಾಂ ಗರ್ಭಿಣೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಅಮುಕಾಗ್ನಿನಾ
ವೈತ್ಯಮೇಧಿಕ ವಿಧಿನಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸ್ಯಾಮಿ || ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಪರೇಯುವಾ
ಗಾಂ ಸಂ ಪ್ರವತೋ ಮಹೀರನು ಬಹುಭ್ಯಃ ಪಂಥಾ ಮನಸ ಸ್ವಶಾನಂ ।
ವೈವಸ್ವತಗಾಂ ಸಂಗಮನಂ ಜನಾನಾಂ ಯಮಗಾಂ ರಾಜಾನಗಾಂ ಹವಿಷಾ
ದುವಸ್ಯತ || ಎಂದು ಸ್ವಶಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಚಿತೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ
ಅದರ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೂ ಕಾಷ್ಠಕ್ಕೂ ಅಪಸ
ಲವಾಗಿ ಪರಿಸ್ತರಣವಿಟ್ಟು ಪಾತ್ರಾಸಾದನಾದಿ ಸ್ತುಕಾಸ್ತುನ ಸಮ್ಪಾರ್ಜನದ
ವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ಕಾಷ್ಠದಿಂದ ಪಡುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಂಚಸ್ತುತವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಂಕು
ತಲೆಯಾಗುವಂತೆ ಶವವನ್ನಿಟ್ಟು ಶವದ ನಾಭಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿ
ನೀರಿನಿಂದ ಗೆರೆಯೆಳೆದು

ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಸ್ತಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತ್ತಿರೇಕ
 ಆಸೀತ್ | ಸದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇನಾಂ ಕಸ್ತೈ ದೇವಾಯು
 ಹವಿಷಾ ವಿಧೇನು || ಎಂದು ಕ್ಷುರದಿಂದ ಸೀಳಿ ಮಗುವು ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು
 ಮುಟ್ಟಿ “ಜೀವತು ಮಮ ಪುತ್ರೋ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಾಯ ವರ್ಚಸೇ” ಎಂದು
 ಜಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮಗುವನ್ನು ಹಿರಣ್ಯದಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ
 ಮನೆಗೆ ತಂದು-

ಓಂ ಯಸ್ತೇ ಸ್ತನ ಶೃಶಯೋ ಯೋ ಮಯೋ ಭೂರ್ಯೇನ
 ವಿಶ್ವಾ ಪುಷ್ಯಸಿ ವಾರ್ಯಾಣಿ | ಯೋ ರತ್ನಧಾ ವಸುವಿದ್ಯ ಸ್ವದತ್ತ ಸ್ವರಸ್ವತಿ
 ತಮಿಹ ಧಾತನೇ ಕಃ || ಎಂದು ಯಾರಾದರೊಬ್ಬಳ ಮೊಲೆ ಕುಡಿಸಿ
 ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಟ್ಟು (ಮಗುವು ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪಹಚ್ಚಿ ಅಲ್ಲೇ ಭೂಮಿ
 ಯಲ್ಲಿ ದಪನ ಮಾಡಬೇಕು.) ಶವದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಮಣ್ಣು
 ವಿಭೂತಿ ನೀರುಗಳಿಂದ “ ಆವೋಹಿಷ್ಮಾ ” ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ನಾನ
 ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆಜ್ಯಾಹುತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮಂತ್ರ.

ಓಂ ಶತಾಯುಧಾಯ ಶತವೀರ್ಯಾಯ ಶತೋತಯೇ ಭಿಮಾತಿ
 ಷಾಹೇ | ಶತಯೋನ ಶೃರದೋ ಅಜೇತಾನಿದ್ರೋನೇಷದತಿ ದುರತಾನಿ
 ವಿಶ್ವಾ ಸ್ವಾಹಾ || ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ ||

ಓಂ ಯೇ ಚತ್ವಾರಃ ಪಥಯೋ ದೇವಯಾನಾ ಅಂತರಾದ್ಯಾವಾ
ಪೃಥಿವೀ ವಿಯಂತಿ | ತೇಷಾಂ ಯೋ ಅಜ್ಯಾನಿ ಮಜೀತಿ ಮಾವಹಾ
ತ್ತಸ್ಮೈ ನೋ ದೇವಾಃ ಪಂದತ್ತೇಹ ಸರ್ವೇ ಸ್ವಾಹಾ || ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ||

ಓಂ ಗ್ರೀಷ್ಠೋ ಹೇಮಂತ ಉತನೋ ವಸಂತ ಶ್ರವದ್ವರ್ಷಾ ಸ್ಪುವಿ
ತನ್ನೋ ಅಸ್ತು | ತೇಷಾಮೃತಾನಾಗಾಂ ಶತಶಾರದಾನಾಂ ನಿವಾತ
ವಿಸಾ ಮಭಯೇ ಸ್ಯಾಮು ಸ್ವಾಹಾ || ಗ್ರೀಷ್ಠಾದಿ ಮತುಭ್ಯ ಇದಂ ||

ಓಂ ಇದುವತ್ಸರಾಯ ಪರಿವತ್ಸರಾಯ ಸಂವತ್ಸರಾಯ ಕೃಣುತಾ
ಬೃಹನ್ನಮಃ || ತೇಷಾಂ ವಯಗಾಂ ಸುಮತೌ ಯಜ್ಞಯಾನಾಂ ಜ್ಯೋಗ
ಜೀತಾ ಆಹತಾಸ್ಸ್ಯಮು ಸ್ವಾಹಾ || ಇದುವತ್ಸರಾದಿಭ್ಯ ಇದಂ ||

ಓಂ ಚದ್ರಾನ್ನ ಶ್ರೇಯ ಸ್ಸಮನ್ಯೆಷ್ಟ ದೇವಾ ಸ್ವಯಾ ವಸೇವ
ಸಮಶೀಮಹಿ ತ್ವಾ | ಸ ನೋ ಮಯೋಭೂಃ ಪಿತೋ ಆವಿಶಸ್ತಶಂ ತೋಕಾಯ
ತನುವೇ ಸ್ಯೋನ ಸ್ವಾಹಾ || ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ||

ಮುಂದೆ ಯಥಾಲಿಂಗವಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ಪ್ರಯಾಸಾಯ ಸ್ವಾಹಾ || ಆಯಾಸಾಯ ... || ವಿಯಾಸಾಯ ... ||
ಸಂಯಾಸಾಯ.... || ಉದ್ಯಾಸಾಯ.... || ಅವಯಾಸಾಯ ... || ಶುಚೇ ... ||

ಶೋಕಾಯು ... || ತಸ್ಯೈಶ್ವರೈ ... || ತಸತೇ .... || ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಯೈ .... ||
 ಸರ್ವಸೈಶ್ವರೈ ... || ಪ್ರಾಣಾಯು ... || ವ್ಯಾನಾಯು .... || ಅಪಾನಾಯು .... ||
 ಚಕ್ಷುಷೇ .... || ಶ್ರೋತ್ರಾಯು .... || ಮನಸೇ .... || ವಾಚೇ .... ||
 ಸರಸ್ವತೈಶ್ವರೈ ... || ಪೂರ್ವೇ .... || ಪೂರ್ವೇ ಶರಸೇ ... || ಪೂರ್ವೇ ಪ್ರಸ
 ಧಾಯು ... || ಪೂರ್ವೇ ನರಾಧಿಪಾಯು .... || ಪೂರ್ವೇಽಂಘ್ರಣಯೇ .... ||
 ಪೂರ್ವೇಽನುಸಾಯು ... || ಪೂರ್ವೇ ಸಾಕೇತಾಯು .... ||

ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಲಿದು ವಸ್ತ್ರ
 ಮುಚ್ಚಿ “ ಪ್ರೇತೋದರ ವಿದಾರಾ ದೋಷನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ತ್ರಿಂಶತ್ ಕೃಚ್ಛು
 ಪ್ರತ್ಯಾನ್ನಾಯ ಹಿರಣ್ಯಾದಾನಂ ಅಷ್ಟಕಾರ್ಥೇನು ತಿಲಧೇನು ಭೂಮಿಧೇನು
 ದಾನಂ ಚ ಸೂತಕಾಂತೇ ಕರಿಷ್ಯೇ ” ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಸೂತಕಾಂತದಲ್ಲಿ
 ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರೇತವನ್ನು ಕಾಣದಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೂಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಹಸ್ತ
 ಸಮ್ನಾರ್ಜನಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

**ಹೆಂಡತಿಯು ಮುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಬಾಣಂತಿತನದಲ್ಲಿರು
 ವಾಗ ಗಂಡನು ಸತ್ತರೆ ಪ್ರೇತಾಗ್ನಿ ಸಂಧಾನವು**

ಕರ್ತೃವು (ಪ್ರಾಚೀ) ... .ಗೋತ್ರಸ್ಯ ... .ಪ್ರೇತಸ್ಯ
 ಮರಣಕಾಲೇ ಭಾರ್ಯಾಯಾ ರಜಸಿ ಪ್ರಸೂತೌ ವಾ ಪ್ರೇತಾಗ್ನಿ ಸಂಧಾನಂ
 ಪಿತೃಮೇಧ ಸೂತ್ರೋಕ್ತ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ ||

ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾವರ್ತಿಸಿ
 ಹೋಮದವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕುಸಲ ತುಪ್ಪ ತೆಗೆದು

ಓಂ ಜಾತವೇದಸೇ ಸುನವಾಮ ಸೋಮಮರಾತೀಯತೋ ನಿಧಹಾತಿ
 ವೇದಃ | ಸ ನಃ ಪರ್ಷದತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ ನಾವೇವ ಸಿಂಧುಂ ದುರತಾ
 ತ್ಯಗ್ನಿ ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸ ಇದಂ || ಪುನಃ ನಾಲ್ಕು ಸಲ
 ತೆಗೆದ ತುಪ್ಪದಿಂದ-

ಓಂ ಮನೋ ಜ್ಯೋತಿರ್ಜುಷತಾಮಾಜ್ಯಂ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಂ ಯಜ್ಞಗ್ಂ
ಸಮಿಮಂ ದಧಾತು | ಯಾ ಇಷ್ಟಾ ಉಷಸೋ ನಿಮ್ರುಚಶ್ಚ ತಾಸ್ಸಂದ
ಧಾಮಿ ಹವಿಷಾ ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ || ಮನಸೇಜ್ಯೋತಿಷ ಇದಂ || ಪುನಃ
ಚತುರ್ಗೃಹೀತದಿಂದ-

ಓಂ ತಂತುಂ ತನ್ವನ್ರಜಸೋಭಾನು ಮನ್ವಿಹಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತಃ ಪಥೋ
ರಕ್ಷಧಿಯಾ ಕೃತಾನ್ | ಅನುಲ್ಪಣಂ ವಯತ ಜೋಗುವಾಮಪೋ ಮನು
ರ್ಭವ ಜನಯಾ ದೈವ್ಯಂ ಜನಂ ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯೇ ತಂತುಮತ ಇದಂ ||

ಓಂ ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪ್ರತಿಜಾಗೃಹ್ಯೇನಮಿಷ್ಟಾಪೂರ್ತೇ ಸಗ್ಂ
ಸೃಜೇಧಾಮಯಂ ಚ | ಪುನಃ ಕೃಣ್ವಾಗ್ನ್ಸಾ ಪಿತರಂ ಯುವಾನ
ಮನ್ವಾತಾಗ್ಂ ಸೀ ತ್ವಯಿ ತಂತುಮೇತಗ್ನ್ ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯೇ
ತಂತುಮತ ಇದಂ ||

ಓಂ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಗ್ಂಶತ್ತಂಶವೋ ಯೇ ವಿತ್ತ್ನಿರೇ ಯ ಇಮಂ
ಯಜ್ಞಗ್ಂ ಸ್ತಧಯಾ ದದಂತೇ ತೇಷಾಂ ಛಿನ್ನಂ ಪ್ರತ್ಯೇತದ್ಧಧಾಮಿ
ಸ್ವಾಹಾ ಘರ್ವೋ ದೇವಾಗ್ಂ ಅವ್ಯೇತು ಸ್ವಾಹಾ || ಅಗ್ನಯೇ

ತೆಂತುತ ಇದಂ || ಪುನಃ ಚತುರ್ಗೃಹೀತದಿಂದ ಮಹಾವ್ರಾಹ್ಮಣಿಗಳಿಂದ
ಹೋಮಿಸಿ ಪುನಃ ಚತುರ್ಗೃಹೀತದಿಂದ ಭೂರಾದಿ ನಾಲ್ಕುರಿಂದಲೂ ಹೋಮಿಸ
ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅಗ್ನಿಸಂಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು— ಸ್ತುವದಿಂದ
ಸೃಕ್ಮನಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡುಸು ತುಪ್ಪತುಂಬಿಸಿ—

ಓಂ ಜಾತನೇದನೇ ಇತ್ಯಾದಿ ಐದು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಮನಸ್ಪತಿಯನ್ನೂ
ಮಹಾವ್ರಾಹ್ಮಣಿಗಳನ್ನೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಂದಾಹುತಿಯನ್ನು ಹೋಮಿ
ಸಬೇಕು. ಪುನಃ ಚತುರ್ಗೃಹೀತದಿಂದ—

ಓಂ ಅಸೌ ಪಾಸ್ತಾನಂ ಭರಣೀರ್ಭರಂತು | ಲದ್ಯಮೋ ರಾಜಾ
ಭಗವಾನ್ವಿಚಕ್ಷಾಂ || ಲೋಕಸ್ಯ ರಾಜಾ ಮಹತೋ ಮಹಾನ್ ಹಿ | ಸುಗಂ
ನಃ ಸಂಧಾಮಭಯಂ ಕೃಣೋತು ಸ್ವಾಹಾ || ಯಮಾಯ ರಾಜ್ಞ ಇದಂ ||

ಓಂ ಯಸ್ಮಿನ್ನಕ್ಷತ್ರೇ ಯಮ ಏತಿ ರಾಜಾ | ಯಸ್ಮಿನ್ನೇನಮಭ್ಯ
ಷಿಂಚಂತಿ ದೇವಾಸ್ತದಸ್ಯ ಚಿತ್ರಗಂ ಹವಿಸಾ ಯಜಾಮ | ಅಸೌಪಾಸ್ತಾ
ನಂ ಭರಣೀರ್ಭರಂತು ಸ್ವಾಹಾ || ಯಮಾಯ ರಾಜ್ಞ ಇದಂ ||

ಅನಂತರ ಸ್ತುವದಿಂದ ಅನಾಜ್ಞಾತಾದಿ ಮೂರಂದಲೂ ಯಸ್ಮಿ ಆತ್ಮನೋ
ಂಬ ಎರಡು ಮಿಂದಾಹುತಿಗಳಿಂದಲೂ ಭೂರಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವ್ರಾಹ್ಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ
ಹೋಮಿಸಿ ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ~~ಅನಂತರ~~ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು
ಗೆ ಒದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಶೌಚಾಂತ್ಯ

|| ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

